

LATVIJAS NEREDZĪGO BIBLIOTĒKA

Pārskats par darbu 2020.gadā

Saturs

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1. Vispārīgs Latvijas Neredzīgo bibliotēkas raksturojums.....	8
2. Finansiālais nodrošinājums	11
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	11
4. Personāls	12
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	15
6. Krājums	32
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	38
8. Novadpētniecība.....	45
9. Projekti	51
10. Publicitāte.....	53
11. Sadarbības tīkla raksturojums	55
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	56
Pielikumi	62

Pārskata perioda kopsavilkums

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas (LNerB) darba prioritātes 2020. gadā:

1. Nostiprināta sadarbība ar sociālajām institūcijām – sociālās aprūpes centriem, pansionātiem un biedrībām, ar mērķi – nodrošināt pielāgoto informācijas resursu pieejamību iedzīvotājiem ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām un uzlabot bibliotēkas sniegto pakalpojumu kvalitāti. Sadarbības rezultātā izveidoti 116 ārējās apkalpošanas punkti (ĀAP) (23.-25.lpp.).

2. Noslēgtas vienošanās par sadarbību starpbibliotēku abonementa (SBA) ietvaros ar 102 pašvaldību publiskajām bibliotēkām. Vairākām reģionu galvenajām bibliotēkām ir izsūtītas pielāgotās literatūras grāmatu kopas. Pilnveidota pielāgotās literatūras aprīte visā Latvijas teritorijā, kas paredzēta ne tikai redzes invalīdiem, bet arī iedzīvotājiem ar drukātā teksta uztveres grūtībām, tādējādi paplašinot bibliotēkas mērķauditoriju (31.lpp.).

3. Pētniecības datubāzes izstrāde un uzsākts krājuma digitalizācijas process.

4. Sakarā ar strauju Covid-19 vīrusa izplatību Latvijā tika izsludināta ārkārtējā situācija pavasarī un rudenī, kam sekoja korekcijas bibliotēkas darbībā - tika veiktas izmaiņas Latvijas Neredzīgo Bibliotēkas lietošanas noteikumos. Par prioritāti kļuva bibliotēkas darba organizēšana un pakalpojumu pielāgošana Covid-19 pandēmijas radītajos apstākļos, iekļaujot tajos obligātos drošības nosacījumus, kā arī ņemot vērā bibliotēkas specifiku. Ārkārtējās situācijas periodā bibliotēka aktīvi piedalījās Kultūras ministrijas rīkotajā akcijā #Ēkultūra (18.lpp.).

5. Telpu remontdarbu otrās kārtas īstenošana Daugavpils filiālē.

Pārskata periodā pabeigts 2019. gadā uzsāktais bibliotēkas materiālā stāvokļa uzlabošanas process, pilnveidojot bibliotēkas vides un iekārtojuma funkcionalitāti un estētisko izskatu un izpildot akreditācijas ieteikumus. Jaunais vizuālais veidols un iekārtojums atbilst mūsdienīgas, uz lietotāju orientētas bibliotēkas prasībām un sekmē pozitīvu apmeklētāju pieredzi.

6. Krājuma kvalitātes un organizācijas uzlabošana

Pārskata periodā veiktas izmaiņas krājuma organizācijā Daugavpils un Liepājas filiālē, rekomplektējot grāmatas parastajā iespiedrakstā un Braila rakstā. Tā rezultātā uzlabota krājuma kvalitāte un pārskatāmība, sekmēts krājuma apgrozības rādītāja pieaugums.

Jauni pakalpojumi

1. Ar Kultūras ministrijas atbalstu ir iegādāta tehnika un uzsākta grāmatu reproducēšanu palielinātā drukā. Ir turpināts Braila raksta grāmatu un grāmatu palielinātā drukā iesiešana,

neizmantojot ārpakalpojumu. Pamatojoties uz palielinātās drukas pieprasījumu, palielināts palielinātās drukas tirāžu skaits.

2. Ar KM atbalstu ir iegādāta tehnika un programma, lai nodrošinātu mācību grāmatu pārveidi pielāgotā formātā. Latvijas Neredzīgo bibliotēka 2020. gadā ir uzsākusi jauna pakalpojuma izstrādi – mācību grāmatu pārveidi pielāgotā formātā, lai atvieglotu mācību procesu bērniem ar lasīšanas grūtībām. Šādu pielāgotu elektronisko mācību literatūru būs iespējams lasīt/atkaņot ar datoru, planšetdatoru, viedtālruni vai specializētām iekārtām šo grāmatu lasīšanai, kas nodrošinātu pilnvērtīgu mācību procesu bērniem ar lasīšanas traucējumiem (t.sk. disleksiju).

3. Izveidota un ieviesta jauna bibliotēkas aktivitāšu forma – raidījumu cikls “Kafijas pauze” –, kas tiek filmēts un raidīts tiešajā ēterā YouTube kanālā, nodrošinot lasītājiem iespēju pasākumā piedalīties attālināti, kā arī uzdot jautājumus raidījuma viesim. “Kafijas pauzes” ietvaros organizētas 3 tikšanās ar autoriem: ar Dzintaru Tilaku, Marinu Kosteņecku un Krišjāņa Barona muzeja vadītāju Rūtu Kārkliņu (18.-19.lpp.).

4. Pārskata gadā bibliotēka aktīvi piedalījās Kultūras ministrijas rīkotajā akcijā #Ēkultūra. LNerB katru dienu – ārkārtējās situācijas laikā bibliotēkas YouTube kanālā ievietoja kādu stāstu no bibliotēkas audiogrāmatu piedāvājuma. Pandēmijas laikā bibliotēkas YouTube kanālā ievietotie R.Blaumaņa stāsti un noveles, latviešu tautas pasakas ir pieejamas pastāvīgi. Tos aktīvi izmantoja skolu audzēkņi (18.lpp.).

5.Kultūras informācijas sistēmu centra projekta „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros Rēzeknes filiālbibliotēka piedāvāja lietotājiem jaunas E-grāmatu un periodisko izdevumu datubāzes: BiblioPlanet; BiblioRossica un Non-fiction library.

6.2020. gada martā sākti Strazdumuižas radio lasījumi 70 klausītājiem (Strazdumuižas ciematā dzīvojošiem redzes invalīdiem). Preses izdevumu apskati, jauno grāmatu fragmentu un dzejas lasījumi 1x nedēļā Strazdumuižas organizācijas vietējā radio (27.lpp.).

7. Aktuālu periodisko izdevumu ieraksti audio formātā.

Ārkārtējās situācijas apstākļos, kad tika atcelti jebkādi pasākumi klātienē, bibliotēkas mērķauditorijai Daugavpils filiālē tika nodrošināts jauns priekšā lasīšanas pakalpojuma saņemšanas veids – periodisko izdevumu audioieraksti, kurus bija iespējams saņemt zibatmiņās un elektroniski nosūtīt pa e-pastu.

8.Latvijas Neredzīgo bibliotēka uzsākusi sadarbību ar Viegļās valodas aģentūru. Viegļās valodas aģentūra darbojas, lai veicinātu latviešu valodas – valsts valodas nostiprināšanu

un ilgtspējīgu attīstību, lai ikvienam mūsu valstī būtu iespējams lasīt un saprast izlasīto. LNERB Skaņu ierakstu studijā ieskaņotas trīs grāmatas vieglajā valodā. Grāmatas interesentiem pieejamas bibliotēkas tīmekļvietnē. Tās ir Rūdolfs Blaumanis “Noveles”, Pasakas, Jens Ahlboms “Jonotans no Kaiju kalna”.

9. Lai padarītu pielāgotās audiogrāmatas pieejamākas lasītājiem, piedāvājam iespēju digitālās audiogrāmatas saņemt elektroniski, neapmeklējot bibliotēku. 2020. gada nogalē bibliotēka saviem pielāgotās literatūras lasītājiem piedāvāja jaunu pakalpojumu – audiogrāmatu lejupielādi attālināti.

Nozīmīgi un jauni projekti

2020. gadā LNERB Jelgavas filiāle iesaistās UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (LNK) tīkla „Stāstu bibliotēkas” projektā (52.lpp.).

Darbs Covid-19 apstākļos un ārkārtējās situācijas laikā:

LNERB darbība Covid-19 apstākļos un ārkārtējās situācijas laikā (no marta līdz gada beigām) tika nodrošināta, balstoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”, aktuālām vadlīnijām Latvijas bibliotēkām, Latvijas Neredzīgo bibliotēkas lietošanas noteikumiem ārkārtējās situācijas periodā un citiem aktuāliem dokumentiem. Bibliotēka pielāgojās darbam jaunajos apstākļos, veicot pakalpojumus esošajai situācijai, kas ik pa brīdim mainījās, piedāvājot jaunus pakalpojumus, aicinot lietotājus izmantot attālinātos pakalpojumus. Bibliotēkas tīmekļa vietnē tika piedāvāta iespēja pierēģistrēties bibliotēkā attālināti. Tika izstrādāti LNERB attālinātā darba organizēšanas noteikumi. Dažādām iestādes struktūrvienībām tika noteiktas atšķirīgas pieejas attālinātā darba organizēšanai atkarībā no struktūrvienības funkcijām un darba specifikas. Šis laiks ir iemācījis būt elastīgiem un spēt pielāgoties dažādām dzīves situācijām. Epidemioloģiskā krīze un tās dēļ noteiktie ierobežojumi attiecībā uz klātienē pakalpojumu sniegšanu un pulcēšanos ietekmēja daudzus bibliotēkas darba virzienus, ieviesa nopietnas izmaiņas bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanā un aicināja pārskata periodā izmēģināt jaunas darba formas

Latvijas Neredzīgo bibliotēka (LNERB) Rīgā un tās filiāles Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē un Ventpilī līdz ārkārtējās situācijas beigām piedāvāja bezkontakta audiogrāmatu izsniegšanu zibatmiņās un CD MP3, arī grāmatu Braila rakstā izsniegšanu saviem lasītājiem. Ar Latvijas pasta starpniecību tika nosūtīta pielāgotā literatūra Ārējās apkalpošanas punktiem un lasītājiem individuāli Latvijā un ārzemēs. Izmantojot bibliotēkas transportu, ievērojot drošības pasākumus, bibliotēka apkalpoja lasītājus mājās Rīgā un Jūrmalā.

SBA kārtā tika sagatavotas un nosūtītas audiogrāmatu kopas reģionu galvenajām bibliotēkām republikā.

LNerB Rīgā savus lasītājus apciemoja attālināti. Katru nedēļu tika atlasīti interesanti un noderīgi raksti no jaunākajiem preses izdevumiem, kurus bibliotēkas darbinieks nolasīja Strazdumuižas organizācijas vietējā radio. Daugavpils filiāle, lai nodrošinātu tiešajai mērķauditorijai aktuālu periodisko izdevumu priekšā lasīšanas pakalpojumu – nozīmīgu un pieprasītu pakalpojumu, kurš parasti tika sniegts reizi nedēļā interesentu grupai, elastīgi reaģēja uz strauju situācijas maiņu un veica periodisko izdevumu audioierakstus, kurus bija iespējams saņemt zibatmiņās un elektroniski nosūtīt pa e-pastu.

Digitālā vide piedāvāja daudz iespēju. LNerB katru dienu bibliotēkas YouTube kanālā ievietoja kādu stāstu no bibliotēkas audiogrāmatu piedāvājuma. Šiem stāstiem beigušās mantiskās autortiesības, tāpēc pirmo reizi tos varējām piedāvāt plašākai auditorijai.

Savukārt Rēzeknes filiālbibliotēka lasītājiem piedāvāja attālināti bez maksas lasīt e-grāmatas krievu valodā. Bibliotēka atsaucās Kultūras informācijas sistēmu centra piedāvājumam pieteikties digitālo bibliotēku krievu valodā izmēģinājuma bezmaksas lietošanai uz vienu mēnesi. Bibliotēka ieguva pieeju 3 e-grāmatu un periodikas datubāzēm – BiblioPlanet, BiblioRossica un Non-fiction library.

Tāpat bibliotēka saviem lasītājiem piedāvāja iespēju attālināti lietot portālu Letonika.lv, izsniedzot attālinātās piekļuves paroles. Līdz ārkārtējās situācijas beigām no jebkuras vietas Latvijā ikvienam ir pieejama Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas periodisko izdevumu krātuve www.periodika.lv un grāmatu portāls www.gramatas.lndb.lv (darbi, kas parasti autortiesību ierobežojumu dēļ pieejami tikai bibliotēkās).

Kad klātienēs pakalpojumu sniegšana ārkārtējās situācijas dēļ bija aizliegta, pieauga attālinātu uzziņu un konsultāciju skaits. Papildus tam lietotāji tika mērķtiecīgi konsultēti par Kultūras ministrijas kampaņas #Ēkultūra ietvaros sniegtajām iespējām baudīt kultūras norises tīmeklī.

Tie, kas vēlējās noskatīties kādu filmu vai interesantu radījumu, bibliotēka aicināja apmeklēt portālus Diva.lv un Filmas.lv.

LNerB ir vērusi durvis uz pielāgotās informācijas pasauli. 2020. gada sākumā bibliotēka iestājās Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO - World Intellectual Property Organization) izveidotajā Pieejamu grāmatu konsorciijā (ABC - Accessible Books Consortium), kas dod iespēju starptautiski apmainīties ar pielāgoto informāciju dažādos elektroniskos formātos. Globālā grāmatu servisa katalogā šobrīd ir reģistrēti vairāk nekā 600000 nosaukumu

dažādās valodās. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas katalogs ir integrēts šajā platformā, kurā piedāvājam ap 1500 mūsu veidoto audiogrāmatu latviešu un krievu valodā

Problēmas, to risinājumi

Epidemioloģiskā krīze, kas pārskata periodā ietekmēja gandrīz visus bibliotēkas darba virzienus, izgaismoja gan problēmas, gan iespējas bibliotēkas pakalpojumu piedāvājuma attīstības jomā.

Nemot vērā stingrus pulcēšanās ierobežojumus un bibliotēkas telpu ietilpību, lielākā daļa pārskata periodā ieplānoto pasākumu bija jāatceļ, kas negatīvi ietekmēja fiziskā apmeklējuma rādītāju un iespēju tiešajai mērķauditorijai – personām ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām – apmierināt kultūras, informācijas, saskarsmes, radošās izpausmes un pašizausmes vajadzības. Šiem lietotājiem nepieciešami publiskie pasākumi, socializēšanās un iekļaušanās sabiedrībā.

Lai gan digitālā vide paver bibliotēkai un tās lietotājiem jaunas mijiedarbības iespējas, liels izaicinājums ir nodrošināt digitālo pakalpojumu pieejamību pēc iespējas lielākam lietotāju skaitam – diemžēl daudziem tiešās mērķauditorijas pārstāvjiem (vecāka gada gājuma cilvēkiem) nav pieejas mūsdienīgiem informācijas un komunikācijas tehnoloģiju rīkiem, tādiem kā dators, viedtālrunis, internets.

Tā kā prognozes par epidemioloģiskās situācijas uzlabošanos 2021. gadā nav skaidras, tiešsaistes pasākumi uzskatāmi ne tikai par aktuālu darba formu, bet, iespējams, vienīgo risinājumu vairāku bibliotēkas funkciju nodrošināšanai nākotnē.

1. Vispārīgs Latvijas Neredzīgo bibliotēkas raksturojums

Latvijas Neredzīgo bibliotēka (turpmāk LNERB) ir Kultūras ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas veic divējādas – publiskās un specializētās bibliotēkas funkcijas. Tās darbības mērķis ir sniegt informāciju un pakalpojumus ikvienam bibliotēkas lietotājam. Personām, kuras atbilst Autortiesību likuma 22.¹ panta pirmās daļas kritērijiem, nodrošina cilvēktiesības brīvi, neierobežoti saņemt kvalitatīvu informāciju pielāgotā formātā, sniedzot bezmaksas pakalpojumus šajā jomā.

Bibliotēka **Rīgā** atrodas Strazdumuižā, iekļaujoties vienotā infrastruktūrā ar organizācijām un iestādēm (Latvijas Neredzīgo biedrība, Neredzīgo biedrības rehabilitācijas centrs, Strazdumuižas dienas centrs, Rīgas Strazdumuižas vidusskola un speciālā pirmsskolas izglītības iestāde bērniem ar redzes traucējumiem), kas darbojas redzes invalīdu vajadzībām. Bibliotēka ar 7 tās filiālēm ir nozīmīgs informācijas, kultūras, izglītības, saskarsmes un sociālās integrācijas centrs personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, nodrošinot tām kultūras un informācijas pieejamību piemērotā veidā. LNERB ir lielākais pielāgotās literatūras resursu nodrošinātājs Latvijā.

LNERB ir **7 filiālbibliotēkas**. Tās vēsturiski izveidotas Latvijas lielākajās pilsētās redzes invalīdu lokalizācijas vietās, kur redzes invalīdiem bija nodrošinātas darba iespējas un dzīvesvietas, kur atrodas Neredzīgo biedrības teritoriālās organizācijas. Filiālbibliotēkas atrodas teritoriālo organizāciju telpās vai to tiešā tuvumā. LNERB un filiālbibliotēku apkalpes zonas ir sadalītas tā, lai ar LNERB pakalpojumiem būtu pārklāta visa Latvijas teritorija:

- **Balvu filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Balvu, Baltinavas, Rugāju, Viļakas, Alūksnes, Apes, Gulbenes un Lubānas novados;

- **Cēsu filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Alojās, Amatas, Beverīnās, Cēsu, Cesvaines, Gulbenes (Lejasciems), Jaunpiebalgas, Krimuldas (Lēdurga), Līgatnes, Limbažu, Madonas, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Rūjienas, Salacgrīvas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Valmieras, Vecpiebalgas novados;

- **Daugavpils filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Daugavpils, Jēkabpils, Aknīstes, Dagdas, Ilūkstes, Jaunjelgavas, Jēkabpils, Krāslavas, Krustpils, Neretas, Salas un Viesītes novados;

- **Jelgavas filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Jelgavā, Jelgavas, Auces, Bauskas, Brocēnu, Dobeles, Iecavas, Ķekavas, Ozolnieku, Rundāles, Saldus, Tērvetes un Vecumnieku novados.

- **Liepājas filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Liepājas, Aizputes, Alsungas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rucavas, Saldus, Skrundas un Vainodes novados;

- **Rēzeknes filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Rēzeknes, Aglonas, Ciblas, Kārsavas, Līvānu, Lubānas, Ludzas, Preiļu, Riebiņu, Varakļānu, Vārkavas, Viļānu un Zilupes novados;

- **Ventspils filiālbibliotēka** apkalpo lasītājus Dundagas, Mērsraga, Rojas, Talsu un Ventspils novados.

- 2020. gadā LNERB Rīgā un filiāles Balvos, Daugavpilī, Cēsīs, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē, Ventspilī veic lasītāju apkalpošanu 116 ārējās apkalpošanas punktos.

Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā

Pārskata periodā risināti un attīstīti vairāki uzdevumi, atbilstoši bibliotēkas stratēģijā definētajiem virzieniem:

Nodrošināt bibliotēkas ilgtspējīgu attīstību.

- Darbu sākusi jauna responsīva bibliotēkas tīmekļa vietne, piešķirot tai lielāku funkcionalitāti. LNERB tīmekļvietnē www.neredzigobiblioteka.lv vienkopus iegūstama informācija par Latvijā pieejamo pielāgoto literatūru. Jaunā responsīvā mājaslapa izstrādāta tā, lai to var lietot arī redzes invalīdi. Izmantojot bibliotēkas tīmekļvietni, ir iespējams autorizēties un veikt audiogrāmatu lejupielādi attālināti.

- Noslēgts Pilnvaroto struktūru līgums starp Latvijas Neredzīgo bibliotēku (LNERB) un Pasaules Intelektuālā īpašuma organizāciju (World Intellectual Property Organization (WIPO)), kas ļauj apkalpot lasītājus ārpus Latvijas valsts robežām, kā to nosaka Marrākešas līgums. Lai piedalītos ABC (Accessible Books Consortium) globālajā grāmatu servisā, ko pārvalda WIPO, integrētas LNERB ieskaņotās grāmatas. No šā gada marta tās elektroniski ir pieejamas ārvalstīs dzīvojošiem tautiešiem. Globālā grāmatu servisa katalogā šobrīd ir reģistrēti vairāk nekā 600000 nosaukumu dažādās valodās! Arī Latvijas Neredzīgo bibliotēkas katalogs ir integrēts šajā platformā, kurā piedāvājam ap 1500 mūsu veidoto audiogrāmatu latviešu un krievu valodā. Tas bibliotēkai dod iespēju nodrošināt divus pakalpojumus — netieši apkalpot mūsu tautiešus ar redzes problēmām vai citiem lasīšanas traucējumiem ārvalstīs un piedāvāt mūsu lasītājiem pieeju plašam pielāgotās literatūras klāstam svešvalodās no visas pasaules. No kataloga ir saņemtas 2 grāmatas: viena no ASV Nacionālā bibliotēku servisa (kongresa bibliotēkas) un viena no Norvēģijas Neredzīgo bibliotēkas. Abas angļu valodā DAISY formātā. Nosūtītas ir 12 grāmatas, visas uz Izraēlas Centrālo bibliotēku neredzīgajiem un vājredzīgajiem lasītājiem.

Attīstīt bibliotēkas kompetences un kapacitāti.

- Ar Kultūras ministrijas atbalstu ir iegādāta tehnika, lai varētu veikt grāmatu reproducēšanu palielinātā drukā. Ir uzsākta Braila raksta grāmatu un grāmatu palielinātā drukā iesiešana, neizmantojot ārpalpojumu.

- Sniegtas konsultācijas par Braila rakstu un taktīlajām ilustrācijām gan būvniekiem, gan grāmatu autoriem/tulkotājiem.

- Rēzeknes filiālbibliotēka sniedza atbalstu mācību materiālu pielāgošanā un obligātās literatūras nodrošināšanā Braila rakstā Rēzeknes Katoļu vidusskolas 10. klases skolniecei, kā arī Rēzeknes novada speciālās pamatskolas 6. klases audzēknei latviešu valodas mācību stundām nodrošināja literatūru Braila rakstā. Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas studiju virziena “Sociālā labklājība” padomes loceklei asociētai profesorei, Dr.paed., Mg. paed. Mārītei Rozenfeldei bibliotēka sniedza konsultāciju pielāgotā teksta izveidošanā Braila rakstā un ar to saistītās tehnikas izmantošanā, kā arī tiešās mērķauditorijas bibliotekārās apkalpošanas īpatnību jautājumos.

Izveidot personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem un citādām lasīšanas grūtībām, pielāgotu krājumu un bibliotekāros, un informacionālos pakalpojumus.

- Braila rakstā reproducēti 21 grāmatas nosaukums 64 sējumos, kas iesieti bibliotēkā.
- Palielinātā drukā — 27 grāmatas (9 grāmatas 7 eksemplāros, pārējās 18 grāmatas 12 eksemplāros).
- Izdoti avīzītes “Bazūne” 11 numuri, jo viens numurs tika izdots kā apvienotais izdevums, sakarā ar ārkārtējo situāciju.
- Informatīvais materiāls “Jaunie Vāki” turpmāk netiks izdoti saskaņā ar to, ka tika izveidota jauna, responsīva bibliotēkas tīmekļa vietne, kurā ir visa aktuālā informācija par reproducēto grāmatu jaunumiem.
- Sniegtas 6 telefonkonsultācijas par tekstu reprodukcijas jautājumiem un sadarbību.
- LNB Skaņu ierakstu studijā tika tirāžēti un nodoti bibliotēkas lasītājiem 285 audioierakstu nosaukumi CD mp3 formātā.

Nodrošināt nacionālā krājuma pielāgotā formātā veidošanu un saglabāšanu.

- Veikta pielāgoto grāmatu un periodikas Braila rakstā obligātā eksemplāra (OE) reģistrēšana un uzglabāšana bibliotēkas krājumā Silakrogā.
- Uz LNB OE departamentu nosūtīti 11 numuri pa pieciem eksemplāriem avīzīte “Bazūne” un 11 numuri pa pieciem eksemplāriem informatīvais materiāls “Gaisma”.
- Sniegtas ziņas LNB OE departamentam par reproducētām grāmatām Braila rakstā 2020. gadā.
- Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

1.tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2018	2019	2020
Kopā (EUR)	674732	684883	758107
Piešķirts no valsts budžeta	672354	676553	758077
Citi ieņēmumi:	2378	8330	30
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	—	—	—
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	175	1568	30
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	—	5000	—
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	2203	1762	—

2.tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	674791	684895	758235
Darbinieku atlīdzība (bruto)	566493	570674	648101
Krājuma komplektēšana	4778	5197	4984
Grāmatu reproducēšana	4456	4070	3812
Pārējie kārtējie izdevumi	96729	102507	100350
Pamatlīdzekļu iegāde	2335	2447	988

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Pārskata periodā īstenota Daugavpils filiāles telpu remontdarbu otrā kārtā – bibliotēkas Abonementa telpā uzlabota vides un iekārtojuma funkcionalitāte un estētiskais izskats, tai skaitā izveidota bērnu funkcionālā zona un mākslas darbu izstāžu piekarsistēma. Līdz ar to veiksmīgi pabeigts bibliotēkas materiālā stāvokļa uzlabošanas process.

Bibliotēkas funkcionālās un estētiskās vides pilnveidošana, tostarp jaunu mēbeļu uzstādīšana, ne tikai uzlaboja krājuma pārskatāmību, veicinot tā apgrozību, bet arī radīja optimālus apstākļus dažāda veida izstāžu rīkošanai. Jaunais vizuālais veidols un iekārtojums atbilst mūsdienīgas, uz lietotāju orientētas bibliotēkas prasībām un sekmē pozitīvu apmeklētāju pieredzi.

Cēsu filiālē notikusi plauktu renovācija, kas tika paveikta ar minimāliem resursiem un pašu spēkiem.

Pārskata periodā Rēzeknes filiāles ēkas juridiskais īpašnieks (Latvijas Neredzīgo biedrība) realizējis vērienīgu ēkas rekonstrukcijas projektu, nosiltinot ārsienas un jumtu.

3. tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (– cik gadus veca ir tehnika)
Serveri	1	—	Ekspluatācijā no 2019. gada
Datori	40	20	Ekspluatācijā līdz 5 gadiem – 21; no 5 līdz 10 gadiem – 29; vecāki par 10 gadiem – 10
Printeri	19	8	līdz 5 gadiem – 5; no 5 līdz 10 gadiem – 5; Vecāki par 10 gadiem – 17; t.sk., Braila raksta printeri – 11
Skeneri	3	1	līdz 5 gadiem – 2; vecāki par 10 gadiem – 2
Multifunkcionālās iekārtas	10	6	līdz 5 gadiem – 12; no 5 līdz 10 gadiem – 1; vecāki par 10 gadiem – 3
Palielināšanas iekārtas		6	vecākas par 10 gadiem

Pārskata periodā darbiniekiem LNerB Rīgā un filiālēs nomainīti 7 datoru monitori, iegādāti 2 portatīvie datori, 2 printeri un 1 multifunkcionālā iekārta, 2 skeneri.

LNerB Rīgā un filiālbibliotēkās iekārtas, aprīkojums pielāgots tiešajai mērķauditorijai: neredzīgām personām un personām ar redzes traucējumiem – datortehnika ar Braila rindu, balss sintēzes programmu Jaws, teksta palielināmo programmu ZoomText, Braila raksta printeris, kā arī palielināmās iekārtas – telelupa un videolupa, ar kuru palīdzību drukāto tekstu uz ekrāna var lasīt palielinātā veidā.

4. Personāls

2020. gada oktobrī darba tiesiskās attiecības pārtrauca Lasītāju apkalpošanas nodaļas Tifloloģijas un novadpētniecības sektora vecākā bibliotekāre. Novembrī šajā sektorā darbu

uzsāka darbiniece ar profesionālo izglītību un pieredzi bibliotēku darba jomā. LNerB reprodukcijas darbu nodaļās strādā 7 cilvēki ar redzes invaliditāti, no kuriem trīs ir pilnīgi neredzīgi un 4 — vājredzīgi. Braila raksta nodaļā strādā neredzīgi redaktori, kuru uzdevums ir ar pirkstiem (kā to vēlāk lasīs arī lasītāji) pārbaudīt skenera atpazītos, maketētāja pielāgotos un Braila printera izdrukātos tekstus un kopā ar redzīgo korektoru salīdzināt to ar oriģinālizdevumu, kā arī pārbaudīt, vai specifiskās Braila zīmes ir lietotas korekti. Šie cilvēki tieši nodrošina Latvijā izdoto grāmatu Braila rakstā kvalitāti. Šobrīd LNerB strādā speciālisti, kas laika gaitā ieguvuši pieredzi darbā ar mērķauditoriju, ir izstrādājuši metodiku pielāgotās literatūras aprītei un uzskaiti, kā arī spēj nodrošināt kvalitatīvu pielāgotās literatūras reprodukciju audio formātā, Braila rakstā un palielinātā drukā. LNerB Skaņu ierakstu un IT nodaļa reproducē audiogrāmatas pielāgotā formātā – veic audiogrāmatu ielasīšanu, skaņu ierakstu apstrādi un tiražēšanu. Te atjauno un digitalizē audiogrāmatas no magnetofona lentām un kasetēm, tādējādi nodrošinot kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu.

Bibliotekāro darbinieku skaits	24
no tiem ar bibliotekāro izglītību	18
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	7
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	3
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	3
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)</i>	
<i>t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni</i>	5
no tiem ar izglītību citās jomās	6
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	1
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	2
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)</i>	
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	3
Pārējo darbinieku skaits (Braila raksta nodaļa, Skaņu ierakstu studija, saimniecības daļa)	23

2020. gadā LAN darbiniece ar bakalaura grādu pedagoģijā pabeidza studijas LU Sociālo zinātņu fakultātē, ieguva Sociālo zinātņu maģistra grādu bibliotēkzinātnē un informācijā, veicot pētījumu "Informācijas pakalpojumu sniegšana cilvēkiem ar disleksiju vai lasīšanas traucējumiem publiskajās bibliotēkās".

Sistēmbibliotekāre pabeidza mācības Latvijas Kultūras koledžā Bibliotēku informācijas specialitātē.

Pārskata periodā LNERB 3 darbinieces apguva Kultūras ministrijas atbalstīto mācību kursu “Tiešsaistes pasākumu organizēšana un virtuālo izstāžu veidošana” (48 st.), un viena darbiniece apguva mācību kursu “Komunikācijas un sadarbības rīki digitālajā vidē un digitālais un sociālo mediju mārketingss” (48 st.). Kursi sniedza vērtīgu iespēju pilnveidot digitālās prasmes un pārņemt bibliotēku jomas profesionāļu pieredzi, lai varētu pielāgot bibliotēkas pakalpojumus digitālā laikmeta prasībām un tikt galā ar Covid-19 krīzes radītajiem izaicinājumiem darbā ar lietotājiem.

Jāatzīmē, ka epidemioloģiskā krīze, kuras dēļ bibliotēku nozares pasākumi pārskata periodā tika lielākoties pārcelti uz tiešsaistes vidi, pavēra jaunas iespējas profesionālajai pilnveidei, piemēram, Daugavpils filiāles vadītāja, LAN vecākā bibliotekāre un bibliotekāre – sociālo mediju speciāliste varēja piedalīties Baltijas bibliotekāru 11. kongresā “Bibliotēku ietekme sabiedrībā”, iepazīstoties ar kolēģu pieredzi un bibliotēku pakalpojumu attīstību starptautiskā līmenī, kas citādi nebūtu bijis iespējams.

Finansējums personāla attīstībai

Lai attīstītu darbinieku kompetences un paaugstinātu viņu kvalifikāciju, LNERB veicina personāla iesaistīšanos dažādos profesionālās pilnveides pasākumos un iespēju robežās finansē mācības. Pārskata periodā LNERB finansējusi 4 profesionālās pilnveides pasākumus (skat. 4. tabulu). Šim mērķim izlietoti **257,00 EUR**

4. tabula “Bibliotēkas finansētie profesionālās pilnveides pasākumi”

Nr. p.k.	Norises laiks	Organizētājs/ Norises vieta	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	16.01.2020.	Open Minded Courses, SIA	G.Kalniņas lekcija “Pieklājība tīklā un jauni vārdi”	2
2.	05.03.2020.	Latvijas Universitāte	Tālākizglītības kurss “Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana”	6
3.	13.06.2020.	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Darbs ar elektroniskajiem dokumentiem, elektroniskais paraksts.	4

4.	15.11.2020.	Lietišķās informācijas dienests, SIA	Budžeta iestādēm. Gatavojamies gada pārskatam. Inventarizācija.	3
----	-------------	--------------------------------------	---	---

Bibliotēkas darbiniekiem ir interese un motivācija pilnveidot savas zināšanas un prasmes. Jāatzīmē, ka epidemioloģiskā krīze, kuras dēļ bibliotēku nozares pasākumi pārskata periodā tika lielākoties pārcelti uz tiešsaistes vidi, pavēra jaunas iespējas profesionālajai pilnveidei. Vienlaicīgi tiešsaistes formāts ļauj bibliotēkai taupīt finanšu līdzekļus un efektīvi izmantot laika resursus. LNERb darbinieku piedalīšanos profesionālās pilnveides pasākumos skatīt – Pielikums Nr.1 „Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi 2020. gadā” (63.lpp.).

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

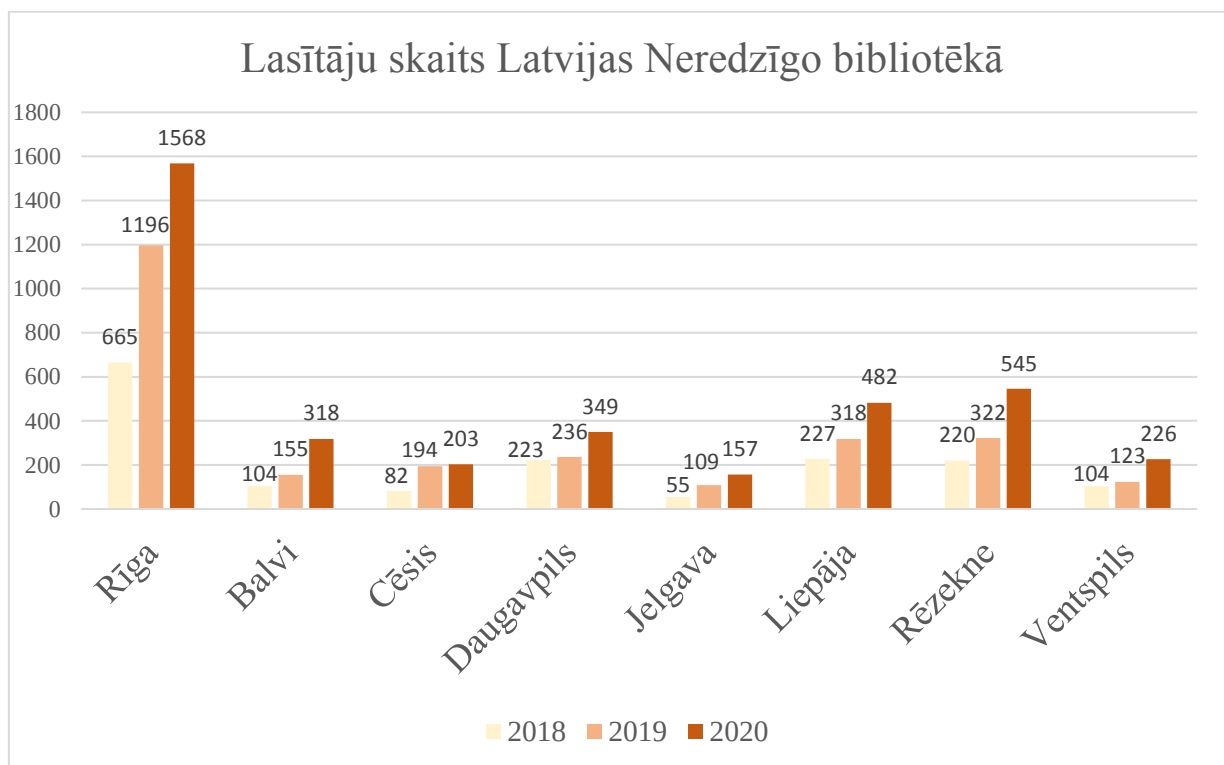
Galvenie rādītāji

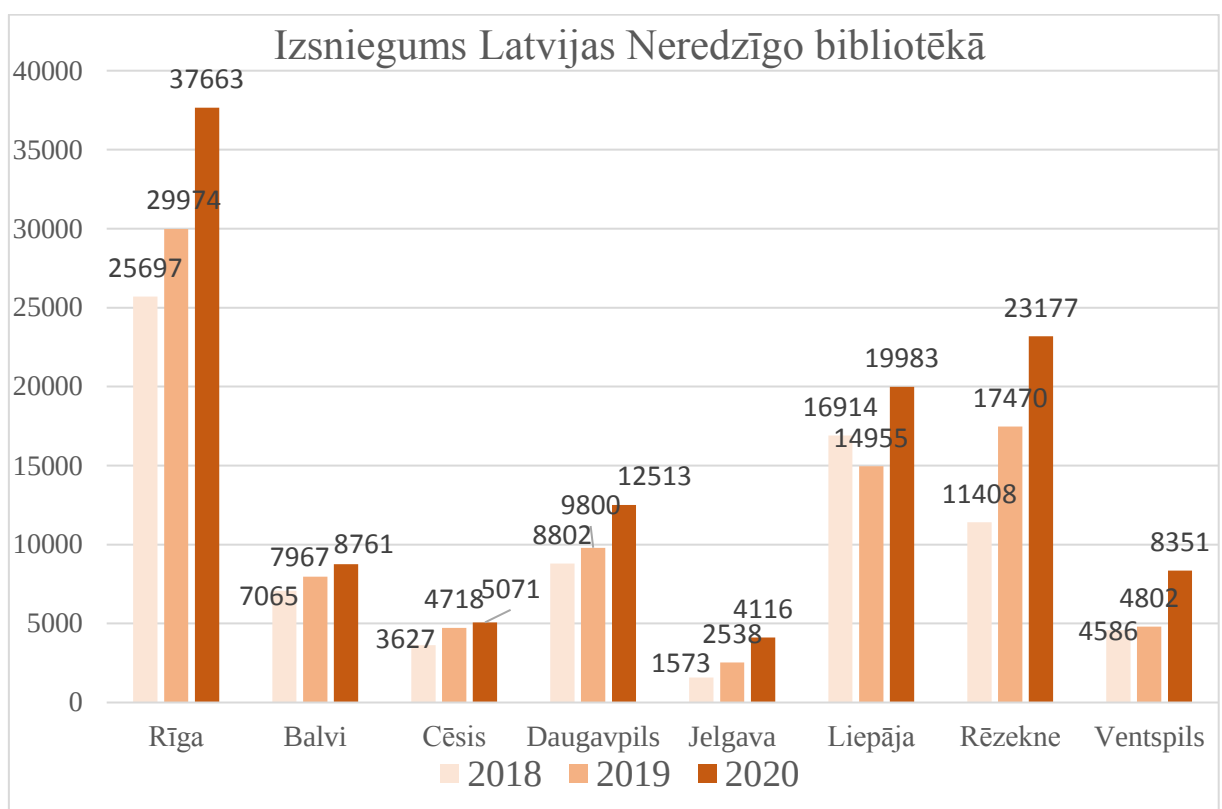
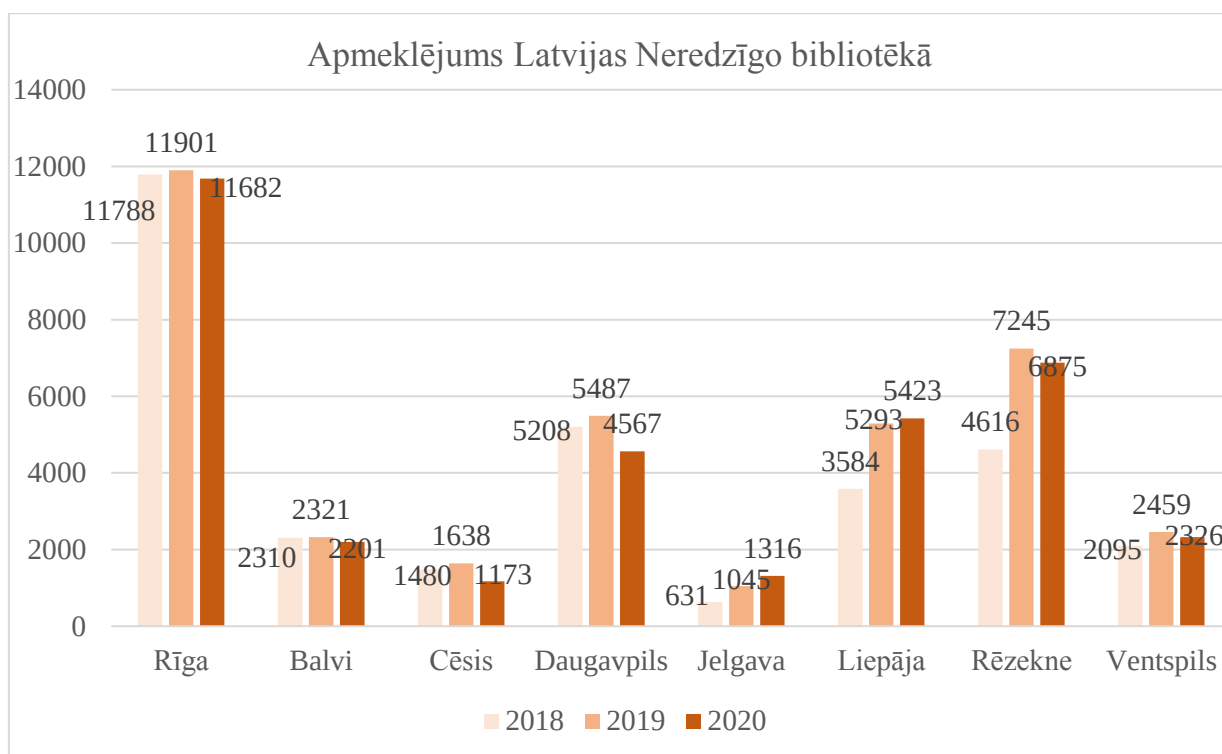
5.tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu	
Lietotāju skaits	1680	2653	3848	+57,9	+45
<i>t. sk. bērni</i>	162	317	260	+95,6	-21,9
Fiziskais apmeklējums	31712	37389	35563	+17,9	-5,1
<i>t. sk. bērni</i>	2037	2684	2230	+31,7	-20,3
Virtuālais apmeklējums	70159	71020	72248	+1,2	+1,7
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	237010	237934	238 502	+0,38	+0,23
Izsniegums kopā	79672	92224	119635	+15,7	+29,7
<i>t.sk. audiogrāmatas, u.c.audiovizuālie dokumenti</i>	40939	35853	49295	+24,9	+37,4
<i>t.sk. elektroniskais izsn.(USB,lejupl.)</i>		15869	24962		+57,3
<i>t.sk. audiožurnāli</i>	1384	1539	1890	+53,5	+22,8
<i>t.sk. mūzikas ieraksti</i>	2337	1928	4683	-17,5	+42,8
<i>t.sk. grāmatas Braila rakstā</i>	2258	2578	2631	+14,1	+2,1
<i>t.sk. grāmatas redzīgo rakstā</i>	7783	9494	12044	+21,9	+26,8
<i>t.sk. grāmatas palielinātā drukā</i>			995		
<i>t.sk. seriālizdevumi</i>	23503	24250	22717	+3,1	-6,7
<i>t.sk. citi dokumenti (spēles, mapes)</i>	84	713	418	+ 748,8	-30
<i>t.sk. bērniem</i>	1667	3001	4430	+80	+47,6

Pārskata periodā ir palielinājušies bibliotēkas pamatrādītāji – lasītāju skaits un izsniegums. Bibliotēkas reģistrēto lietotāju skaits pārskata periodā pieauga gandrīz par 45%. Tik ievērojams rādītāja kāpums saistīts ar jaunu ārējo apkalpošanas punktu izveidi un mērķtiecīgu sadarbības attīstību ar sociālās aprūpes iestādēm. Par bibliotēkas pakalpojumu lietotājiem pārskata periodā kļuva 2032 sociālās aprūpes iestāžu klienti. Arī audiogrāmatu izsnieguma pieaugums par 37%, kas kopumā sekmēja pozitīvu izsnieguma pamatrādītāja dinamiku, veicinot tā pieaugumu par 29%. Tas skaidrojams ar pielāgoto informācijas resursu – galvenokārt audio formātā – nodrošināšanu sociālās aprūpes iestādēm un to klientiem. Savukārt citu dokumentu (spēles) izsnieguma kritums 30% apmērā saistīts ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem ārkārtējās situācijas laikā, saskaņā ar kuriem, bērniem tika liegta brīvā laika pavadīšana bibliotēkā, t.sk. spēļu izmantošana.

Fiziskā apmeklētāja rādītājs samazinājās par 5%, jo pārskata periodā LNERB un tās filiāles bija slēgtas (12.03.-12.05, no 21.12.2020.) Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai. Papildus tam stingru pulcēšanās ierobežojumu dēļ lielākā daļa pārskata periodā ieplānoto pasākumu tika atcelta, kas samazināja pasākumu apmeklējuma rādītājus.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Epidemioloģiskā krīze un tās dēļ noteiktie ierobežojumi attiecībā uz klātienē pakalpojumu sniegšanu un pulcēšanos ieviesa izmaiņas bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanā un mudināja pārskata periodā izmēģināt jaunas darba formas.

Attālinātie pakalpojumi:

- E – katalogs – iespēja izvēlēties un rezervēt grāmatas pa tālruni
- LNERB digitālā bibliotēka
- Audiogrāmatu lejuplāde no LNERB tīmekļa vietnes
- Pielāgotās literatūras (audiogrāmatas, Braila raksta grāmatas, grāmatas palielinātā drukā) piegāde, izmantojot pasta pakalpojumus un bibliotēkas transportu
- Visa veida uzziņu un konsultāciju sniegšana pa tālruni un e-pastu
- Autorizācijas datu izsniegšana datu bāzēm Letonika (visu gadu); BiblioPlanet; BiblioRossica un Non-fiction library (marts – jūnijs, Rēzeknes filiālē)
- Informācijas resursu no krājuma skenēšana un elektroniska nosūtīšana

Attālināto pakalpojumu pieejamību lietotājiem nodrošina bibliotēkas tīmekļa vietne <http://www.neredzigobiblioteka.lv/>, LNERB Rīgā un filiālbibliotēku e-pasti un telekomunikāciju sakari pa tālruni. Aktuālā informācija lietotājiem pieejama arī sociālajos tīklos:

Twitter: <https://twitter.com/LNERB>; <https://twitter.com/lnerbrezekne> ;

Facebook: <https://www.facebook.com/LNERB/>;

Draugiem.lv: <https://draugiem.lv/neredzigobiblioteka.lv>.

Covid-19 pandēmijas radītajos apstākļos LNERB aicināja lietotājus izmantot Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālos resursus, lekciju, diskusiju, konferenču, lasījumu un cita veida video un audio ierakstus, sekot Kultūras ministrijas informatīvajai kampaņai #Ēkultūra un citiem elektroniskajiem resursiem.

Pārskata gadā bibliotēka aktīvi piedalījās Kultūras ministrijas rīkotajā akcijā #Ēkultūra. Tās ietvaros bibliotēka savā YouTube kanālā pirmo reizi plašākai sabiedrībai piedāvāja audiogrāmatas, kurām beigušās mantiskās autortiesības. Bibliotēkas YouTube kanālā ievietoti 54 Rūdolfa Blaumaņa stāsti un noveles, kas pievērsa lielu sabiedrības uzmanību un daudzi izmantoja iespēju šos darbus noklausīties. Visvairāk skatījumu 2020. gadā bija R. Blaumaņa novelei “Raudupiete” (1519 skatījumi), “Nāves ēnā” (1163 skatījumi) un “Salna pavasarī” (870 skatījumi).

#Ēkultūra akcijas ietvaros bibliotēkas YouTube kontā ievietotas arī 100 latviešu tautas pasakas.

Meklējot jaunas iespējas, kā pandēmijas laikā sasniegt savus lasītājus 2020. gadā izveidota un ieviesta jauna bibliotēkas aktivitāšu forma – raidījumu cikls “**Kafijas pauze**” –, kas tika filmēts un raidīts tiešajā ēterā YouTube kanālā, nodrošinot iespēju pasākumā piedalīties lasītājiem arī attālināti, kā arī uzdot jautājumus raidījuma viesim.

Pasākumu cikla mērķis – dot iespēju bibliotēkas lasītājiem un jebkuram interesentam tiešsaistē tikties ar Latvijā zināmiem cilvēkiem. Vēlāk ierakstu varēja noskatīties arhīvā. “Kafijas pauzes” ietvaros organizētas 3 tikšanās ar autoriem. 19. februārī notika tikšanās ar rakstnieku Dzintaru Tilaku, kurā pie kafijas tases tika runāts par divām viņa grāmatām: “Piķis un zēvele” un “Labi, ka tā!”. 13. augustā notika tikšanās ar rakstnieci Marinu Kosteņecku. 2020. gadā piecos biezās sējumos Braila rakstā reproducēta grāmata “Mans XX gadsimts. Saruna ar Georgu Stražnovu”. 27. augustā notika Ingūnas Baueres vēsturiskā romāna “Mazā, klusā sirds: Dārta un Krišjānis pirms tautasdziesmas” audiogrāmatas atvēršanas svētki un tikšanās ar Krišjāņa Barona muzeja vadītāju Rūtu Kārklīņu.

Daugavpils filiāle tiešsaistē organizēja pasākumu, kas bija mācību kursa “Tiešsaistes pasākumu organizēšana un virtuālo izstāžu veidošana” ietvaros rīkotā radošā darbnīca “Labais darbs”, kurā piedalījās gan bērni, gan pieaugušie, izgatavojot Ziemassvētku apsveikuma kartītes bibliotēkas sadarbības partneriem – sociālās aprūpes iestādēm.

Bibliotēka piedāvā tiešajai mērķauditorijai pieejamas vai pielāgotas izstādes un pasākumus, veicinot kultūras un informācijas pieejamību, kā arī cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem iekļaušanos sabiedrībā.

Papildus tam bibliotēkas rīkotie pasākumi tiešā veidā sekmē sabiedrības integrāciju, jo, pirmkārt, tos apmeklē atšķirīgas sabiedrības grupas, kuras bibliotēkā savstarpēji iepazīstas un iegūst jaunu pieredzi par citiem, un, otrkārt, bibliotēka sniedz personām ar funkcionāliem traucējumiem nenovērtējamu iespēju radoši izpausties un pašapliecināties.

2020. gadā LNerB Rīgā un tās filiālēs ir notikuši 95 tematiski pasākumi un organizētas 227 izstādes un 26 ekskursijas.

7. janvārī Latvijas Neredzīgo bibliotēkā notika garīgās mūzikas koncerts “Zvaigznes diena”. Koncertā dziedāja un muzicēja Valsts sociālās aprūpes centra “Rīga” filiāles “Jugla” pašdarbnieku kolektīvs. Tā bija emocionāli piesātināta tikšanās ar lasītājiem, kas šoreiz sniedza savilņojošu un sirsnīgu priekšnesumu mums, bibliotēkas darbiniekiem, un citiem lasītājiem.

16. janvārī lasītavā notika muzikāli literāra tikšanās ar lasītājiem “Izjust kā dvēsele zied”, atzīmējot latviešu rakstniecei Annai Saksei 115. Literāri muzikālā pēcpusdiena tika pavadīta, lasot dvēseliskās pasakas par ziediem un klausoties dažādu autoru un izpildītāju dziesmās par ziedu tematiku. Kopīgi atmiņā tika atsauktas tādas autore literārās pasakas kā “Magone”, “Pienenīte”, “Vijolīte”, “Ūdensroze”, kā arī pasaka “Ķirsis” mūsu lasītāju (neredzīgu) Alda Riekstiņa un Ilgvara Hofmaņa lasījumā (Braila rakstā). Starp pasaku lasījumiem noskaņu radīja skaistas, visiem zināmas dziesmas par ziedu tematiku. Visiem pārsteigumu bija sagatavojuši bibliotēkas lasītāji (neredzīgi) Guntars Viņķis (ģitāra) un Aldis

Riekstiņš (balss), kuri izpildīja divas brīnišķīgas dziesmas — “Mežrozīte” un “Mežābele”. Tas ļāva visiem pasākuma apmeklētājiem vienoties kopīgās dziesmās.

22. janvārī semināru telpā tika demonstrēta dokumentālā filma “Tēvu barikādes”, kas tika papildināta ar darbību aprakstiem mutisku komentāru veidā. Pēc filmas vērošanas lasītāji stāstīja, kur atradās barikāžu laikā un kādas sajūtas pārdzīvoja. Katram lasītājam bija savs, dziļāk atmiņās palikušais to laiku notikumu atspulgs. Cilvēki ar redzes invaliditāti aktīvi iesaistījās Atmodas laika procesos.

Gada sākumā bibliotēkas apmeklētāji Rīgā apbrīvoja Tamāras Dorofejevas no Dagdas novada izšūto gleznu (krustdūrienu un pērlišu izšūšanas tehnikā) izstādī. 21. janvārī Latvijas Neredzīgo bibliotēkā Rīgā notika tikšanās ar krustdūrienu un pērlišu izšuvumu tehnikā darināto darbu izstādes autori Tamāru Dorofejevu. Vasarā šo izstādi varēja skatīt Daugavpils filiāles apmeklētāji. Vājredzīgās rokdarbnieces Tamāras Dorofejevas izšuvumu izstāde “Dzīve ir skaista!” un vājredzīgās klūgu pinējas Viktorijas Ivanovas darbu izstāde “Klūgu raksti” sniedza personām ar funkcionāliem traucējumiem iespēju radoši izpausties un pašapliecināties, tādējādi sekmējot viņu iekļaušanos sabiedrībā.

5. februārī, Sveču mēnesī, notika radošā darbnīca – sveču dekupāža. Lasītājiem un bibliotēkas darbiniekiem bija iespēja apskatīt dekoratīvo sveču un tematiskās literatūras izstādi “Svecīte, svecīte spīdi. Svecīte, svecīte mirdzi”. Radošajā darbnīcā svecēs dekupēja un no bišu vaska veidoja savu sveci gan apmeklētāji, gan bibliotēkas darbinieki. Kopīga darbošanās bibliotēkas darbiniekiem un lasītājiem radīja emocionāli piepildītu sajūtu.

12. februārī tika organizēta diskusija par Sebastiana Ficeka romānu “Astotā nakts”, kas rosināja domāt par kritisko domāšanu un par internetā iegūtās informācijas izvērtēšanu. Pasākumā tika runāts ne tikai par S. Ficeka grāmatu, bet arī par viltus ziņām un videoklipiem “YouTube”, par masu psihozi un bara instinktu. Uz diskusiju tika aicināti ne tikai tie, kuri šo grāmatu jau ir izlasījuši, bet arī tie, kuri vēl tikai grasās to darīt, tāpēc grāmatas noslēgums tika paturēts noslēpumā, lai nesabojātu lasītprīeku. Tajā piedalījās liels apmeklētāju skaits — gan bibliotēkas čaklākie lasītāji, gan skolēni un pedagogi no Rīgas Strazdumuižas vidusskolas — attīstības centra.

Savukārt vasaras sākumā, kad tika atļauta ierobežota pulcēšanās un pasākumu rīkošana iekštelpās, LNERB Rīgā aicināja savus lasītājus uz Jāņu ielīgošanu. Kopīgajā svētku mirklī tika dziedātas līgotnes, daudzināts dieva dēls Jānis, smaržotas un izzinātas jāņuzāles, iepazīta latviskā dzīvesziņa – Vasaras Saulgriežu svinēšanas tradīcijas.

Rudenī LNERB apmeklētājus pārsteidza novadniece Anitas Šaliņas adījumu izstāde “Dzijas spēles” ar adījuma rakstu un faktūru daudzveidību. Izstādi papildināja un siltu noskaņu radīja Latvijas Goda pinēja Aleksandra Lāča meistardarbi – pinumi. Izstādes noslēgumā –

tikšanās ar autori ļāva iepazīt neredzīgās rokdarbnieces domu un jūtu pasauli, pateicību par iespēju iepazīt plašākai sabiedrībai viņas radošo veikumu.

Novembrī tika iekārtota Daces Izotovas gleznu izstāde "Ziedošā pasaulē".

Liepājas filiālbibliotēka organizēja Liepājas Neredzīgo biedrības dalībnieku radošo darbu izstādes – tapošanas pulciņa dalībnieku darbu izstādi "No tapiņas uz tapiņu", rokdarbnieces Livitas Kivlenieces adīto uzroču – mauču izstādi, rokdarbnieces Ausmas Vulfas adīto zeķu un cimdu izstādi "Adiet, meitas, ko adiet, vilkam zeķes noadiet!", filcēšanas pulciņa dalībnieku darbu izstādi "Siltuma sagūstīšana", keramikas pulciņa dalībnieku darbu izstādi "Glazūru rotaļas", klūdziņu pīšanas nodarbību dalībnieku darbu izstādi "Pinu dienu un pinu nakti".

Kā tradīcija nu jau ir kļuvusi LNERB Rīgā lasītāju klubiņa "Mūsu laiks" tikšanās. 29. janvārī, atzīmējot latviešu dzejniekam Fricim Bārdam 140, notika pasākums "Pa sapņu bezgalību". Lasītāja klubiņa dalībnieki pasākumā lasīja gan F. Bārdas, gan arī savu dzeju, gan klausījās Daumanta Kalniņa un Kristapa Vanadziņa mūzikas CD "Sirds prieks" dziesmās ar F. Bārdas vārdiem. 26. februārī tika aktualizēts TV raidījuma "Literatūra" piedāvātais izaicinājums lasīt īpaši atlasītas grāmatas. "Literatūres" grāmatu plaukts ar raidījumā apskatītajām grāmatām tika izveidots abonementā, bet lasītāju klubiņa tikšanās reizē tika lasīti šo grāmatu fragmenti un skatīti raidījuma video fragmenti, kas tika papildināti ar bibliotekāru precizējošiem komentāriem. 30. septembrī notika Lasītāju klubiņa "Mūsu laiks" tikšanās "Visa pasaule dimantos mirdz". Tikšanās tika pavadīta dzejas dienu atskaņās un fragmentu lasījumos un tika iepazītas jaunākās grāmatas — A. Zeibots "Krauklis", M. Bērziņš "Aizliegtais pianīns", A. Kadišs "Vītimas upes noslēpumi", J. Egle "Dzimšanas diena", K. Ulberga "Kariete uz Santjago", A. Danilāns un P. Strubergs "Dakteri un šamaņi", S. Lundberga "Sarkanā adrešu grāmatiņa". Lasītāju klubiņa dalībnieki izteica savu viedokli, norādot, kurus literāros darbus labprāt vēlētos dzirdēt reproducētus audio formātā un lasīt Braila rakstā.

Lasītavā ir notikušas 2 sajūtu izstādes – "Sajūtu jūra" pārsteidza ar jūras smiltīm, niedrēm, gliemežvākiem, akmentiņiem, izskalotiem zariem un jūras skaņām, bet izstādē "Pa rudens taku ejot" – dārzeņi, garšaugi, graudaugi, rudzu vārpas, rudens krāsainās lapas, kastaņi, ozolzīles, čiekuri un meža nomierinošās skaņas un putnu dziesmas.

Cēsu filiālei ir izveidojusies laba sadarbība ar vietējo kultūras biedrību "HARMONIJA", tiek organizētas tikšanās ar vietējiem radošiem cilvēkiem: literātiem, gleznotājiem, fotogrāfiem. Bibliotēkā var skatīt vietējo mākslinieku gleznu izstādes. Te darbojas pašdarbnieku teātra pulciņš, kas sagatavo teatralizētus uzvedumus un literāras kompozīcijas mērķauditorijai. Ārkārtējās situācijas starplaikā amatierteātra grupa ir sniegusi viesizrādes Vaives pagasta svētkos, kultūras biedrībā "Harmonija".

Sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo biedrības Cēsu teritoriālo organizāciju ir realizēti trīs projekti: “Apaļkalna mistērijas”, “Dzīves ainiņas”, “Gauja – tu Latvijai viena”.

Daugavpils filiāle aktīvi iekļāvās Čiekuru ielas svētku rīkošanā sadarbībā ar dažādiem partneriem. Čiekuru ielas svētki rīkoti pirmo reizi kā plašs publisks pasākums ar daudzveidīgu, dažādām vecuma un interešu grupām paredzētu programmu vienas dienas garumā.

Bibliotēkas organizētās aktivitātes apmeklēja 79 cilvēki, un tās ne tikai bagātināja svētku saturu ar kvalitatīvām izglītojošām un radošām norisēm, atspoguļojot mūsdienu bibliotēkas funkciju daudzveidību, bet arī saistīja pašvaldības iestāžu un plašsaziņas līdzekļu pārstāvju uzmanību, veicinot bibliotēkas atpazīstamību. Papildus tam dalība Čiekuru ielas – bibliotēkas ilggadējās atrašanās vietas – svētku rīkošanā apliecināja bibliotēkas piederību vietējai kopienai, stiprināja sadarbību ar iedzīvotājiem un nevalstiskajām organizācijām, tādējādi sniedzot ieguldījumu bibliotēkas pozitīvā tēla veidošanā.

Liepājas filiālbibliotēkā veiksmīgi darbojas audioliteratūras pulciņš, kuram apritēja 2 gadu jubileja. Pandēmijas apstākļos notika 6 tikšanās reizes. Dažas no tēmām: “Draudzība literārajos darbos un reālajā dzīvē” – tika vērtēta audioliteratūra par draudzības tēmu, “Karalauka stāsti” – risinātas sarunas par vēsturiskā žanra audioliteratūru – varoņi, brīvības cīņas, draudzība un nodevība, kara laika mīlas stāsti, u.c.; “Ģimenes drāma vai ģimenes sāga” – lasītāju iespaidi par šveiciešu rakstnieka Žoela Dikēra romānu “Baltimori” un tā vērtējums.

Rēzeknes filiālbibliotēkā notika Lasītāju klubiņa dibināšanas pasākums. Pirmajā tikšanās reizē tika apspriests klubiņa dibināšanas mērķis, izsludināts konkurss par piemērotāko klubiņa nosaukumu. Pasākuma apmeklētāji noklausījās jaunāko audiogrāmatu apskatu, kam sekoja lasītāju debates par izlasītām/noklausītām grāmatām, ieteikumi citiem. Domāšanas prasmju attīstīšanai un iztēles rosināšanai kopīgi tika uzrakstīts klubiņa dibināšanas stāsts. Noslēgumā pasākuma viesis – literātu apvienības „Latgales ūdensroze” dalībiece Kristīne Gļauda nolasīja savu stāstu „Sveču namiņš”.

Tematiska, izglītojoša pēcpusdiena „Vienmēr šika” pulcēja dažāda vecuma interesentus, lai mācītos no francūzietēm, kā izskatīties šarmantām, elegantām un skaistām jebkurā vecumā. Pasākuma apmeklētāji iedvesmojās no Tišas Džetas grāmatas „Vienmēr šika”.

Pērļošanas pamatprasmes nostiprināt vai iegūt no jauna piedāvāja radošā darbnīca „Kā pašam uzpērļot rokassprādzi”.

Ventspils filiāle februārī notika interesanta tikšanās „Mazliet nopietni, mazliet pa jokam” ar rakstnieci Sandu Īvnieci. Viņas darbiem ir bijušas publikācijas, bet viņa nekad nav centusies savus tekstus apkopot grāmatā, jo viņai vairāk patīk runāt ar lasītāju. Sanda raksta dzeju un pasakas, kas īsti nav domātas bērniem, tā uzskata pati autore, bet pasakās iespējams viegli runāt par nopietnām lietām.

Savukārt martā notika tikšanās “Tās strupās nāk no Kurzemes, jo tām pie Ventspil’ tads i mūžs, kad vējš no augš` un apakš` pūš” ar stāstnieci Āriju Klēveri. Ārija, Kurzemes stiprā sieviete, ir dzimusi Rīgā, bet sava mūža lielāko daļu ir pavadījusi Užavas pusē. Ārija 17 gadus darbojas stāstnieku kustībā, mācot jauno paaudzi un īpašu uzmanību veltot tautiskām tradīcijām. Viņa mudina jaunos stāstniekus runāt dzimtās puses izloksnē. Ārija ir arī viena no Latvijas stāstniecēm, kas 2018. gadā ieguva atbalstu “Laiks Ziedonim”. Pasākumā stāstniece stāstīja par sevi, Kurzemes sievietēm, to ieražām un paražām, dalījās ar dažādiem savas dzīves pieredzes stāstiem. Apmeklētājiem bija iespēja to visu klausīties Ventspils valodas dialekta skanējumā.

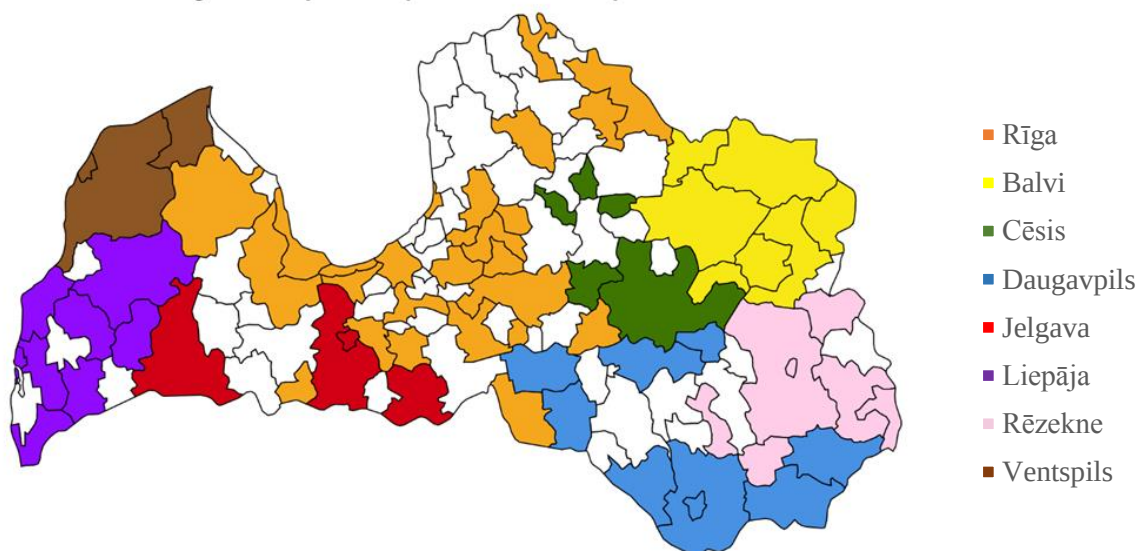
Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti, jaunu lasītāju piesaiste

Jaunu lietotāju piesaiste galvenokārt īstenota sadarbībā ar dažādiem partneriem – sociālās aprūpes iestādēm, nevalstisko sektoru. Daugavpils filiālē par jauniem bibliotēkas vēstnešiem, kuri izplata informāciju par bibliotēkas pakalpojumiem personām ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, pārskata periodā kļuva Daugavpils Neredzīgo biedrības un Daugavpils pilsētas invalīdu biedrības aktīvisti. Vairākas ieplānotās aktivitātes bibliotēkas pakalpojumu popularizēšanai potenciālu lietotāju vidū, piemēram, informatīva tikšanās ar biedrības “Latvijas Multiplās sklerozes asociācija” Daugavpils nodaļu, Covid-19 krīzes dēļ tika atcelta.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

LNERB lielu darbu ieguldījusi ārējās apkalpošanas punktu (ĀAP) izveidē. Ir iepazīti sociālās aprūpes centru klienti, izziņātas viņu iespējas un vēlmes, lai veiksmīgāk nodrošinātu bibliotēkas pakalpojumus. Neskatoties uz visiem ar pandēmiju saistītajiem ierobežojumiem,

Ārējās apkalpošanas punkti

pateicoties bibliotēkas direktores iniciatīvai, arī 2020. gadā turpinājām apmeklēt jaunas sociālās aprūpes iestādes, lai klātienē iepazīstinātu sociālos darbiniekus ar bibliotēkas piedāvātajiem resursiem. Maijā apmeklējām SAC Madlienā, Rembatē, jūlijā pabijām Sedā, Valkā un oktobrī ar saviem pakalpojumiem iepazīstinājām Allažu un Saulkrastu SAC. Šīs aktīvās darbības rezultātā bibliotēkas ĀAP skaits sasniedzis 116.

2020. gada martā konferencē, ko organizēja A.Barčas vadītā Latvijas Pensionāru federācija un kurā piedalījās visu Latvijas reģionu dalīborganizāciju pārstāvji, LNerB direktore informēja par pielāgotās literatūras pieejamību ne tikai LNerB Rīgā un tās filiālbibliotēkās, bet arī šīm organizācijām tuvumā esošajās publiskajās bibliotēkās. Bibliotēkas vadības plašais informatīvais un konsultatīvais darbs, uzrunājot pašvaldību sociālās aprūpes centru un pansionātu vadītājus, iepazīstinot ar iespējām izmantot literatūru pielāgotā formātā klientiem, kuriem ir ne tikai redzes vai citādas lasīšanas grūtības, veicinājis ĀAP darbības nostiprināšanu visos Latvijas reģionos.

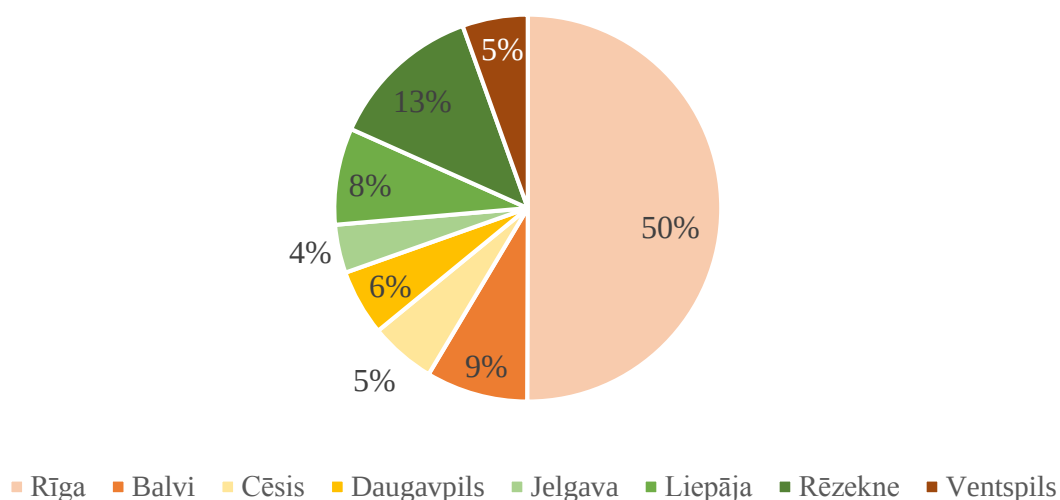
Balvu filiāles vadītāja piedalījās ar prezentāciju "Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājums cilvēkiem ar lasīšanas grūtībām" Alūksnes un Balvu novadu invalīdu biedrību sanāksmēs, Rugāju novada sociālā aprūpes centrā "Rugāji", Alūksnes novada Mārupes sociālā aprūpes centrā "Pīlādži", VSAC "Latgale" filiālē "Litene" Gulbenes novada Jaungulbenes sociālā aprūpes centra (SAC) "Jaungulbenes alejas". LNerB Rīgā, kuras apkalpojamā teritorijā ĀAP skaits sasniedzis 53, turpināja aktīvi sadarboties ar VSAC "Rīga" filiālēm: "Ezerkrasti", "Jugla", "Kalnciems", "Pļavnieki", "Rīga", "Teika", kā arī citām sociālās aprūpes iestādēm: SAC "Dzintara melodija", "Dzīves ābece", "Gaiļezers", "Liepa", "Mežciems", biedrības "Latvijas Samariešu apvienība" sociālās aprūpes centru "Pārdaugava", SAC "Stella maris". Turpināta sadarbība ar Rīgas Vājredzīgo un Neredzīgo biedrību "Redzi mani", RASA (Rīgas aktīvo senioru alianse), februārī uzsākta sadarbība ar biedrību VIGOR (insultu pārcietušo cilvēku un viņu radnieku psiholoģiskā atbalsta biedrība), tādejādi paplašinot to cilvēku loku, kuri var saņemt pielāgoto literatūru.

Daudzos sociālās aprūpes centros vēl jārīcina jautājumi par tehnisko nodrošinājumu audiogrāmatu klausīšanai MP3 formātā. Sakarā ar novēroto kadru mainību sociālās aprūpes iestādēs, LNerB uztur regulārus kontaktus ar ārējo apkalpošanas punktu atbildīgajiem darbiniekiem, lai nodrošinātu pakalpojuma nepārtrauktību atbildīgo personu maiņas gadījumā. LNerB mērķis ir iedibināt ilgtspējīgu pakalpojumu sociālās aprūpes iestādēs.

6.tabula “ĀAP pamatrādītāji”

	Rīga	Balvi	Cēsis	Daugavpils	Jelgava	Liepāja	Rēzekne	Ventspils	Kopā
ĀAP skaits	53	11	6	11	6	10	12	7	116
Lasītāju skaits	1017	173	112	112	82	164	261	111	2032
Izsniegums	23528	1841	992	3402	1179	4703	8421	2922	46988

Lasītāju skaits ĀAP

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Personām ar īpašām vajadzībām (cilvēkiem ratiņkrēslā) ir nodrošināta piekļuve apmeklēt LNERB Rīgā, filiāles Balvos, Liepājā un Ventspilī.

LNERB viena no pamatfunkcijām ir apkalpot lasītājus, kuri nevar lasīt parasto iespiedrakstu. Arī citus pakalpojumus bibliotēka cenšas padarīt maksimāli pielāgotus šo cilvēku vajadzībām.

Bibliotēka piedāvā tiešajai mērķauditorijai – personām ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām –

- pielāgoto krājumu (grāmatas un periodiskie izdevumi audio formātā, Braila rakstā, palielinātajā drukā) un brīvpieeju tam;
- LNERB tīmekļvietnē www.neredzigobiblioteka.lv vienkopus iegūstama informācija par Latvijā pieejamo pielāgoto literatūru. Jaunā responsīvā mājaslapa izstrādāta tā, lai to var lietot arī redzes invalīdi. Bibliotēkas lietotājiem, izmantojot bibliotēkas tīmekļvietni, ir iespējams autorizēties un veikt audiogrāmatu lejupielādi attālināti

- 2019. gadā noslēgts Pilnvaroto struktūru līgums starp Latvijas Neredzīgo bibliotēku un Pasaules Intelektuālā īpašuma organizāciju (World Intellectual Property Organization (WIPO)), kas ļauj apkalpot lasītājus ārpus Latvijas valsts robežām, kā to nosaka Marrākešas līgums. Accessible Books Consortium (ABC) globālajā grāmatu servisā, ko pārvalda WIPO, integrētas 1500 LNERB ieskaņotās grāmatas. No 2020. gada marta tās elektroniski ir pieejamas ārvalstīs dzīvojošiem tautiešiem;
- Saņemt pielāgotos periodiskos izdevumus: audiožurnālus “Doma” (LV, 9 stundu skanējums) un “Kaleidoskop” (RU, 6 stundu skanējums), kuri veidoti 12 tematiskās sadaļās no bibliotēkas abonētājiem preses izdevumiem, avīzīti “Bazūne”, informatīvo izdevumu par jaunākajām grāmatām “Gaisma”;
- priekšā lasīšanas pakalpojumus;
- iespēju izmantot Braila raksta printeri, datoru ar specializētu aprīkojumu un palielināšanas iekārtas;
- patstāvīgi izdrukāt tekstus (informācija, raksti, dziesmu teksti, ēdienu receptes, lugas, dzeja) Braila rakstā vai pasūtīt to bibliotekāriem, jo ikviens LNERB strādājošais bibliotekārs ir izgājis apmācības darbam ar Braila raksta printeri un spēj nodrošināt šo pakalpojumu ātri un kvalitatīvi.
- saņemt izdevumus un informāciju par tifloloģiju un novadpētniecību, jo LNERB Tifloloģijas sektors vāc, apkopo, saglabā un digitalizē novadpētniecības un tifloloģijas materiālus par redzes invalīdiem Latvijā un ārzemēs, neredzīgu literātu dzīvi un daiļradi, literatūru par tiflopedagoģiju, veido pētniecības datubāzi, organizē lekcijas un citus popularizējošus pasākumus;
- apmeklēt kultūras pasākumus, kuros lasītājiem ir iespēja tikties ar autoriem, kuru grāmatas ir reproducētas pielāgotā formātā. Pasākumā vienmēr tiek nodrošināti papildus informatīvie materiāli par pasākuma tēmu vai autoru Braila rakstā un palielinātā drukā;
- apmeklēt izglītojošus pasākumus ar lektoru piedalīšanos par aktuālām tēmām: uzturu, acu veselību, tehniskajiem palīg līdzekļiem, nodarbinātību, cilvēktiesībām utt. Visi pasākumā izdalītie materiāli tiek pielāgoti palielinātā drukā un Braila rakstā.
- apmeklēt izstādes, kas papildinātas ar pielāgoto informāciju par izstādi audio formātā, Braila rakstā un palielinātajā drukā. Individuāla pieeja katram izstādes apmeklētājam, kad bibliotekārs kā gids iepazīstina neredzīgos apmeklētājus ar izstādes eksponātiem. Tiek veidotas taktilās izstādes, kurās neredzīgajiem apmeklētājiem ir iespēja uztvert eksponātus ar tausti.

- saņemt konsultācijas par Braila pierakstu vides pieejamības (informācijas) jomā, kā arī saņemt informatīvu atzinumu pēc tekstu elektroniskās pārbaudes, bibliotēka sniedz uzziņas par organizācijām, iestādēm vai uzņēmumiem, kas var nodrošināt nepieciešamās darbības, lai uzlabotu vides pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.
- saņemt tehnisku konsultāciju par pielāgotās audiotehnikas lietošanu, piem., magnetofonu “Roberts”, kā arī bibliotekārs iepazīstina ar audiogrāmatu lietošanu, izmantojot zibatmiņas.
- dokumentu piegādi lasītāja dzīvesvietā, izmantojot bibliotēkas transportu, Latvijas Pasta pakalpojumus.

Personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām bibliotekārie pakalpojumi ir bez maksas.

6.tabula “Īpašie pakalpojumi (Rīga un filiālbibliotēkas)

	2018	2019	2020
Izdrukas Braila rakstā	6109	6377	5369
Priekšā lasīšana:			
<i>Lasījumu skaits</i>	<i>916</i>	<i>1544</i>	<i>1410</i>
<i>laiks</i>	<i>835h15min</i>	<i>1360h45min</i>	<i>1208h</i>
<i>Strazdumuižas radio</i>			<i>27 lasījumi 1890h</i>

2020. gadā veiktas 5369 izdrukas Braila rakstā. Braila rakstā tika sagatavota Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām, Tiesībsarga biroja informatīvie materiāli, informācija par pasākumiem bibliotēkā, izstādēm, ēdienkartes VSAC “Rīga” filiāles “Jugla” iemītniekiem, dziesmu tekstu izdrukas mākslinieciskajiem kolektīviem.

Nozīmīgs un pieprasīts pakalpojums, kurš tiek sniegts lietotājiem ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, ir priekšā lasīšana. **LNERB Rīgā** klusās lasītavas telpā notiek gan individuāli, gan grupu priekšā lasīšanas pakalpojumi. Ārkārtējās situācijas apstākļos, kad klātienē pakalpojumu sniegšana ārkārtējās situācijas dēļ bija aizliegta, bibliotēkas mērķauditorijai tika piedāvāts jauns pakalpojums – ar 2020. gada martu Strazdumuižas radio lasījumi 70 klausītājiem (Strazdumuižas ciematā dzīvojošiem redzes invalīdiem). **Daugavpils filiālē** tika nodrošināts jauns priekšā lasīšanas pakalpojuma

saņemšanas veids – periodisko izdevumu audioieraksti, kurus bija iespējams saņemt zibatmiņā un elektroniski nosūtīt pa e-pastu.

Rēzeknes filiāle priekšā lasīšanas pakalpojumus sniedza arī attālināti – publikācijas no preses izdevumiem un informācija no elektroniskajiem resursiem tika lasīti pa tālruni.

Filiāle aktīvi strādā ar bibliotēkas apmeklētāju grupu – personu ar invaliditāti asistentiem. Asistenta pakalpojums paredzēts, lai veicinātu personas ar smagu invaliditāti mobilitāti un iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē. Lasītāju ar īpašām vajadzībām asistenti arī ir reģistrēti bibliotēkas lietotāji, kas, atvedot uz bibliotēku savus klientus, labprāt izmanto tās pakalpojumus un apmeklē arī kultūras pasākumus.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām, tematiskie pasākumi.

LNERB rīko tematiski daudzveidīgus pasākumus, kuri būtu interesanti dažāda vecuma un interešu pārstāvjiem un kuri veicinātu informācijas un kultūras pieejamību, saskarsmi, kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, kā arī daudzpusīgu izglītošanos mūža garumā. Pasākumu piedāvājumu veido izglītojoši kultūras pasākumi, lekcijas, radošās darbnīcas, tikšanās ar ievērojamiem cilvēkiem, amatniecības un mākslas darbu izstādes.

Bibliotēkas izglītojošā darbība (situācijas apraksts, vērtējums)

LNERB izglītojošo darbību īsteno, organizējot izglītojošas lekcijas, E-prasmju (Digitālo) nedēļu, bibliotēkārās stundas vispārīzglītojošo skolu audzēkņiem un izglītojošas ekskursijas citiem interesentiem. Līdzās šiem pasākumiem pārskata periodā bija paredzēta lietotāju apmācība valsts un pašvaldību e-risinājumu lietošanā ikdienā, taču Covid-19 ierobežojumu dēļ visi šie plānotie pasākumi tika atcelti.

Rēzeknes filiālbibliotēka piedalījās un īstenoja līdzdalību Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas profesionālā bakalaura studiju programmas „Speciālā izglītība” studiju kursa „Braila raksta pamati / Basics of Braille” satura sastādīšanā. Studiju kursa mērķis ir pilnveidot studējošo pedagoģisko kompetenci darbā ar izglītojamajiem ar redzes traucējumiem, iemācot studentus rakstīt, lasīt Braila rakstā un sagatavot mācību materiālus skolēniem Braila rakstā.

2020. gadā 26 ekskursijās LNERB un tās filiāles apmeklēja 245 interesenti. Apmeklētāju vidū bija gan kolēģi no Salaspils novada un Pierīgas reģiona bibliotēkām, bibliotekāri no Liepājas Centrālās Zinātniskās bibliotēkas un tās filiālēm, gan LU un RSU studenti, Liepājas Universitātes Pedagoģijas un sociālā darba fakultātes studenti un pasniedzēji, gan vispārīzglītojošu skolu audzēkņi.

Uzziņu un informācijas darbs

LNERB un tās filiāles piedāvā saņemt uzziņu un informācijas pakalpojumus gan klātienē, gan attālināti. Pārskata periodā uzziņu un konsultāciju skaits (2595) pieauga par 34% , turklāt

laikā, kad klātienē pakalpojumu sniegšana ārkārtējās situācijas dēļ bija aizliegta, ievērojami palielinājās attālinātu uzziņu un konsultāciju skaits. Papildus tam lietotāji ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām tika mērķtiecīgi (pa tālruni un e-pastu) informēti par iespējām baudīt kultūras norises – īpaši grāmatu lasījumus un teātra iestudējumus – tīmeklī Kultūras ministrijas kampaņas #Ēkultūra ietvaros.

Pārskata periodā bibliotēka īstenoja iedzīvotāju digitālās un informācijpratības veicināšanas darbu, sniedzot lietotājiem individuālas konsultācijas darbā ar datoru (darbs ar failiem), internetu (e-pasta izveidošana un lietošana, grāmatzīmju veidošana pārlūkā, sociālie tīkli), programmām (Adobe Acrobat Reader, ekrānlupa, Excel, Skype u.c.), elektroniskajiem informācijas resursiem un pakalpojumiem (bibliotēkas e-katalogs, internetbanka, klientu portāli, VID EDS). Papildus tam lietotāji ar redzes traucējumiem konsultēti un apmācīti atskaņošanas tehnikas (magnetola “Roberts”, MP3 atskaņotājs), USB zibatmiņas, kā arī dažādu ierīču – mobilo telefonu, diktofonu un citu – lietošanas jomā.

Covid-19 radītajā situācijā īpaši svarīga nozīme bija uzziņu un informācijas sniegšanas pakalpojumam, kas galvenokārt tika nodrošināts attālināti. Uzziņas sniegtas par ikdienā nepieciešamo jautājumu risināšanu Covid-19 ārkārtējās situācijas laikā, par ierobežojumiem, par dažādu valsts un pašvaldības iestāžu darba laikiem un pakalpojumu pieejamību, par bibliotēkas attālināto pakalpojumu piedāvājumu, par elektronisko datubāzu izmantošanas iespējām, digitālajiem resursiem. Uzziņu un informācijas sagatavošanas darbs tika balstīts uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. Sniedzot uzziņas par grāmatu pieejamību, izmantota Latvijas Neredzīgo bibliotēkas informācijas sistēma.

LNerB un tās filiāļu pakalpojumi un darbs iedzīvotāju informācijpratības nodrošināšanai, kā arī tā novērtējums no lietotāju puses liecina par to, ka bibliotēkas veic aktuālu un nozīmīgu darbu informācijas sniegšanā.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

LNerB nodrošina iedzīvotājiem iespēju iepazīties ar dažādu iestāžu un organizāciju informāciju, turklāt liela daļa informatīvu materiālu (piemēram, Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām, Latvijas Neredzīgo biedrības, Servisa suņu biedrības TEODORS, Tiesībsarga biroja informatīvie materiāli u.c.) pieejama pielāgotajā formātā – audio formātā, Braila rakstā, palielinātajā drukā.

Bibliotēka veikusi informācijas pielāgojumu Servisa suņu biedrībai TEODORS, Mencendorfa muzejam, Centrālajai Vēlēšanu komisijai (informācija par ārkārtas pašvaldību vēlēšanu norisi).

Covid-19 radītajos apstākļos informācija par pašvaldību, valsts un nevalstisko institūciju darbību lietotājiem tika sniegta pa tālruni priekšā lasījumu veidā.

Bibliotēkas informācijas sistēma

LNERB un tās septiņas filiāles strādā vienotā bibliotēkas informācijas sistēmā “Krājuma uzskaites un lasītāju apkalpošanas programma” (turpmāk – BIS), kas nodrošina visas bibliotēkārās darbības – resursu apstrādi, reģistrēšanu, uzskaiti, apmaiņu (SBA), lasītāju reģistrāciju un apkalpošanu, statistikas datu ieguvu par krājumu un pakalpojumiem bibliotēkā.

Komplektēšana tiek veikta centralizēti – Rīgā, Komplektēšanas un apstrādes nodaļā. BIS ievadītie dati nodrošina informāciju par resursiem e-katalogā. Lasītāji informāciju par krājumu var iegūt vienkāršajā un paplašinātajā meklēšanā. Vienkāršajā – pēc dokumenta atrašanās vietas, formāta un frāzes bibliogrāfiskajā ierakstā. Paplašinātā meklēšana nodrošina meklēšanu pēc dažādiem kritērijiem: izdevuma autora, nosaukuma, izdošanas gada, atrašanās vietas, anotācijas, resursa formāta, UDK, valodas, audioieraksta diktora. E-kataloga darbība tiek pilnveidota un uzlabota.

Pārskata periodā bibliotēka aktīvi piedalījies BIS pilnveidošanas darbā (sistēmbibliotēkāra aptauja par BIS izmantošanu, elektroniskās uzskaites salīdzināšana ar manuālo uzskaiti, neskaidrību risināšana, ieteikumi), uzlabotas BIS lietošanas prasmes.

7.tabula “BIS Krājuma uzskaites un lasītāju apkalpošanas programma izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar e-katalogu	Strādā ar moduļiem		
			Lasītāju apkalpošana	SBA	Komplektēšana
LNERB un tās filiāles Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Liepājā, Jelgavā, Rēzeknē, Ventspilī	8	8	8	8	1 (LNERB Rīga)

Digitalizācija

LNERB atjauno un digitalizē audiogrāmatas no magnetofona lentām un kasetēm. Pārskata periodā digitalizētas 172 audiogrāmatas, tā nodrošinot kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu.

Iekšzemes un starptautiskais SBA:

Lietotāju pieprasījumu un interešu apmierināšanai, kā arī izstāžu satura veidošanai pārskata periodā aktīvi izmantoti iekšzemes un starptautiskā SBA pakalpojumi, pasūtot no citām bibliotēkām dokumentus dažādos formātos.

8.tabula “SBA rādītāji”

SBA	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	827	800	991
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits pielāgotā formātā	1415	3429	7555
SSBA			
t. sk. no ārvalstu bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	6	27	51
uz ārvalstu bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits		10	

Pārskata periodā aktivizēts darbs SBA jomā ar pašvaldību publiskajām bibliotēkām Latvijā. Lai mērķtiecīgi attīstītu pakalpojumus mērķauditorijai, kurai nepieciešama pielāgotā literatūra, ir noslēgtas vienošanās par sadarbību starpbibliotēku abonementa (SBA) ietvaros ar 102 pašvaldību publiskajām bibliotēkām. Visām reģionu galvenajām bibliotēkām ir izsūtītas pielāgotās literatūras grāmatu kopas. Aktīvākās pielāgotās literatūras izmantotājas bija Salaspils Viesītes novada bibliotēka, Valmieras integrētā bibliotēka, Dobeles novada CB, Ventspils Medicīnas bibliotēka. Neraugoties uz noslēgtajām vienošanām, ir vērojama nepietiekama bibliotēkāju atsaucība un ieinteresētība pielāgotās literatūras popularizēšanā. Reģionu galveno bibliotēku neatsaucība, pamatojoties gan uz atskaņošanas tehnikas nepieejamību lasītājiem, gan bibliotēkas apmeklētāju intereses trūkumu.

2020. gadā SBA kārtā izsniegto dokumentu skaits palielinājies par 4126 vienībām.

Daugavpils filiālei sadarbība SSBA jomā izveidojusies ar Krievijas Neredzīgo bibliotēku, no kuras saņemta nozaru literatūra un daiļliteratūra audio formātā krievvalodīgu lietotāju interešu un informācijas vajadzību apmierināšanai.

6.Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma apstrādes un komplektēšanas procesā LNerB speciālisti vadās pēc 2018. gadā apstiprinātajām “Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Krājuma komplektēšanas vadlīnijām 2018.–2021. gadam.” Aptaujājot lasītājus un ņemot vērā LNerB un filiāļu darbinieku viedokli, tiek komplektēti jaunieguvumi ar mērķi, veikt to reproducēšanu pielāgotā formātā. Pārskata periodā pārskatītas un precizētas UDK tabulas klasificēšanai. 2020. gadā krājums aktīvāk papildināts ar pielāgotas literatūras dažādām dokumentu formām. Paplašinoties bibliotēkas mērķauditorijai, pievērsta uzmanību izdevumiem par lasīšanas uztveres traucējumiem (t.sk. disleksiju) iegādei. Pārskata periodā palielinātā drukā pielāgoti 27 nosaukumu daiļdarbi. Šo iespēju ļoti atzinīgi novērtējuši sociālo aprūpes namu klienti. Bērnu auditorijai ar atšķirīgām lasīšanas grūtības pakāpēm sagatavotas Braila rakstā un audiogrāmatās ielasītas Valsts vieglās valodas aģentūras dāvinātie izdevumi.

9.tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2018	2019	2020
Valsts budžeta finansējums krājuma komplektēšanai	4778	5197	4984
t. sk. grāmatām	2812	2870	2877
t. sk. bērnu grāmatām	894	450	502
t. sk. periodiskajiem izdevumiem	1966	2327	2107
Grāmatu reproducēšana	4412	4227	3812
Cits finansējums krājuma komplektēšanai	4176	3739	5956
t.sk. bez atlīdzības no Nacionālās bibliotēkas projekta “Latviešu oriģinālliteratūra Latvijas bibliotēkās” no LNB „Kinomāksla. Ievads”	—	106	3080 4 —
t.sk. dāvinājumi un ziedojumi no izdevniecībām un citām organizācijām	456	201	448
t.sk. dāvinājumi un ziedojumi no lasītājiem	3720	3432	2424

Līdzekļi krājuma komplektēšanai uz 1 bibliotēkas lietotāju	2.84	3.55	1,3
---	------	------	-----

Budžeta piešķirums grāmatu komplektēšanā tiek sadalīts Rīgas un septiņu LNerB filiāļu krājumu papildināšanai. Kopumā izmantoti 2877 EUR, vadoties pēc lasītāju skaita un izsnieguma. Krājuma komplektēšanas finanses nozīmīgi papildinājusi dāvinājumu summa – 5879 EUR. Pēc Kultūras ministrijas izstrādāta rīcības plāna finansējums 3080,48 EUR apjomā piešķirts Latvijas Neredzīgo bibliotēkas krājuma papildināšanai ar augstvērtīgiem pēdējo gadu izdevumiem. Vērtīgo grāmatu iepirkuma programmu publiskajām bibliotēkām īstenoja Latvijas Nacionālā bibliotēka koordinētajā projektā “Latviešu oriģinālliteratūra Latvijas bibliotēkās”.

Rekatalogizācija

Krājuma rekatalogizācija pabeigta 2018. gadā.

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude nav veikta.

Krājuma rādītāji:

10.tabula “Krājuma rādītāji”

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi	4216	5743	6136
t.sk.grāmatas	1028	1020	1470
<i>-t.sk.parastā iespiedrakstā</i>	746	715	989
<i>-t.sk.palielinātā drukā</i>	12	37	225
<i>-t.sk.Braila rakstā (vien.)</i>	263	268	256
<i>(nosauk.)</i>	38	23	21
<i>-t.sk.taktilas</i>	7	-	-
-t.sk. bērniem/jauniešiem	161	146	274
<i>-t.sk.parastā iespiedrakstā</i>	138	131	261
<i>-t.sk.palielinātā drukā</i>	6	9	6
<i>-t.sk.Braila rakstā (nosauk.)</i>	17	6	7
t.sk. audiovizuālie un pārējie	2789	2556	2380
<i>-t.sk. audiogrāmatas</i>	2598	2396	2282
<i>t.sk.bērniem/jauniešiem</i>	222	192	198
t.sk. latv. oriģinālliteratūra	1610	938	1068
<i>-t.sk.parastā iespiedrakstā</i>	363	215	323
<i>-t.sk.palielinātā drukā</i>	6	5	14

-t.sk.Braila rakstā (nosauk.)	18	7	8
-t.sk. audiogrāmatās	1211	711	723
t.sk. seriālizdevumi	399	2167 (eks.)	2286
-t.sk.parastā iespiedrakstā	126(nos.)	1794 (eks.)	1945(eks.)
-t.sk.Braila rakstā	114	185	167
-t.sk. audiožurnāli	159	188	174
Izslēgtie dokumenti	36125	6669	4487
t.sk grāmatas	11922	2086	3565
-t.sk.parastā iespiedrakstā	8258	1588	1666
-t.sk.palielinātā drukā		1	-
-t.sk.Braila rakstā	3663	442	1899
-t.sk.taktilas	1		-
t.sk. audiovizuālie un pārējie	23551	3207	24
-t.sk. audiogrāmatas	23540	55	21
t.sk. seriālizdevumi	652	1376	898
Krājuma kopskaits	81207	80195	81844
t.sk. grāmatas	31111	33057	30962
t.sk. audiovizuālie un pārējie	45466	41719	44075
t.sk. prese	4630	5419	6807
Grāmatu krājuma apgrozība	0,77	0,9	1,3
Periodisko izdevumu apgrozība	5,41	4,5	3,6

LNERB krājumu papildina iepirkumi, dāvinājumi un LNERB sagatavotie (Braila raksta nodaļā un Skaņu ierakstu studijā reproducētie) resursi.

LNERB krājumu veido parastā iespiedraksta izdevumi, no kuriem reproducētas grāmatas Braila rakstā un ieskaņotas audiogrāmatas, pielāgota literatūra palielinātā drukā personām ar redzes problēmām un vieglajā valodā cilvēkiem ar lasīšanas grūtībām, kā arī CD mūzikas izdevumi, DVD un spēles.

Daudzveidīgi un noderīgi iespieddarbi (339 eksemplāri) iegūti LNB projektā “Latviešu oriģinālliteratūra Latvijas bibliotēkās”. Visapjomīgākais dāvinājums (375 eksemplāri) saņemts no bibliotēkas lasītājiem. Jau ilggadējiem bibliotēkas atbalstītājiem (Rēzeknes Pareizticīgo baznīca, biedrība “Punktu brālība” u.c.), šogad piebiedrojušās Viegglās valodas aģentūra, Rīgas

Vājredzīgo un Neredzīgo biedrība “Redzi mani” un Norvēģijas Karalistes vēstniecība. Turpinām saņemt dāvinājumā biedrības “Giving for Latvia” sagatavotās grāmatas, kas lieliski izmantojamas bērnu audzināšanā un izglītošanā. 2020. gadā palielinājusies latviešu oriģinālliteratūras iegāde – par 130 eksemplāriem vairāk nekā 2019. gadā. Tai skaitā 274 no tiem paredzēti bērniem un jauniešiem.

LNerB Braila raksta nodaļā un Skaņu ierakstu un IT nodaļā 2020. gadā reproducētas 2754 vienības jeb 318 nosaukumu izdevumi:

Skaņu ierakstu un IT nodaļā ieskaņotas 269 grāmatas jeb 2273 audiogrāmatu vienības:

- ielasīti 71 jaunākie izdevumi (1470 vien.)
- restaurēta 172 grāmata (726 vien.)
- pielāgotas un tiražētas 26 audiogrāmatas no Igaunijas un citur saņemtiem resursiem (77 vien.)

- 2054 audiogrāmatas izsniedzamas USB

- 75 ir latviešu oriģinālliteratūras izdevumi.

Braila raksta nodaļa reproducējusi 21 grāmatu (256 sēj. jeb vienības) un palielinātā drukā pielāgojusi 27 iespieddarbus (225 eksemplārus). 22 ir oriģinālliteratūras izdevumi.

Resursi bērniem. Bērnu un jauniešu mērķauditorijai paredzētais krājums pārskata periodā papildināts ar 261 grāmatu. No tām 100 ir latviešu oriģinālliteratūra (25 pirktas, 75 saņemtas dāvinājumos). No LNerB izdotajiem resursiem šai lasītāju grupai domātas ir Skaņu ierakstu un IT nodaļā izdotās 19 audiogrāmatas (pavairotas 197 kopijās), to skaitā 5 latviešu oriģinālliteratūras darbi, Braila nodaļā sagatavotās 7 grāmatas (80 vienības) Braila rakstā un 6 grāmatas (55 vienības) palielinātā drukā. Palielinātā drukā bērniem pielāgoti trīs, Braila rakstā reproducēti divi latviešu oriģinālliteratūras darbi.

LNerB lielākoties pamata krājumu papildina ar izdevumiem latviešu valodā (2020.g. - 3487 vien.). Krievu valodā iegādāti maz resursu (317 vien.), izņemot filiālēs Rēzeknē un Daugavpilī, kur ir lielāks pieprasījums pēc tiem. Citās svešvalodās izdevumus nepērkam, tie iegūti dāvinājumos (46 vien.).

No bilances krājuma pārskata periodā izslēgtas 3589 vienības, tai skaitā 239 grāmatas bērniem un jauniešiem. Samazinoties izmantojumam un bibliotēkas telpu platībai, norakstīts Liepājas filiāles Braila krājums. Turpināta gadskārtējā krājumu pārlūkošana un nolietoto, nepieprasīto, nozaudēto izdevumu norakstīšana.

Pārskata periodā organizēta bērnu, jauniešu literatūras krājuma bibliotēkās analīze. Vērtēta tās apjoma atbilstība MK noteikumu Nr.355 prasībām, saturiskā vērtība, fiziskais nolietojums, izmantojamība. Secināts, ka apjomi pārsniedz MK noteikumos minēto samēru ar lasītāju skaitu, bibliotēkas krājumos vēl saglabātas grāmatas, kas kādreiz bijušas pieprasītas,

bet tagad nolietotas, vai mūsdienu mazajam lasītājam neinteresējošas. Krājumu kvalitāte jāuzlabo, vēlreiz pārskatot krājumus un izslēdzot nolietotos, bet izdevumus ar nezūdošu kultūrvērtību nomainīt pret jaunākiem, atkārtotiem izdevumiem. Izvēloties jaunās grāmatas, ievērot proporciju: 3:1 (pieaugušo un bērnu, jauniešu iespieddarbi).

Preses izdevumi

2020. gadā krājums papildināts ar 2286 preses eksemplāriem (1945 žurnāli un avīzes parastajā iespiedrakstā, 167 Baila raksta žurnāli un 174 audiožurnāli). Lielākais skaits (2115 eksemplāri) iegādāts latviešu, 152 krievu valodā un 19 citās svešvalodās. Daļa no preses izdevumiem ir lasītāju dāvināti. Seriālizdevumi ietver dažādas tēmas: vēsture, psiholoģija, zinātne, business, dzīvesstāsti, praktiskie darbi, mājas iekārtošana, veselība, kulinārija. Rēzeknē un Daugavpilī lasītājiem pieejami arī izdevumi krievu valodā par biznesu, biogrāfijām, veselību, informatīvie izdevumi. Bērniem un jaunatnei interesējoši ir “Spicīte”, “Ilustrētā Junioriem”, “Ilustrētā Pasaules Vēsture”, “Ilustrētā Zinātne”. Centra krājumā bija pieejami 23 nosaukumu žurnāli un 1 avīžu komplekts parastajā iespiedrakstā. Par filiālēm izvērstāka informācija pie to pārskatiem.

Braila rakstā visiem LNERB lasītājiem piedāvāts Latvijas Neredzīgo biedrības žurnāls “Rosme” un Liepājas nodaļas sagatavotais informatīvais materiāls “Gaisma Tumsā”. Arī LNERB veidotais informatīvais materiāls “Gaisma” par jaunākajām audiogrāmatām, grāmatām parastajā iespiedrakstā un Braila rakstā.

LNERB un filiālēs ļoti pieprasīti ir bibliotēkas veidotie audiožurnāli mp3 formātā “Doma” (katru mēn.) un “Kaleidoskop” (reizi ceturksnī), kuros ietverti interesantākie raksti no periodikas latviešu un krievu valodā.

Datubāzes:

LNERB piedāvā lietotājiem divas abonētās tiešsaistes datubāzes – “Letonika.lv” un LURSOFT “Laikrakstu bibliotēka”. Reģistrētajiem lietotājiem nodrošināta attālināta pieeja datubāzei “Letonika.lv”.

11.tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2018	2019	2020
Letonika	1068/501	181/124	1574/1090
News	202	527	813

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājuma popularizēšana notiek ar dažādiem informatīviem materiāliem. Viens no tiem ir jaunais informatīvais materiāls e-formātā “Gaisma” par jaunākajām grāmatām, ar iespēju to

izdrukāt parastajā iespiedrakstā un Braila rakstā. Krājuma popularizēšana notiek arī bibliotēkas sociālajos tīklos un bibliotēkas tīmekļvietnē — regulāri tiek publicēti jaunieguvumu saraksti.

Savukārt, lai popularizētu bibliotēkā pieejamās datubāzes, to popularizēšanai izmantotas sekojošas aktivitātes — individuālas sarunas ar bibliotēkas apmeklētājiem, informatīvie materiāli par e-resursiem bibliotēkā, informatīvas lapiņas līdzņemšanai, informācija LNERB avīzītē „Bazūne”, publikācijas sociālajos tīklos un bibliotēkas tīmekļvietnē. Ārkārtējās situācijas laikā, kad bibliotēka apmeklētājiem bija slēgta, pieauga lietotāju skaits, kuriem tika izsniegtas attālinātās piekļuves paroles datubāzei www.letonika.lv

Atsaucoties KISC piedāvājumam, **Rēzeknes filiālbibliotēka** pieteicās 3 digitālo bibliotēku datubāzēs — “BiblioPlanet”, “BiblioRossica”, “Non-fiction Library” krievu valodā — izmēģinājuma bezmaksas lietošanai, reģistrējot 15 autorizētus lietotājus, izsniedzot 42 grāmatas.

Daugavpils filiālē pārskata periodā apmeklētāju iepazīstināšanai ar krājumu un tā daudzveidīgajiem resursiem izdevās organizēt 13 izstādes, kuras tostarp aktualizēja autobiogrāfiskās literatūras žanru (izstāde “Mēs nākam no savas bērnības”), atsevišķu latviešu un ārzemju autoru daiļradi (izstāde “Annai Skaidrītei Gailītei 80”, Dž. K. Roulingas 60. jubilejai veltīta izstāde “Mūsdienu literatūras Olimpa virsotnē”, izstāde “Krievu klasikas pērles”) un noteiktu nozaru resursu piedāvājumu (rokdarbiem veltīta izstāde “Radošu ideju vāceļi”, pedagogijas un psiholoģijas grāmatu izstāde “Ceļā uz lielo dzīvi”). Papildus tam pārskata periodā bija unikāla iespēja popularizēt krājumu kā pakalpojumu bibliotēkas ilggadējās atrašanās vietas – Čiekuru ielas – svētku laikā, tai skaitā interese varēja iepazīties ar resursiem pielāgotajā formātā (taktīlās grāmatas, grāmatas audio formātā, Braila rakstā un palielinātajā drukā, pielāgotās spēles) īpašā bibliotēkas izveidotajā ekspozīcijā.

Balvu filiālē atsaucību guva literatūru popularizējošs izstāžu cikls “Ar grāmatu apkārt pasaulei”. Izstādē tika piedāvātas grāmatas par noteiktu reģionu un šo zemju rakstnieku sarakstītie darbi, dodot iespēju lasītājam caur daiļliteratūru iepazīt šo zemju kultūru, tradīcijas un sadzīves ainas.

LNERB Rīgā un filiālēs krājuma popularizēšanai regulāri tika rīkotas tematiskas, rakstnieku un dzejnieku jubilejām veltītas literatūras izstādes .

Darbs ar parādniekiem

Darbs ar parādniekiem notiek regulāri. Lietotāji, kuriem ir neizpildītas saistības ar bibliotēku, tiek brīdināti gan telefoniski, gan ar e-pasta starpniecību. Problēmas darbā ar parādniekiem – nepatiesa kontaktinformācija, daļa – aizbraukuši uz ārzemēm. Ir gadījumi, ka telefons, adrese nomainīta vai neviens nav paziņojis par personas nāvi. Rēzeknes filiālē pārskata

periodā tika izvēlēta noteikta diena – katra mēneša pirmā piektdiena, kad tika apzināti „aizmāršīgie lasītāji”, kontaktējoties pa tālruni un atgādināts par krājuma vienību atgriešanu

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

2021. gada uzdevumos paredzēts krājumu papildināt ne tikai ar ierastajiem izdevumiem, bet arī turpināt literatūras un uzsākt mācību grāmatu vieglajā valodā sagatavošanu. Noteikti aktualizējams ir Pētniecības datu bāzes pilnīgs atspoguļojums e-katalogā. Risināmi vairāki krājuma kvalitātes un izmantojamības jautājumi. Plānota LNB krātuvē Silakrogā izvietotā LNERB krājuma inventarizācija. Izsverot resursu unikalitāti un fizisko stāvokli, lemt par restaurēto lenšu, kasešu, CD-ROM oriģinālu saglabāšanas nepieciešamību un nolietoto izdevumu Braila rakstā norakstīšanu.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

LNERB Rīgā bērniem nodrošināta brīvpieeja krājumam, bērnu stūrītis ar četrām darba vietām, iespēja izmantot datoru mācību vajadzībām, drukas, skenēšanas, kopēšanas pakalpojums, interneta pieslēgums un bezvadu internets, abonētās datubāzes, tai skaitā attālinātā pieeja datubāzei “Letonika.lv”, uzziņas un konsultācijas, dažādi pasākumi, “Strazdulēnu skolas” nodarbības un izstādes. Informācija par izstādes saturu tiek sagatavota pielāgotā formātā – Braila rakstā, palielinātā drukā un audio formātā. Pārskata periodā ievērojami papildināts bērnu grāmatu krājums. Apmeklējuma rādītāji ir samazinājušies epidemioloģiskās krīzes dēļ. Atbilstoši bibliotēkas lietošanas noteikumiem ārkārtējās situācijas laikā bērniem tika liegta brīvā laika pavadīšana bibliotēkā, t.sk. bērnu funkcionālās zonas un spēļu izmantošana. Stingru pulcēšanās ierobežojumu dēļ vairāki pārskata periodā ieplānotie pasākumi bērnu mērķauditorijai tika atcelti vai pārcelti uz 2021. gadu.

Bibliotēku nedēļas ietvaros, kad bibliotēkas lasītājiem bija slēgtas, LNERB darbinieki sagatavoja pārsteigumu saviem mazākajiem lasītājiem. Bibliotēkas “Facebook” kontā tika ievietots video, kurā bibliotēkas darbinieki izspēlēja latviešu tautas pasaku “Kā lapsa tika pie viltus gudrības”.

Daugavpils filiālē pārskata periodā telpu remontdarbu rezultātā izveidota vizuāli pievilcīga bērnu funkcionālā zona ar vienuviet izvietotu bērnu grāmatu krājumu dažādos formātos un normatīviem atbilstošām mēbelēm.

Krājuma veidošana bērniem

Pārskata periodā turpināta mērķtiecīga bērnu grāmatu krājuma (parastajā iespiedrakstā) kvalitātes uzlabošana, rekomplektējot nolietotus, maz pieprasītus, saturiski un vizuāli novecojušus dokumentus un papildinot krājumu ar 261 jaunu, mūsdienīgu izdevumu. No tām 100 ir latviešu oriģinālliteratūra. No LNERB izdotajiem resursiem šai lasītāju grupai domātas ir

Skaņu ierakstu un IT nodaļā izdotās 19 audiogrāmatas (pavairotas 197 kopijās), to skaitā 5 latviešu oriģinālliteratūras darbi, Braila nodaļā reproducētas 7 grāmatas (80 vienības) Braila rakstā un 6 grāmatas (55 vienības) palielinātā drukā. Palielinātā drukā bērniem pielāgoti trīs, Braila rakstā reproducēti divi latviešu oriģinālliteratūras darbi.

Īpaša uzmanība pievērsta piedāvājuma paplašināšanai pirmsskolas vecuma bērniem (lasīšanas un skaitīšanas prasmju apguvei, ar kustīgiem elementiem u.tml.), lai veicinātu agrīnu lasītprasmes apguvi ģimenē. Pārskata periodā krājumu papildināja 17 spēles izklaidei un lietderīgai brīvā laika pavadīšanai. Daugavpils filiāle saņēma īpaši vērtīgas četras pielāgotās spēles bērniem un pieaugušajiem, kā dāvinājumu no biedrības “Punktu brālība”. Lai skolēni varētu aktīvi līdzdarboties lasītveicināšanas programmā “Bērnu, vecāku un jauniešu žūrija” lasīšanas procesā, 8 Bērnu žūrijas grāmatas tika reproducētas pielāgotā formātā – Braila rakstā, palielinātā drukā un audioformātā.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Skolēniem tiek sniegtas uzziņas par visdažādākajām tēmām: piemēram par latviešu u.c. tautu tradīcijām un svētkiem, Latvijas u.c. valstu vēsturi, rakstniekiem, sporta veidiem, sengrieķu mitoloģiju, mākslas vēsturi, modi, rakstniekiem, ķīmiju, ģeogrāfiju u.c. Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi – uzziņu krājums, seriālizdevumi, dažādi interneta resursi un bibliotēkā abonētās datu bāzes. Vajadzības gadījumā bibliotēkas darbinieces apmāca un konsultē skolēnus informācijas meklēšanā, tādejādi veicinot informācijas meklēšanas prasmes.

Balvu filiāle, atbalstot Balvu novada pašvaldības nodarbinātības pasākumus skolēniem, vasaras periodā 3 jauniešiem bibliotēkā organizēja pamatiemaņas noformēšanā, izmantojot rīku “Canva”. Sakarā ar attālināto mācību procesu, pieslēgšanās datus attālinātai piekļuvei datu bāzei “Letonika” izmantoja vairāki skolēni.

Daugavpils filiālē ir bērniem nodrošināta brīvpieeja krājumam, iespēja izmantot datoru mācību vajadzībām, drukas, skenēšanas, kopēšanas, iesiešanas pakalpojums, interneta pieslēgums un bezvadu internets, abonētās datubāzes, tai skaitā attālinātā pieeja datubāzei “Letonika”, uzziņas un konsultācijas, pasākumi un izstādes.

Bibliotēkas telpu remontdarbu un Covid-19 krīzes dēļ gandrīz visi pārskata periodā ieplānotie pasākumi bērnu mērķauditorijai tika atcelti vai pārcelti uz 2021. gadu. Ņemot vērā epidemioloģiskās drošības prasības, vairāki pasākumi iespēju robežās tika rīkoti ārpus bibliotēkas telpām, piemēram, izglītojoša brīvdabas spēle pamatskolas vecuma bērniem “Čiekuru ielas pavēlnieki” vasaras brīvlaikā. Savukārt septembrī Čiekuru ielas svētkos, kuri

tika rīkoti ārtelpās, bibliotēka dažāda vecuma grupu bērnu mērķauditorijai piedāvāja radošas un izglītojošas aktivitātes:

- radošā darbnīca “Čiekuru karaliste”, kuras laikā no čiekuriem, plastilīna un citiem materiāliem varēja izgatavot īstas un fantastiskas būtnes, bija paredzēta pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem;
- izglītojošā darbnīca “Punktu alfabēts” bija paredzēta pusaudžiem un sniedza iespēju iepazīt Braila rakstu, gan veicot praktiskus rakstīšanas un lasīšanas uzdevumus, gan vērojot Braila raksta grāmatas lasīšanas procesu.

Jāatzīmē, ka abas darbnīcas izpelnījās lielu interesi no bērnu puses (20 dalībnieki) un veicināja bibliotēkas atpazīstamību šīs mērķauditorijas vidū.

Viens no bibliotēkas uzdevumiem darbā ar bērniem ir popularizēt brīvprātīgo darbu, nesavtīgu palīdzēšanu citiem un empātiju, tāpēc pārskata periodā bibliotēka aicināja dažāda vecuma bērnus no vietējā mikrorajona iesaistīties Čiekuru ielas svētku rīkošanā. Mazās grupās, ievērojot epidemioloģiskās drošības prasības, tika organizētas radošās darbnīcas svētku noformējuma izgatavošanai, savukārt pasākuma rīkošanas dienā bērni palīdzēja noformēt dažādas svētku norises vietas un atbalstīja bibliotēku svētku gājiena laikā. Kopumā brīvprātīgajā darbā tika iesaistīti ap 12 bērnu, kuriem tādējādi tika sniegta iespēja gan palīdzēt, veicot labu darbu, gan izjust piederību savam mikrorajonam veltītu svētku organizēšanas procesam.

Liepājas filiālē aktīvu darbu ar bērniem veic vasaras mēnešos, sadarbojoties ar pilsētas skolu bērnu vasaras nometnēm un bērnu un jauniešu organizācijām, tiek rīkotas informatīvi izglītojošas ekskursijas bibliotēkā, kurās jaunieši uzzina par bibliotēkas iespējām, speciālo tehniku un vēsturi. Tiek demonstrēti audio ieraksti, izmēģināts Braila raksts, taktilie piemēri u.tml. Lielākā daļa no visām ekskursijām bibliotēkā ir Liepājas mācību iestāžu audzēkņi. Diemžēl pandēmijas dēļ šis pakalpojums bija ierobežots.

Rēzeknes filiālē pārskata periodā sniedza atbalstu dažāda vecuma skolēnu ar īpašām vajadzībām izglītības procesā: Rēzeknes Katoļu vidusskolas 10. klases skolniecei piegādāta obligātā literatūra Braila rakstā, kā arī Braila rakstā pielāgoti mācību materiāli angļu valodas un citām mācību stundām. Rēzeknes novada speciālās pamatskolas 6. klases audzēknei, sadarbojoties ar skolotāju Benitu Bojāri, latviešu valodas mācību stundās nodrošināta literatūra Braila rakstā.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

LNERB Rīgā tika turpināts tikšanās cikls ar Lindu un suni Franko lasītveicināšanas aktivitātē “Lasām kopā ar suni!”. 2020. gadā tas bija iespējams tikai gada sākumā. Mazie bibliotēkas draugi, pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi, ne tikai klausījās grāmatu kopā ar

sunī Franko, bet arī paši aizrautīgi lasīja pūkainajam draugam priekšā, kā arī radoši darbojās — iepazīna bibliotēkas Bērnu stūrīti un satikās ar grāmatām, stāstīja stāstus, izteica savu viedokli par dzirdēto un lasīto, iepazīna grāmatas Braila rakstā un taktilās grāmatas, darbojās ar dažādām attīstošajām spēlēm.

2020. gadā turpinājās “Strazdulēnu skolas” nodarbības dažādu vecumu bērniem. 20. janvārī bibliotēkā ciemojās Rīgas Strazdumuižas vidusskolas-attīstības centra pirmsskolas izglītības grupiņa. Bērni klausījās E. Dacjūtes un A. Kjudulaites grāmatu “Laime ir lapsa” un I. Samauskas “Vecis iet pa dārzu, pankūkas bārdā” un darbojās radošajās aktivitātēs. 27. janvārī “Strazdulēnu skola” ar nodarbību “Burtiņš, burtiņš, komatiņš...” devās pie PII “Laimas Lācis” grupiņas “Ezīši”, lai lasītu jautrus dzejoļus par burtiņiem, meklētu tos burtu jūklī un skaistās grāmatās, no krāsainiem filca burtiņiem veidotu dažādus vārdus, kā arī atcerētos dziesmas par alfabētu un burtiem. Nodarbībā tika kopīgi lasīti I. Lasmaņa, A. Neibarta, K. Vērdiņa, L. Brieža, J. Osmaņa un I. Zanderes atjautīgie dzejoļi. 18. februārī nodarbībā “Mini, mini mīkliņu” kopīgi tika lasīta aizraujošā Ievas Samauskas un Viviannas Marias Stanislavskas mīklu dzejoļu grāmata “Vecis iet pa dārzu, pankūkas bārdā”, pētīta grāmatas ilustrāciju autores uzburtā pasaule un radītas savas neparastās mīklas. 25. februārī nodarbībā “Putni dabā. Enciklopēdijas – uzticams uzziņu avots” skolēni iepazīna enciklopēdijas kā zinātnisku izdevumu, kas sniedz ziņas par vienu vai vairākām nozarēm, noskaidroja, ka informācija tiek izkārtota alfabētiski vai tematiski, pētīja un lasīja krāšņās enciklopēdijas bērniem par dažādiem putniem, kā arī pārbaudīja savas zināšanas viktorīnā “Interesanti fakti par putniem”. 5. novembrī notika bilingvāla nodarbība “Ko stāsta pasaciņa?” ar Rīgas Strazdumuižas vidusskolas-attīstības centra 1. klases skolēnu piedalīšanos, ievērojot Kultūras un Veselības ministrijas izstrādātā sanitārā protokola noteiktās prasības. Nodarbības laikā tika lasītas latviešu tautas pasakas “Zaķis un ezis”, “Kas bailīgāks par zaķi?” un “Stārķis māca lapsai laisties” latviešu un krievu valodā, minētas mīklas par dzīvniekiem, noskaidrotas vārdu nozīmes un iepazītas dziesmas par pasakās minētajiem tēliem. Drosmīgākie skolēni stāstīja Ezim un Zaķim savas iemīļotākās pasakas.

20. janvārī lasītavā uz vēstures stundu bibliotēkā ieradās Rīgas Strazdumuižas vidusskolas-attīstības centra 1.-5. kl. skolēni, lai izzinātu 1991. gada barikāžu laika notikumus. Skolēni iepazīna šo vēsturiski nozīmīgo laiku, ieklausoties barikāžu dalībnieku pierakstītajos atmiņu stāstos, vērojot dokumentālo filmu “Barikāžu stāsti” un pētot sagatavoto izstādi. Skolēni diskusijas veidā noskaidroja, ka barikādes ir latviešu tautai nozīmīgs un vēstures lappusēs spilgti iezīmēts laiks – brīdis, kad cilvēki vienojās kopīgam mērķim, dienu un nakti sargājot Latviju.

11. februārī nodarbībā “Esi drošs internetā!” kopā ar skolēniem tika pārrunāti jautājumi par drošību internetā – gan kā pašam sevi pasargāt, gan par tehniskām iespējām, gan arī par to, kā atšķiras fakts no viedokļa, kā kritiski novērtēt un atbildīgi izraudzīties informācijas saturu un avotus un citi jautājumi, kas saistīti ar digitālās pratības un medijpratības elementiem.

LNB 2020. gadā aktīvi iesaistījās LNB lasītveicināšanas programmā “Bērnu, vecāku un jauniešu žūrija”. Gada sākumā notika LNB lasītveicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2019” noslēguma pasākums kopā ar Rīgas Strazdumuižas vidusskolas-attīstības centra skolēniem. Kā īpašs pārsteiguma ciemiņš bija Dubultu bērnu bibliotēkas vadītāja un leļļu meistare Inguna Radziņa ar brīnišķīgiem un smieklīgiem leļļu stāstiem, tajos aktīvi un radoši iesaistot arī pašus žūrijas dalībniekus. 2019. gadā elektroniskās anketas aizpildīja 25 žūrijas eksperti. Arī 2020. gadā noritēja “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020” darbs. Par žūrijas ekspertiem kļuva 35 Rīgas Strazdumuižas vidusskolas – attīstības centra 1.-5. kl. un C kl. skolēni ar garīga rakstura traucējumiem un audzinātājas. Tā kā skolēniem ir īpašas vajadzības, nodarbībās bibliotēkāres kolekcijas grāmatas lasīja skolēniem priekšā, atsevišķi skolēni lasīja fragmentus palielinātajā drukā un Braila rakstā. Lai skolēni varētu aktīvi līdzdarbotos lasīšanas procesā, 6 Bērnu žūrijas grāmatas tika reproducētas audioformātā, 3 palielinātajā drukā un 1 Braila rakstā. Žūrijas eksperti lasīja un klausījās kolekcijas grāmatas, iesaistījās savstarpējās diskusijās par literārajos darbos saskatītajām vērtībām, pauda savu viedokli, radoši līdzdarbojās aktivitātēs – zīmēja savas ilustrācijas, ar taustes, smaržas un pat ar garšas palīdzību izzināja grāmatās sastapto pasauli, radīja savus dzejoļus.

No 9. līdz 15. novembrim norisinās Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa, kas ir projekts, ko Ziemeļvalstīs administrē Biedrības Norden asociācija (Foreningen Norden Forbund), bet Latvijā – Ziemeļu Ministru padomes birojs sadarbībā ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu Literatūras centru. Latvijas Neredzīgo bibliotēkā Rītausmas lasījums norisinājās nedaudz agrāk, 3. novembrī, kopā ar Rīgas Strazdumuižas vidusskolas-attīstības centra 2.-6. klases skolēniem, ievērojot Kultūras un Veselības ministrijas izstrādātā sanitārā protokola noteiktās prasības. Rītausmas lasījumā tika iepazīta norvēģu autore Kristinas Rūšiftes mudžgrāmata “Visi skaitās” un fragmenti no Jākoba Vegēliusa grāmatas “Kapteiņa pērtiķis”. Šīs grāmatas rosināja ne tikai sarunas par cilvēka neatkārtojamo personību, bet arī mudināja radīt savu detektīvstāstu ar aizraujošiem piedzīvojumiem.

Lasītavā ir notikušas 2 sajūtu izstādes – “Sajūtu jūra” pārsteidza ar jūras smiltīm, niedrēm, gliemežvākiem, akmentiņiem, izskalotiem zariem un jūras skaņām. Savukārt izstādē “Pa rudens taku ejot” – dārzeni, garšaugi, graudaugi, rudzu vārpas, rudens krāsainās lapas, kastaņi, ozolzīles, čiekuri, meža nomierinošās skaņas un putnu dziesmas.

Daugavpils filiālei veiksmīgākais pasākums pārskata periodā uzskatāma izglītojoša spēle pamatskolas vecuma bērniem “Čiekuru ielas pavēlnieki”, kas tika organizēta ārpus telpām vasaras brīvlaikā. Pasākums tika īstenots kā komandu spēle ar orientēšanās elementiem, un tā galvenais mērķis bija mudināt bērnus izzināt savu mikrorajonu un atklāt to no jauna, veicot uzdevumus Čiekuru ielas apkārtnē. Spēles gaitā tika pārbaudīta dalībnieku prasme pareizi lasīt tekstu un karti, atjautība, erudīcija, informācijpratība, meklējot atbildes elektroniskajos resursos, uzmanība, ātrums, precizitāte, tēlošanas un citas iemaņas, turklāt spēle sniedza iespēju uzzināt jaunus faktus par Daugavpili un Latviju un stiprināja bērnu sadarbības prasmes. Lai gan brīvdabas spēle ar orientēšanās elementiem organizēta pirmo reizi un tās sagatavošana ir laikietilpīga, dalībnieku pozitīvās atsauksmes liecina par šāda veida pasākumu lietderīgumu. Objektīvu iemeslu dēļ lasīšanas veicināšanas darbs pārskata periodā organizēts izstāžu formā – vasaras brīvlaika sākumā izstāde “O! Jauns un interesants” veicināja iepazīt jaunākās bērnu grāmatas, savukārt pārējā gada gaitā bērnu funkcionālajā zonā regulāri eksponētas tematiskas krājuma izlases, lai pievērstu bibliotēkas apmeklētāju uzmanību bērnu grāmatu krājuma resursu daudzveidībai.

Jelgavas filiāle turpināja sadarbību ar Jelgavas Paula Bendrupa pamatskolu, kurā mācās bērni ar garīgās attīstības un citiem lasīšanas traucējumiem. Janvārī Jelgavas filiālē noslēdzās LNB Bērnu literatūras centra lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, Jauniešu un Vecāku žūrija 2019”, kurā bibliotēka piedalījās pirmo gadu. Pārskata periodā arī tika pieteikta dalība LNB Bērnu literatūras centra projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020”, tajā iesaistot 16 Jelgavas P. Bendrupa pamatskolas audzēkņus. Klātienē notikuši lasīšanas veicināšanas pasākumi: “Savējie dzejoļi”, “Kas ir laime?”, “Es pasaku PASAKU”, “Visās krāsās laistos es!”, “Zaļais blēdis”. Vairāki pasākumi notikuši attālināti. Notikušas vairākas tikšanās ar pamatskolas bērniem, kuru laikā attīstītas lasīšanas veicināšanas prasmes. Februārī, skolas projektu nedēļā, notika ekskursija – tikšanās ar skolēniem bibliotēkas telpās, kuras laikā bērni iepazīnās ar bibliotēkas darbu un tā specifiku.

Liepājas filiālei izdevās noorganizēt divus informatīvi izklaidējošus un izglītojošus pasākumus “Lasām ar pirkstiem un ausīm” pirmsskolas vecuma bērniem no Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes “Saulīte” un “Mazulītis”. Tika demonstrēti audio ieraksti (audio pasakas), ekrānlasošā balss sintēzes programma, izmēģināts Braila raksts, taktilie piemēri, galda spēles, kuras piemērotas redzes invalīdiem un cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Pārskata periodā, sadarbojoties ar Liepājas Līvupes pamatskolu, Liepājas Liedaga vidusskolu, Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāli un Liepājas Universitāti, Liepājas filiālbibliotēkā tika rīkotas 7 ekskursijas (kopā 101 skolēni/studenti/pasniedzēji), kas ir ievērojami mazāk nekā

ierasts pandēmijas dēļ. Jaunieši ieguva informāciju par bibliotēkas specifiku, par pielāgotām tehnoloģijām cilvēkiem ar redzes traucējumiem, Braila rakstu, audiogrāmatām.

LNERB Rīgā un Rēzeknes filiāle atsaucās biedrības „Ascendum” un Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padomes izsludinātajam dzejoļu konkursam „Garā pupa”, nosūtot Strazdumuižas vidusskolas – attīstības centra 5. klases neredzīga skolēna Ernesta Bultes dzejoli „Krāsainais meža joks” un Ievas Stikānes (Līvāni) dzejoli „Baltais Pūpols”, kas šoreiz neguva žūrijas atbalstu. Bet 2019. gadā šīs pašas lasītājas dzejolis „Kvadrāts” tika novērtēts un publicēts dzejas gadagrāmatā.

Rēzeknes filiālē lasīšanas veicināšanai organizēta izstāde “Vasarā draugos ar grāmatu!”, kura aicināja bērnus līdzās citiem vasaras priekiem izdzīvot aizraujošus notikumus grāmatu lappusēs. Bet jauniešu auditorijai grāmatu izstāde „Kamēr esam jauni, noderīgi ir arī maldi” tika veltīta Starptautiskajai Jaunatnes dienai.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Latvijas Neredzīgo bibliotēkai ir izveidojusies veiksmīga un regulāra sadarbība ar Rīgas Strazdumuižas vidusskolas – attīstības centra skolotājām un skolēniem. Šajā izglītības iestādē mācās vājredzīgi un neredzīgi skolēni, kuriem ir iespēja piedalīties dažādos bibliotēkas organizētajos pasākumos – literārajos rītos, grāmatu atvēršanas svētkos bibliotēkā, digitālās prasmes un medijprasmes stundās. Aktivizējot darbu ar bērniem un jauniešiem, LNERB jau 3 gadus iesaista šīs skolas audzēkņus “Bērnu un jauniešu žūrijas” lasīšanas un vērtēšanas darbā. LNERB Rīgā bibliotekāriem notika iepazīšanās tikšanās ar šīs skolas psiholoģi Ilonu Ginteri, kuras laikā tika iegūta vērtīga informācija par neredzīgiem, vājredzīgiem bērniem un bērniem ar attīstības traucējumiem. Psiholoģe iepazīstināja ar veiksmīgākajām metodēm, metodiskajiem materiāliem un attīstošajām spēlēm, kas spētu atvieglot darbu ar šiem bērniem, kā arī sniegtu jaunas ierosmes bibliotēkas organizētajiem pasākumiem.

Veiksmīga sadarbība veidojas ar privāto bērnudārzu “Laimis Lācis”, kura audzēkņi piedalās „Strazdulēnu skolas” nodarbībās un citās radošajās aktivitātēs, apmeklējot literāros rītus un lasītveicināšanas pasākumus.

Viens no galvenajiem bibliotēkas sadarbības partneriem **Daugavpils filiālei** ir Daugavpils pilsētas 9. speciālā pirmsskolas izglītības iestāde bērniem ar redzes traucējumiem, sadarbībā ar kuru rīkoti kopīgi pasākumi un īstenota bibliotēkas pakalpojumu popularizēšana. Iestādes speciālie pedagogi izmanto bibliotēkas tifloloģijas krājuma resursus, savukārt jaunie darbinieki ekskursiju laikā tiek iepazīstināti ar bibliotēku un tās pakalpojumiem, t.sk. pielāgoto krājumu, datoru specializēto aprīkojumu, palielināšanas iekārtām.

Pārskata periodā Daugavpils pilsētas 9. speciālās pirmsskolas izglītības iestādes pedagogi izmantoja bibliotēkas informācijas resursus – taktilās un Braila raksta grāmatas, kā arī tifloloģijas izdevumus un materiālu kopas – izglītojošajā darbā ar audzēkņiem, piemēram, sagatavojot nodarbības par Luiju Brailu un Latvijas valsts simboliem. Pedagogi, apmeklējot bibliotēku, iepazīstināti ar bērnu funkcionālo zonu, kas izveidota telpu remontdarbu rezultātā, un jaunajām pielāgotajām grāmatām un spēlēm, savukārt Pasaules redzes dienā no iestādes saņemts dāvinājums – audzēkņu izgatavotās grāmatiņas par redzes veselību.

Jelgavas filiālei nostiprināta sadarbība ar Jelgavas Paula Bendrupa pamatskolu.

Liepājas filiāle pārskata periodā, sadarbojoties ar Liepājas Līvupes pamatskolu, Liepājas Liedaga vidusskolu, Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāli un Liepājas Universitāti, organizēja 7 ekskursijas (kopā 101 skolēni/studenti/pasniedzēji), kas pandēmijas dēļ ir ievērojami mazāk nekā ierasts.

Rēzeknes filiāle sadarbībā ar Rēzeknes pilsētas izglītības iestādēm rīko bibliotēkārās stundas „Kas ir Neredzīgo bibliotēka?” un „Braila raksts”. Laba sadarbība izveidojusies ar Rēzeknes 5. vidusskolas latviešu valodas skolotāju Ilgu Bulduri, Rēzeknes Katoļu vidusskolas skolotāju Lolitu Strucinsku.

Ventspils filiāle sadarbojas ar Ventspils pilsētas 1. pamatskolu, Ventspils mūzikas vidusskolu un pirmskolas izglītības iestādi “Bitīte”.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Novadpētniecības darbs LNerB ir lokālas teritorijas materiālu, galvenokārt publikāciju, apzināšana, sistematizācija, glabāšana, pieejamības nodrošināšana un popularizēšana. LNerB ir savākta un apkopota informācija par neredzīgiem zinātniekiem, mūziķiem un citiem kultūras darbiniekiem, novadniekiem, LNerB un Latvijas Neredzīgo biedrības vēsturi u.c. tēmām. Tāpat LNerB tiek vākti un sistematizēti materiāli par bibliotēku un tuvējās apkārtnes vēsturi, par novadniekiem ar redzes invaliditāti, tai skaitā arī par bibliotēkas lasītājiem un notikumiem, kas saistīti ar neredzīgu un vājredzīgu cilvēku dzīvi. Tāpēc novadpētniecības darbs LNerB ir cieši saistīts ar tifloloģiju, kas ir medicīnisko zināšanu kopums par redzes zuduma cēloņiem, ārstēšanu un profilaksi. Tifloloģija ietver arī jautājumus par neredzīgo aprūpi, rehabilitāciju un sociālo integrāciju. Tifloloģiskais darbs ir saistīts ar informācijas vākšanu par neredzīgo dzīvi, sadzīvi, viņu izglītošanu, darbību un sasniegumiem gan Latvijā, gan ārvalstīs.

Bibliotēkas lietotājiem tika piedāvātas iespējas izmantot novadpētniecības un tifloloģijas krājumus, tematiskās mapes, piedalīties bibliotēku organizētajos novadpētniecības

pasākumos, iesaistīties bibliotēku projektos, izmantot novadpētniecības izstāžu materiālus, piedalīties bibliotēkas novadpētniecības krājuma papildināšanā, bibliotēkas vēstures un novada izzināšanā.

Pārskata periodā kā prioritāte novadpētniecības un tifloloģijas darbā izvirzīta Pētniecības datubāzes izstrāde un sagatavošanās krājuma digitalizācijas procesam.

Novadpētniecības un tifloloģijas krājums

LNerB novadpētniecības un tifloloģijas krājums Rīgā atrodas Tifloloģijas sektorā. Kopumā krājums ietver grāmatas un seriālizdevumus (gan redzīgo rakstā, gan Braila rakstā), audiovizuālos dokumentus, kā arī tematiskās mapes. Apjoma ziņā mazāki krājumi ir katrā filiālē. Krājums ir kārtots, ievērojot UDK principu.

Lai uzlabotu krājuma kvalitāti, tika norakstīta gan nolietotā, gan morāli novecojusī literatūra. Veikta tifloloģijas krājuma kārtošana atbilstoši UDK prasībām.

Bibliotēka savu iespēju robežās iegādājas arī dažādas grāmatas par šīm tēmām. Diemžēl latviešu valodā iznāk maz grāmatu par tifloloģiju un ar to saistītām zinātnes nozarēm, tomēr pieprasījums pēc šīs informācijas ir diezgan liels. Bibliotēkas lasītāji izrāda lielu interesi gan par sava novada vēsturi, gan jaunāko informāciju, kas saistīta ar neredzīgu cilvēku sasniegumiem dažādās dzīves jomās. Bibliotēku apmeklē medicīnas un sociālo zinātņu studenti, kas raksta kādu zinātnisku darbu.

Komplektēšana, ietvertu materiālu veidi

Novadpētniecības un tifloloģijas krājumā ietvertu materiālu veidi: grāmatas, periodika, audio materiāli, arhīvu dokumentu izraksti, kopijas no rakstiem periodiskajos izdevumos, studentu izstrādātie pētījumi, lietišķie materiāli, nepublicētie dokumenti, mutvārdu vēsture, atmiņu pieraksti, bibliotēkas lietotāju personīgo arhīvu materiālu kopijas, fotogrāfijas.

Tifloloģijas sektorā ir pieejamas atsevišķas novadpētniecības un tifloloģijas tematiskās mapes, kā arī atsevišķi iespieddarbi. Tifloloģijas krājumā esošā literatūra ietver tādas nozares kā tiflopedagoģija, tiflopsiholoģija, tiflotehnika u.tml. Tematiskās mapes tiek regulāri papildinātas.

LNerB mājas lapas sadaļā Lasītāju apkalpošanas nodaļa ir pieejama informācija par Tifloloģijas sektorā pieejamo informāciju gan novadpētniecībā, gan tifloloģijas jautājumos, tāpat sadaļā "Pētniecība" ir pieejams saraksts ar krājumā esošo studentu darbiem.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Pārskata periodā LNerB piedalījās Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās digitālās kolekcijas „**Industriālais mantojums**” izveidē. Projektā tiek iekļauti tie Latvijas uzņēmumi, kuru produkcija bija pazīstama Latvijā, Latvijas PSR, Padomju Savienībā vai visā pasaulē. Uzņēmumu darbības vēsturiskais aptvērums ir no 19.gadsimta sākuma līdz 1991.gadam.

LNERB projekta ietvaros digitālo kolekciju papildināja ar “Strazdumuižas kokvilnas manufaktūra (SKM)” (1827.g.) un “Latvijas Neredzīgo institūta darbnīcas” (LNID) digitālajiem materiāliem. Latvijas Neredzīgo biedrības mācību ražošanas uzņēmumi, kuri tika dibināti 19. gadsimta beigās/20. gadsimta sākumā sekmēja neredzīgu un vājredzīgu cilvēku sociālo integrāciju sabiedrībā. Kopā tika iesūtīti 27 digitālie objekti, kā arī metadatu tabula un 2 uzņēmumu apraksti.

Uzsākts darbs pie Pētniecības datubāzes izveides. Atbilstoši Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Pētniecības datubāzes koncepcijai veikta tifloloģijas krājuma sagatavošana digitalizācijas procesam.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Viena no biežāk izmantotajām novadpētniecības darba popularizēšanas metodēm ir novadpētniecības tematikas izstādes – gan atsevišķi veidotas, gan iekļautas citos bibliotēkas pasākumos. LNERB Rīgā ir notikuši dažādi tifloloģijas un novadpētniecības darbu popularizējoši pasākumi:

Izstādes:

- “Iz bibliotēkas pūralādes” (Izdevniecības Latvijā 19.gs. 2.pusē/20.gs.1.pusē) – seno grāmatu – bibliotēkas “retumu” izstāde, kas parāda izdevniecību daudzveidību 19.gs. beigās, 20.gs. sākumā.
- “Saglabāsim redzi” – populāri zinātniskās literatūras izstāde veltīta Pasaules Glaukomas nedēļai
- “No darbnīcām līdz ražošanas uzņēmumam” – novadpētniecības izstāde ar vēsturisku atskatu uz neredzīgu un vājredzīgu cilvēku pirmo arodu apgūšanas aizsākumiem Latvijā, par neredzīgo darba sasniegumiem. Veltīta Rīgas MRU.

Virtuālās izstādes:

- “Neredzīgu cilvēku sporta veidi” – sakarā ar Starptautisko sporta dienu.

Ekskursijas:

RSU Optometrijas studentu ekskursija LNERB – studenti iepazīnās ar bibliotēkas krājumu un dažādu palīgtechniku un tās darbības principiem.

Sagatavota informācija un publicēta bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos:

- Stīvijam Vonderam -70
- Ašera sindroms – informācija par šo sindromu, sakarā ar Ašera sindroma izpratnes dienu
- Andrea Bočelli un Reja Čārlza jubilejām – informācija par mūziķiem.

Balvu filiāle, popularizējot novada kultūrvēsturiskās vietas, izveidoja izzinošu spēli Latvijas Neredzīgo biedrības Balvu teritoriālās organizācijas dalībniekiem, kuri devās ekskursijā pa Viļakas novada tūrisma takām. Lai brauciens autobusā būtu interesantāks, izziņas

spēlē tika sagatavoti 11 jautājumi ar 4 atbilžu variantiem par Viļakas un Šķilbēnu kultūrvēsturiskajām vietām. Piemēram, viens no jautājumiem: Balvos bija motokrosa trase, netālu no autokombināta, kur jau notika sacensības, taču tā bija pārāk īsa. Maz bija vietas arī skatītājiem. Jauna vieta trasei tika nolūkota Viļakas pusē. Katru gadu motokrosa trasē “Baltais briedis” notiek Latvijas mēroga motokrosa sacensības. Kā sauc vienu no labākajām motokrosa trasēm Latvijā?

a) pelēkais vilks, b) baltais briedis, c) straujā stirna, d) rubenis.

Daugavpils filiālei pārskata periodā galvenās prioritātes novadpētniecības un tifloloģijas darbā bija izveidot divus unikālus informācijas resursus – “Čiekuru ielas ilgdzīvotāju atmiņu grāmatu” un “Čiekuru ielas dabas grāmatu” (herbārijs ar augu nosaukumiem un izzinošu informāciju), apkopojot no 2017. līdz 2019. gadam īstenotā novadpētniecības un tifloloģijas darba rezultātus, kā arī organizēt Čiekuru ielas svētku ietvaros izstādes par mikrorajona vēsturi un dabu, izmantojot bibliotēkas krājumu un mini muzeja eksponātus. Bibliotēkai bija izcila iespēja popularizēt novadpētniecības un tifloloģijas krājumu un paveikto mikrorajona vēstures un dabas izpētē Čiekuru ielas svētku laikā. Pasākuma ietvaros sadarbībā ar dažādām organizācijām un vietējiem iedzīvotājiem tika sagatavota plaša fotoizstāde “Čiekuru ielas stāsti”, kas iepazīstināja ar vēsturiskā Neredzīgo biedrības ciemata veidošanos, kura dokumentēta bibliotēkas tifloloģijas krājumā pieejamajos resursos. Fotoizstādi papildināja izzinoša izstāde par Čiekuru ielas vēsturi un dabu, kurā tika eksponēti priekšmeti no bibliotēkas mini muzeja, piemēram, Latvijas Neredzīgo biedrības Daugavpils mācību un ražošanas uzņēmuma produkcijas paraugi un resursi no bibliotēkas krājuma – gan “Čiekuru ielas ilgdzīvotāju atmiņu grāmata” un “Čiekuru ielas dabas grāmata”, gan materiāli no tifloloģijas materiālu kopām. Jāatzīmē, ka abas izstādes pulcēja lielu interesentu skaitu, jo sniedza gan vietējā mikrorajona, gan citiem Daugavpils iedzīvotājiem unikālu iespēju ar herbārija, fotogrāfiju, atmiņu stāstu, vēsturisku publikāciju un muzeja eksponātu palīdzību iepazīt tuvāk Čiekuru ielu un gūt izpratni, kāpēc ikviens Daugavpilī to pazīst kā “Neredzīgo biedrības ciematu”. Izvērtējot sabiedrības interesi un atsauksmes par bibliotēkas organizētajām izstādēm Čiekuru ielas svētku ietvaros un tajās eksponētajiem resursiem, pārskata periodā gūts apliecinājums bibliotēkas īstenotā novadpētniecības un tifloloģijas darba nozīmīgumam.

Viens no bibliotēkas svarīgākajiem uzdevumiem tuvāko trīs gadu laikā ir turpināt vākt Čiekuru ielas ilgdzīvotāju, tostarp Latvijas Neredzīgo biedrības Daugavpils mācību un ražošanas uzņēmuma darbinieku, mutvārdu vēstures liecības, papildinot ar tām “Čiekuru ielas ilgdzīvotāju atmiņu grāmatu” un saglabājot tās kā unikālu izziņas avotu nākotnes paaudzēm. Tāpat ir jāturpina uzkrāt materiālus par Latvijas Neredzīgo biedrības Daugavpils teritoriālās organizācijas vēsturi, jo pati organizācija dažādu iemeslu dēļ to nespēj īstenot.

Novadpētniecības un tifloloģijas darba popularizēšanai **Rēzeknes filiāle** rīko izstādes, organizē pasākumus. 2020. gadā turpinājās pasākumu cikls “Viens no mums”, kurš paver iespēju gan bibliotekāriem, gan lasītājiem vairāk iepazīt cilvēkus līdzās. Tas kalpo arī kā publicitātes rīks masu medijos. Šī gada pasākuma viesis Žanis Mežals – brīvprātīgs palīgs informācijas tehnoloģiju lietošanā, ar skaņas sintēzes programmām aprīkoto tālrunu izmantošanā neredzīgiem, kā arī nepieciešamības gadījumos esot bibliotēkā par surdotulku saskarsmei ar nedzirdīgiem klientiem. Būdams triju nevalstisko organizāciju (Latvijas Neredzīgo biedrība, Latvijas Nedzirdīgo savienība, Rēzeknes invalīdu biedrība) aktīvs biedrs, viņš veicina sadarbību starp šīm organizācijām.

Atzīmējot Starptautisko Baltā spieķa un Starptautisko personu ar invaliditāti dienas, Rēzeknes filiāle aicina sabiedrību pārdomāt savu attieksmi pret dažādību, padomāt, kā var atbalstīt cilvēkus, kuriem dažādu iemeslu dēļ ir grūtības iekļauties sabiedrībā. Personu ar invaliditāti vidū ir daudz dažādu talantu, kuri bieži vien atklājas, apmeklējot radošās aktivitātes biedrībās un arī bibliotēkās. Grāmatu izstāde “Mēs līdzās jums zem vienas saules” parādīja, cik daudz talantīgu cilvēku ir Rēzeknes filiāles lietotāju vidū. Izstāde popularizēja lasītāju izdotās grāmatas un kopkrājumus, kas pieejami krājumā. Tematiskā izstāde “Ar balto spieķi krāsainajā pasaulē” stāstīja cilvēku stāstus par spieķi kā palīgu neredzīgu cilvēku ikdienā. Izstādē izmantoti tifloloģijas mapēs savāktie materiāli.

Pārskata periodā Rēzeknes filiāle saviem apmeklētājiem organizēja Latvijas Neredzīgo bibliotēkas ceļojošo izstādi „Klusie vēstures veidotāji”. Lai tā būtu pieejama ikvienam apmeklētājam, izmantoti individuāli priekšlasījumi. Izstāde godināja 20 personības, kas ir gan redzes invalīdi, gan arī šajā struktūrā strādājošie, kuri ar savu darbu, zināšanām, radošo darbību devuši ieguldījumu redzes invalīdu kopienā tādās jomās kā kultūra, izglītība, zinātne, sports. Lai nodrošinātu novadpētniecības izstādes plašāku pieejamību Rēzeknes iedzīvotājiem, tā atklāta arī Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēkā.

Sadarbība novadpētniecības jomā

- Sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku iesaistoties digitālajā projektā “Industriālais mantojums”,
- Sadarbība ar Latvijas Neredzīgo biedrību un tās teritoriālajām organizācijām (Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē un Ventspilī) dažādu pasākumu organizēšanā un norisē,
- Sadarbība ar Latvijas Neredzīgo biedrības izdoto žurnālu “Rosme”, kur tika publicēti raksti par novadpētniecības un tifloloģijas tēmām,

- Sadarbība ar Strazdumuižas radio, sagatavojot informāciju par tifloloģijas tēmu (neredzīgie un vājredzīgie mūziķi), kā arī par izstādēm un pasākumiem LNERB,
- Sadarbība ar optometristi un RSU pasniedzēju Zani Jansoni-Langinu par optometrijas studentu plānoto ekskursiju LNERB,
- **Daugavpils filiālei** ir veiksmīga sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem, Daugavpils Neredzīgo biedrības ciemata iedzīvotāju padomi un SIA “Latvijas Neredzīgo biedrības Rehabilitācijas centra” Daugavpils filiāli fotoizstādes “Čiekuru ielas stāsti” sagatavošanā, savukārt no biedrības “Punktu brālība” saņemts finansiāls atbalsts dažādu aktivitāšu organizēšanai Čiekuru ielas svētku ietvaros.
- **Rēzeknes filiālei** ir izveidojusies laba sadarbība ar Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēku (izstāde “Klusie vēstures veidotāji”), Latgales Kultūras centra izdevniecību (dāvinājums “Tāvu zemes kalendārs”), vietējo laikrakstu “Rēzeknes Vēstis” (publikācijas avīzē), novadniekiem-literātiem (Kristīne Gļauda), tifloloģijas jomā — ar Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālo organizāciju, Rehabilitācijas centra Rēzeknes filiāli.

Jauninājumi novadpētniecības darbā

Pārskata periodā tika izstrādāta Pētniecības datubāzes koncepcija ar metodiskajiem ieteikumiem.

Uzsākta krājuma sagatavošana digitalizācijas procesam, veidojot tematisko mapju satura rādītāju, veikta oriģināldokumentu un dokumentu kopiju skenēšana.

Uzsākta Pētniecības datubāzes izveide.

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Galvenā novadpētniecības un tifloloģijas problēma ir mūsdienīgas literatūras par dažādiem tifloloģijas jautājumiem trūkums. Lai risinātu jautājumu par jaunākās literatūras trūkumu novadpētniecībā un tifloloģijā, jāveic izpēte par pieejamajiem mūsdienīgajiem iespieddarbiem un jāaktualizē to komplektēšana.

Arvien grūtāk ir apzināt potenciālos sadarbības partnerus, kas varētu dalīties savos novadpētniecības materiālos, atmiņās un zināšanās par bibliotēkas apkaimes (Strazdumuižas neredzīgo ciemata) vēsturiskajām ēkām, cilvēkiem. Līdz ar to darbs ir jāveic ārpus bibliotēkas telpām – arhīvos. Lai veiktu pētniecības darbu, bibliotēkām ir nepieciešamas zināšanas vēsturē, prasmes darbam arhīvā.

Vēl aktīvāk jāpievēršas novadpētniecības un tifloloģijas krājuma popularizēšanai, izmantojot izstādes, publikācijas, organizējot dažādus tematiskos pasākumus.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

2020. gadā tika turpinātas 2019. gadā veiktās iestrādes, lai turpmāk lielāku uzmanību varētu pievērst novadpētniecības un tifloloģijas jautājumiem.

Jāturpina uzkrāt, sistematizēt un saglabāt informāciju par lokālo kultūrvidi, vēsturi un novadniekiem. Lai informācija būtu pieejamāka lietotājiem, ir nepieciešams turpināt sakrātā materiāla digitalizāciju. Arī nākamā pārskata perioda plānos ietilpst virtuālu izstāžu veidošana, popularizējot novadpētniecības un tifloloģijas materiālus un tematus, kas skar redzes invalīdu dzīvi. Tāpat arī jāturpina pieredzes apmaiņa ar citām bibliotēkām novadpētniecības jautājumos.

Nākotnē nepieciešams turpināt pilnveidot Pētniecības datubāzes saturu ar novadpētniecības un tifloloģijas materiāliem ar mērķi saglabāt kultūrvēsturisko mantojumu un nodrošināt informācijas pieejamību plašākai sabiedrības daļai. Radot iespēju attālināti piekļūt novadpētniecības un tifloloģijas materiāliem, tiks veicināta arī lielāka sabiedrības izpratne par jautājumiem, kas skar redzes invalīdu dzīvi, gan cilvēku ar īpašām vajadzībām dzīvi un sabiedrisko darbību.

9. Projekti

12.tabula “Projektu apkopojums”

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/neatbalstīts
UNESCO LNK tīkla iniciatīva “Stāstu bibliotēka”	-	2019. – 2021. gadam. Mērķis - veicināt neformālo izglītību mantojuma jomā caur stāstniecību kā nozīmīgas nemateriālā kultūras mantojuma daļas aktualizēšanu Latvijā. Bibliotēka rīko stāstu stāstīšanas pasākumus, kā arī aktīvi iesaistās UNESCO LNK organizētās aktivitātēs.	Atbalstīts
LNB Bērnu literatūras centra “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”	49,00	Mērķis - veicināt lasītprasmi un interesi par grāmatām, vienot lasītājus un rosināt diskusijas par	Atbalstīts

		labāko oriģinālliteratūru un ārzemju literatūru bērniem. Sekmēt augstvērtīgas literatūras izplatību un atpazīstamību bērniem ar redzes traucējumiem un citādām lasīšanas grūtībām.	
--	--	--	--

Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

LNERB Jelgavas filiālbibliotēkā ir iedibinātas stāstīšanas tradīcijas, kuras piesaista bibliotēkai auditoriju, tai skaitā stāstu stāstītājus un klausītājus, tāpēc tika nolemts iesaistīties UNESCO LNK tīkla iniciatīvas “Stāstu bibliotēka” projektā. Bibliotēkas lietotājiem ir svarīgi sanākt kopā, justies noderīgiem, dalīties ar stāstiem par visdažādākajām tēmām.

30.01.2020. notika “Jelgava. Mana Zemgales pērle.”, kurā piedalījās 11 dalībnieki. Jelgavas pilsēta 2020. gadā svinēja 755 gadus, tāpēc pasākumā izskanēja stāsti par Jelgavas ielām, tiltiem, parkiem un skolām, kā arī atmiņas par pēckara gadiem un cilvēkiem.

04.09.2020. Bibliotēkas vadītāja piedalījās 9. Zemgales Stāstnieku festivālā “Gāz podus Rundālē”, kur pārstāvēja LNERB Jelgavas filiālbibliotēkas “Stāstu bibliotēku” ar stāstījumu par tēmu “Dievs ir vislielākais stāstnieks” Bārbeles zēnu pamatskolā.

Pavisam 2020. gadā tika paredzēti 5 UNESCO LNK “Stāstu bibliotēkas” pasākumi, bet 4 no tiem nenotika ārkārtējās situācijas valstī dēļ.

LNERB Rīgā jau trešo gadu aktīvi iesaistās LR Kultūras ministrijas un Latvijas Nacionālās bibliotēkas finansētajā Bērnu literatūras centra iniciētā lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020”. Par žūrijas ekspertiem kļuva Rīgas Strazdumuižas vidusskolas – attīstības centra 1.-5. kl. un C kl. skolēni ar garīga rakstura traucējumiem un audzinātājas. Skolēni regulāri apmeklēja literāri radošās nodarbības gan LNERB Rīgā bērnu stūrītī, gan bibliotēkāres devās pie skolēniem nodarbības vadīt klašu telpās. 2020. gadā elektroniskās anketas aizpildīja 25 žūrijas eksperti, kuri lasīja un klausījās kolekcijas grāmatas, iesaistījās savstarpējās diskusijās par literārajos darbos saskatītajām vērtībām, pauda savu viedokli, radoši līdzdarbojās aktivitātēs – zīmēja savas ilustrācijas, ar taustes, smaržas un pat ar garšas palīdzību izzināja grāmatās sastapto pasauli, radīja savus dzejoļus. Tā kā skolēniem ir īpašas vajadzības, nodarbībās bibliotēkāres kolekcijas grāmatas lasīja skolēniem priekšā, atsevišķi skolēni lasīja fragmentus palielinātajā drukā un Braila rakstā. Lai skolēni varētu aktīvi līdzdarbotos lasīšanas procesā, 8 Bērnu žūrijas grāmatas tika reproducētas pielāgotā formātā.

Jelgavas filiālbibliotēka sadarbībā ar Jelgavas Paula Bendrupa pamatskolu 2 gadus piedalās Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra rīkotajā lasīšanas veicināšanas projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Piedalīšanās lasīšanas projektā nav tikai iepazīšanās ar grāmatu un tās priekšā izlasīšana. Grāmatas saturs tiek pārrunāts, bibliotekārs izzina bērnu domas par lasīto, visi kopā piedalās grāmatas apspriešanā, tiek veidotas zīmējumu izstādes. Pārskata periodā, noslēdzot “Bērnu, jauniešu un vecāku žūriju 2020”, elektroniskās anketas aizpildīja 16 bērni, kas piedalījās projektā 5+ vecuma grupā.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

LNERB aktīvi un mērķtiecīgi strādā pie sava tēla veidošanas. Pārskata gadā darbu sāka jaunā bibliotēkas tīmekļvietne. Testa režīmā darbu uzsāka arī jauns e-katalogs.

Bibliotēkas tīmekļvietnē atrodama jaunākā informācija par pasākumiem bibliotēkā Rīgā un tās filiālēs, pielāgotās literatūras jaunieguvumi un cita aktuālā informācija. Izmantojot bibliotēkas tīmekļvietni, ir iespējams autorizēties un veikt audiogrāmatu lejupielādi attālināti.

Reizi mēnesī bibliotēka izdot informatīvo avīzīti par bibliotēku “Bazūne”, kas pieejama Braila rakstā, palielinātā drukā un elektroniski bibliotēkas mājaslapā, kā arī audioformātā audiožurnālā “Doma”.

Bibliotēkā aktīvi darbojas savos sociālo tīklu kontos. Sociālajos tīklos bibliotēka dalās ar jaunāko informāciju bibliotēkas dzīvē, popularizējot savu krājumu un pakalpojumus, kā arī dalās ar jaunāko informāciju literatūras un bibliotēku jomā.

Bibliotēkas informācija tīmeklī:

- bibliotēkas tīmekļa vietne : www.neredzigobiblioteka.lv
- sociālie tīkli:
 - ✓ Facebook: <https://www.facebook.com/LNerB/>
 - ✓ Twitter: <https://twitter.com/LNerB>
 - ✓ Draugiem.lv: <https://draugiem.lv/neredzigobiblioteka.lv>
 - ✓ Youtube:
https://www.youtube.com/channel/UC2SZA8cE4ukjB_D5P1Qp8rQ?view_as=subscriber

LNERB publicitāti skatīt – Pielikums Nr.2 (68.lpp.)

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Pārskata gadā LNERB aktīvi piedalījās Kultūras ministrijas rīkotajā akcijā #Ēkultūra. Tās ietvaros bibliotēka savā *YouTube* kanālā pirmo reizi plašākai sabiedrībai piedāvāja

audiogrāmatas, kurām beigušās mantiskās autortiesības. Bibliotēkas YouTube kanālā ievietoti 54 Rūdolfā Blaumaņa stāsti un noveles, kas pievērta lielu sabiedrības uzmanību un daudzi izmantoja iespēju šos darbus noklausīties. Visvairāk skatījumu 2020. gadā bija R. Blaumaņa novelei “Raudupiete” (1519 skatījumi), “Nāves ēnā” (1163 skatījumi) un “Salna pavasarī” (870 skatījumi). #Ēkultūra akcijas ietvaros bibliotēkas YouTube kontā ievietotas arī 100 latviešu tautas pasakas.

Meklējot jaunas iespējas, kā pandēmijas laikā sasniegt savus lasītājus, bibliotēka uzsāka jaunu pasākumu ciklu “Kafijas pauze”. Pasākumu cikla mērķis bija dot iespēju bibliotēkas lasītājiem un jebkuram interesentam tiešsaistē tikties ar Latvijā zināmiem cilvēkiem. Cikla ietvaros notika trīs tikšanās (“Kafijas pauze ar Dzintaru Tilaku”, “Kafijas pauze ar Marinu Kosteņecku” un “Kafijas pauze ar Krišjāņa Barona muzeja vadītāju Rūtu Kārklīņu”). Pasākumu varēja vērot tiešraidē bibliotēkas *YouTube* kontā, bet vēlāk turpat ierakstā.

Sadarbībā ar Viegļās valodas aģentūru 2020. gadā bibliotēka savā tīmekļa vietnē sadaļā “Digitālā bibliotēka” ievietoja trīs grāmatas vieglajā valodā.

Bibliotēku nedēļas ietvaros LnerB darbinieki sagatavoja pārsteigumu saviem mazākajiem lasītājiem. Bibliotēkas *Facebook* kontā tika ievietots video, kurā izspēlēja latviešu tautas pasaka “Kā lapsa tika pie viltus gudrības”.

Daugavpils filiālei par nozīmīgāko pasākumu bibliotēkas un tās pakalpojumu popularizēšanai pārskata periodā kļuva Čiekuru ielas svētki, kurus bibliotēka rīkoja sadarbībā ar vairākām nevalstiskajām organizācijām. Ielas svētki rīkoti pirmo reizi kā plašs publiskais pasākums ar daudzveidīgu, dažādām vecuma un interešu grupām paredzētu programmu vienas dienas garumā. Bibliotēkas darbinieki un lietotāji – gan bērni, gan pieaugušie – pārstāvēja bibliotēku svētku gājienā, savukārt bibliotēkas pakalpojumi popularizēti ar dažādu izglītojošu un radošu aktivitāšu palīdzību. To vidū bija radošā darbnīca bērniem “Čiekuru karaliste” un izglītojošā darbnīca “Punktu alfabēts”, kas sniedza interesentiem iespēju iepazīties ar Braila rakstu. Lasīšanas popularizēšanai tika organizēta atrakcija “Cītātu orākuls”, savukārt krājums pielāgotajā formātā un informatīvie materiāli par bibliotēkas pakalpojumiem bija apskatāmi īpašā ekspozīcijā. Bibliotēkai bija izcila iespēja popularizēt arī novadpētniecības un tifloloģijas krājumu un darbu fotoizstādē “Čiekuru ielas stāsti”, kuru papildināja bibliotēkas sagatavotā izzinošā izstāde par mikrorajona vēsturi un dabu.

Lai popularizētu bibliotēku un neredzīgu cilvēku sasniegumus, uz klūgu pinējas Viktorijas Ivanovas darbu izstādes atklāšanas pasākumu bibliotēkā Starptautiskajā Baltā spieķa dienā tika ielūgti Daugavpils pilsētas pašvaldības, plašsaziņas līdzekļu un NVO pārstāvji, organizēta autores intervijas sniegšana Daugavpils laikrakstam *Миллион*.

Aizvadītā gada novitāte **Liepājas filiālē** – tematisks brīvdabas pasākums – stāstu stāstīšanas pēcpusdiena “Kaimiņu stāstiņi”. Šoreiz stāstu stāstīšanas pēcpusdiena notika ārpus bibliotēkas telpām, zem lielā vītola, ievērojot visus valstī noteiktos drošības pasākumus, distancējoties, svaigā gaisā ar piknika grozu un ledus tēju pudelēs ar salmiņiem un interesantiem stāstiem izdzīves.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

LNERB izveidojies daudzpusīgs sadarbības partneru loks:

- Ir izveidota sadarbība ar valsts un pašvaldību SAC, pansionātiem un biedrībām;
- Sadarbība SBA jomā tiek veidota ar pašvaldību publiskajām bibliotēkām Latvijā par pielāgotās literatūras pieejamību. Lai sekmētu pielāgotās literatūras apriti, noslēgta vienošanās par sadarbību starpbibliotēku abonementa ietvaros ar 102 pašvaldību publiskajām bibliotēkām Latvijā. Aktīva sadarbība notiek ar Alūksnes, Balvu, Daugavpils, Dobeles, Gulbenes, Jelgavas, Jēkabpils, Liepājas, Limbažu, Madonas, Ogres Centrālo bibliotēku, Salaspils novada un citām publiskajām bibliotēkām Latvijā;
- Sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku tiek nodrošināta Nacionālās enciklopēdijas „Latvija” pieejamība digitāli, pielāgojot redzes invalīdu vajadzībām;
- LNB Bibliotēku attīstības centrs kā konsultatīvais atbalsts jautājumos par krājumu, bibliotēkas statistiku, datu ievadīšanu digitālajā kultūras kartē;
- Sadarbība ar LNB grāmatu krātuves Silakrogā izmantošanu;
- Latvijas Bibliotekāru biedrību;
- Notikusi izbraukuma aktivitātes Āgenskalna sākumskolā par tēmu “Slepenā valoda”;
- Noorganizēts Salaspils novada un Pierīgas reģiona bibliotekāru seminārs LNERB telpās;
- Sadarbības ar NVO ietvaros bibliotēka piedalījies pasākumā “Ar suni jautrāk” Lucavsalā, kā arī sniegtas konsultācijas biedrībai SOCINTEGRA par reljefiem uzrakstiem Mežaparka estrādei;
- Ar Viegļās Valodas aģentūru nodibināta sadarbība par grāmatu vieglajā valodā reprodukciju Braila rakstā un palielinātā drukā;
- Gada beigās noslēgti vairāki sadarbības līgumi ar izdevniecībām par tiesībām izmantot grāmatu oriģinālvāku dizainu reproducētajām grāmatām Braila rakstā un palielinātā drukā;

- Bibliotēka aktīvi sadarbojas ar Rīgas Strazdumuižas vidusskolas – attīstības centra vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem vadību un pedagogiem. Tās pedagogi un skolas audzēkņi aktīvi iesaistās bibliotēkas pasākumos, kuros bieži izmanto iespēju paust savas radošās spējas – dzied, spēlē, runā dzeju;
- LNERB izveidojusies ļoti cieša sadarbība ar Latvijas Neredzīgo biedrību un tās teritoriālajām organizācijām – Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē, Ventspilī, kā arī Strazdumuižas Dienas centru, Strazdumuižas klubu, Neredzīgo biedrības Rehabilitācijas centru;
- Veiksmīga sadarbība veidojas ar privātā bērnudārza “Laimes Lācis” vadību un audzinātājiem. Bibliotēkā uzsākti PII grupiņām grāmatu lasīšanas pasākumi “Lasām kopā ar suni”, sadarbojoties ar Servisa suņu biedrību “Teodors”;
- Bibliotēkas Braila raksta nodaļa sniedz konsultācijas par Braila rakstu, kā arī informācijas pieejamības noteikumiem neredzīgajiem iedzīvotājiem, t.sk. uz zāļu kastītēm, vides objektos, publiskajās būvēs utt. gan uzņēmējiem, gan privātpersonām;
- Bibliotēka kļuvusi par konsultatīvo centru pašvaldību publiskajām bibliotēkām, valsts un pašvaldību SAC, pensionātiem un biedrībām par pielāgotās literatūras pieejamību un izmantošanu.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

- Noslēgts Pilnvaroto struktūru līgums starp Latvijas Neredzīgo bibliotēku (LNERB) un Pasaules Intelektuālās īpašuma organizāciju (*World Intellectual Property Organization* (WIPO)), kas ļauj apkalpot lasītājus ārpus Latvijas valsts robežām, kā to nosaka Marrākešas līgums. Bibliotēka uzsāka sadarbības tehniskās pārrunas, lai piedalītos ABC (Accessible Books Consortium) globālajā grāmatu servisā, ko pārvalda WIPO.
- Igaunijas Neredzīgo bibliotēku par audiogrāmatu savstarpēju apmaiņu.
- **Daugavpils filiālei** sadarbība SSBA jomā izveidojusies ar Krievijas Neredzīgo bibliotēku, no kuras saņemta nozaru literatūra un daiļliteratūra audio formātā krievvalodīgu lietotāju interešu un informācijas vajadzību apmierināšanai.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

LNERB Rīgā darbojas kā metodiskais centrs 7 filiālbibliotēkām Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē un Ventspilī. Bibliotēkas metodisko darbu organizē un vada Metodikas nodaļas vadītāja sadarbībā ar LNERB Rīga struktūrvienībām.

LNERB darbība Covid-19 apstākļos un ārkārtējās situācijas laikā (no marta līdz gada beigām) tika nodrošināta, balstoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”, aktuālām vadlīnijām Latvijas bibliotēkām, Latvijas Neredzīgo bibliotēkas lietošanas noteikumiem ārkārtējās situācijas periodā un citiem aktuāliem dokumentiem.

Metodikas nodaļas vadītāja pārrauga darba procesu kvalitāti, sniedz regulāras konsultācijas filiālbibliotēkām, izmantojot e-pasta un telefonsarunu starpniecību. Kopā ar bibliotēkas speciālistiem izstrādā instrukcijas: LNERB informācijas sistēmas lietošanas rokasgrāmata, koncepcijas izstrāde darbam ar pētniecības datu bāzi, LNERB krājuma veidošanas, papildināšanas, uzturēšanas un saglabāšanas kārtība. LNERB speciālisti regulāri sniedz metodisko palīdzību un konsultācijas darba jautājumos filiāļu darbiniekiem. Filiālbibliotēku vizitācijas notiek divas reizes gadā. Vizitāciju laikā tiek apzināta situācija un izstrādātas rekomendācijas darba uzlabošanai.

Lai uzlabotu darbu informācijas jomā ar filiālēm, bibliotēkā darbojas failu un dokumentu tiešsaistes apmaiņas sistēma, mākoņpakalpojums, kas pieejams filiālbibliotēku darbiniekiem. Piekļuve dokumentiem nodrošināta atbilstoši piešķirtajām atļaujām. Darbinieki var tiešsaistē saņemt, augšupielādēt, izveidot un rediģēt dokumentus, piešķirt atļaujas citiem lietotājiem, skatīt vai rediģēt savus dokumentus. Mākonim ir pieejama arī mobilā lietotne. Iespējams tiešsaistē rediģēt *Word*, *Excel*, *PowerPoint* un teksta dokumentus. Šajā sistēmā pieejams arī kalendārs individuālai vai koplietošanai. Tehniski šī sistēma izvietota uz servera datora, un pakalpojuma nodrošināšanai tiek izmantota bezmaksas programmatūra. Filiālbibliotēkām sniegtas konsultācijas par ielogošanos bibliotēkas mākonī – www.cloud.neredzigobiblioteka.lv Te tika ievietotas filiālbibliotēku sagatavotās prezentācijas „Atziņas, vērojumi, zināmais un jaunatklātais 2020. gadā Balvu, Cēsu, Daugavpils, Jelgavas, Liepājas, Rēzeknes, Ventspils filiālēs” un „LNERB Rīgā pakalpojumu iespējas un izaicinājumi 2020. gadā.” Izveidots koplietošanas dokuments „Profesionālās pilnveides pasākumi 2020”.

2020. gadā ātrai saziņai un informācijas apmaiņai ar filiālēm tika izmantota *Whatsapp* grupa – LNERBibliotēkas.

Metodikas nodaļa apkopo un analizē bibliotēkas struktūrvienību statistikas un teksta atskaides, sagatavojot pārskatus par LNERB darbību, ievada datus par bibliotēkas darbību digitālajā kultūras kartē, popularizē bibliotēkas labāko pieredzi, organizē un pārrauga bibliotēkas publicitāti, izplata aktuālo nozares informāciju. Veic LNERB darbības rezultatīvo rādītāju analīzi, sniedzot ziņas Kultūras ministrijai. Par īstenotajiem pasākumiem „Valsts

valodas politikas pamatnostādnēs 2015-2020” ziņas tiek sagatavotas un iesniegtas Izglītības un zinātnes ministrijai. Kopā ar LNERB vadību piedalās ĀAP apmeklēšanā un izveidošanā, reģionu galveno bibliotēku semināros, popularizējot LNERB pakalpojumus cilvēkiem ar redzes problēmām un citādām lasīšanas grūtībām. Pārskata periodā Balvu filiāles vadītāja piedalījās ar prezentāciju “Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājums cilvēkiem ar lasīšanas grūtībām” Alūksnes un Balvu novadu invalīdu biedrību sanāksmēs un Alūksnes Pilsētas bibliotēkas darbinieku seminārā. 2020. gada 11. martā LNERB tika organizēts seminārs Salaspils novada un Pierīgas reģiona publisko bibliotēku vadītājiem, lai veicinātu sadarbību SBA jomā un sekmētu bibliotekāro un informacionālo pakalpojumu nodrošināšanu pielāgotā formātā (audio formātā, palielinātā drukā, Braila rakstā) personām, kuras atbilst vismaz vienam kritērijam, kas atrunāti Autortiesību likuma 22.¹ panta pirmajā daļā.

LNERB Rīgā bibliotekāriem tika organizēta izziņoša lekcija ar Rīgas Strazdumuižas vidusskolas – attīstības centra psiholoģi Ilonu Ginteri, kuras laikā tika iegūta vērtīga informācija darbā ar neredzīgiem, vājredzīgiem bērniem un bērniem ar attīstības traucējumiem. Psiholoģe iepazīstināja ar veiksmīgākajām metodēm, metodiskajiem materiāliem un attīstošajām spēlēm, kas spētu atvieglot darbu ar šiem bērniem, kā arī sniegtu jaunas ierosmes bibliotēkas organizētajiem pasākumiem.

Metodikas nodaļas vadītāja veicina un koordinē bibliotēkas darbinieku profesionālo tālākizglītību. Pārskata periodā 24 LNERB darbinieki ir apmeklējuši 42 profesionālās pilnveides pasākumus, kurus organizēja LNB Bibliotēku attīstības centrs, LNB Kompetenču attīstības centrs, reģionu galvenās publiskās bibliotēkas un citi sadarbības partneri (skat.4., 12..tabula un Pielikums Nr.1).

12. tabula “LNERB īstenotie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	23.01.2020.	LNERB	LNERB	Lekcija: Veiksmīga darba metodes ar neredzīgiem, vājredzīgiem bērniem un bērniem ar attīstības traucējumiem.	8	1
2.	11.03.2020.	LNERB	LNERB	Seminārs Salaspils novada un Pierīgas reģiona publisko bibliotēku vadītājiem par LNERB pakalpojumiem - Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājums cilvēkiem ar lasīšanas grūtībām.	35	6

				- Prezentācija "Latvijas Neredzīgo bibliotēkas vēstures liecības, novadpētniecība un lasīšanai pielāgotā tehnika". - Prezentācija "Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājums cilvēkiem ar lasīšanas grūtībām". -Salaspils novada un Pierīgas reģiona bibliotēku pieredze darbā ar literatūru pielāgotā formātā. -Tamāras Dorofejevas darbu izstādes apmeklējums semināru telpā. -Iepazīšanās ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku: praktiskās nodarbības bibliotēkas lasītavā: smaržu un taustes pasaule; -Iepazīšanās ar reprodukcijas darbu nodaļām: Braila raksta nodaļu (iemācās rakstīt ar punktiņiem) un Skaņu ierakstu studiju (ierunā latviskās dzīvesziņas atziņas - „Lieldienas gaidot”) .		
3.	01.10.2020.	Tiešsaistē	LNerB	Seminārs "Fizisko personu datu aizsardzība"	22	2
4.	13.11.2020.	Hibrīda formātā	LNerB	LNerB darbinieku seminārs 1.Sadarbība Pētniecības datu bāzes digitalizācijas procesā. 2.Atziņas, vērojumi, zināmais un jaunatklātais 2020. gadā Balvu, Cēsu, Daugavpils, Jelgavas, Liepājas, Rēzeknes, Ventspils filiālēs. 3. LNerB Rīgā pakalpojumu iespējas un izaicinājumi 2020. gadā. 4.Krājuma komplektēšana un uzturēšana. 5.Situācijas raksturojums LNerB BIS ieviešanā.	21	4

				6. Latviešu un ziemeļvalstu literatūras gaismā. 7. Atskats uz 11. Baltijas bibliotēkāju kongresu „Bibliotēku ietekme sabiedrībā”. Valsts mēroga bibliotēku attīstības projekti. Bibliotēku izmantošanas tendences. 8. Sadarbības nostiprināšana ar valsts un pašvaldību iestādēm (publiskajām bibliotēkām, sociālās aprūpes centriem, pansionātiem u.c.), nevalstisko sektoru. 9. Informācijas sagatavošana ievietošanai bibliotēkas tīmekļa vietnē.		
--	--	--	--	--	--	--

Jāatzīmē, ka ārkārtējās situācijas laikā, bibliotēku nozares profesionālās pilnveides pasākumi pārskata periodā tika lielākoties pārcelti uz tiešsaistes vidi. Tika pavērtas jaunas iespējas profesionālajai pilnveidei. Pārskata periodā Balvu, Daugavpils filiālbibliotēku vadītājas un divas darbinieces no LNERB Rīgā apguva Kultūras ministrijas atbalstīto mācību kursu “Tiešsaistes pasākumu organizēšana un virtuālo izstāžu veidošana” (48 st.), kas sniedza vērtīgu iespēju pilnveidot digitālās prasmes un pārņemt bibliotēku un muzeju jomas profesionāļu pieredzi, lai varētu pielāgot bibliotēkas pakalpojumus digitālā laikmeta prasībām un tikt galā ar Covid-19 krīzes radītajiem izaicinājumiem darbā ar lietotājiem. Daugavpils filiāles vadītāja, LNERB Lasītāju apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre un bibliotekāre-sociālo mediju speciāliste piedalījās Baltijas bibliotēkāju 11. kongresā “Bibliotēku ietekme sabiedrībā”, iepazīstoties ar kolēģu pieredzi un bibliotēku pakalpojumu attīstību starptautiskā līmenī, kas citādi nebūtu bijis iespējams. Vienlaicīgi tiešsaistes formāts ļauj bibliotēkai taupīt finanšu līdzekļus un efektīvi izmantot laika resursus.

Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Metodiskā un konsultatīvā darba jomā LNERB sadarbojas ar LNB Bibliotēku attīstības centru, iesaistoties dažādos profesionālās pilnveides pasākumos un konsultējoties par metodiskā darba jautājumiem, kā arī ar pašvaldību publiskajām bibliotēkām Latvijā.

LNERB bibliotekāriem notika izzinoša lekcija, kuru sniedza Rīgas Strazdumuižas vidusskolas – attīstības centra psiholoģe Ilona Gintere. Psiholoģe iepazīstināja ar veiksmīgākajām metodēm, metodiskajiem materiāliem un attīstošajām spēlēm darbā ar neredzīgiem, vājredzīgiem bērniem un bērniem ar attīstības traucējumiem.

Sadarbībā ar Latvijas Radio 1, metodikas nodaļas vadītāja sniedza ieskatu raidījumā “Zināmais Nezināmajā” par LNERB plašo pieredzi priekšā lasīšanas pakalpojumu sniegšanā un šī pakalpojuma sociālo nozīmi sabiedrībā.

2020. gada aprīlī LNB Bibliotēku attīstības centram, Latvijas Bibliotēku portālam tika sagatavota informācija par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbu ārkārtējās situācijas periodā.

LNERB ir kļuvusi par specializētu publisku bibliotēku, kas ir arī lielākais pielāgotās literatūras resursu centrs, kā arī konsultatīvais centrs darbam ar pielāgotās literatūras lietotājiem.

Direktore

Andra Jākobsone

Pārskatu apkopēja

Metodikas nodaļas vadītāja Vija Circāne

Pielikumi

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dal.s k.	Stundu Sk.
1.	15.01.2020.	Rīgas Centrālā bibliotēka	Rīgas Centrālā bibliotēka	“Darbs ar Latvijas Kultūras datu portālu”	1	2
2.	25.01.2020.	Ungurmuiža Raiskuma pag., Pārgaujas novads	UNESCO LNK, Latvijas Stāstnieku asociācija	Stāstnieku pēcpusdiena “(arī) <i>Balta kaza ēnu meī</i> ” un Latvijas Stāstnieku asociācijas biedru sapulce. Ievēlēta Stāstnieku asociācijas valdē.	1	3
3.	30.01.2020.	Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēka	Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas Reģionālais mācību centrs	Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas Reģionālais mācību centra organizēta tikšanās ar somu dzejnieci Heli Lāksonenu un dzejnieku un atdzejotāju Guntaru Godiņu. (2 st.)	1	2
4.	04.02.2020.	Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēka	Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas Reģionālais mācību centrs	Dalība seminārā ar informatīvu prezentāciju "Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājums cilvēkiem ar lasīšanas grūtībām". Profesionālās pilnveides seminārs “Latvijas Nacionālā arhīva digitālā krātuve: Redzi, dzirdi Latviju!”	1	3
5.	03.03.2020.	Alūksnes pilsētas bibliotēka	Alūksnes pilsētas bibliotēka	Dalība seminārā ar prezentāciju par LNerB pakalpojumiem.	1	3
6.	4.03.2020.	Tiešsaiste	LNB	Bibliotekāru medijpratības seminārs. Jaunami medijpratības jomā. Kā palīdzēt nenokļūt viltus ziņu gūstā.	1	5
7.	05.03.2020.	LU	Latvijas Universitātes sociālo zinātņu fakultāte	Tālākizglītības programma “Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana”.	1	4
8.	19.03.2020.	Tiešsaiste	IZM	Seminārs “Drošība digitālajā pasaulē” Aktualitātes par drošību internetā	1	2
9.	2020. gada marts–maijs	Tiešsaiste	LU <i>Open Minded</i>	Lekciju kurss “X, Y, Z un A paaudzes: izaicinājumi darba devējiem, vecākiem un pedagogiem”	1	16

11.	16.04.	Tiešsaiste, platforma "Microsoft Teams"	Latvijas bibliotekāru biedrība	Vebinārs "LBB valdes vebziņojums 2017-2020" Atskaite par paveiktajiem darbiem.	1	4
12.	13.06.2020	Tiešsaistē	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Darbs ar elektroniskajiem dokumentiem, elektroniskais paraksts	1	4
13.	2020. gada jūnijs–augusts	Tiešsaistē	LU <i>Open Minded</i>	Lekciju kurss "Sociālā psiholoģija: ilūzijas, domājot par sevi un citiem"	1	16
14.	19.08.2020.	Vircavas Tautas nams, Jelgavas novads	Zemgales reģionālās nodaļas un Jelgavas pilsētas bibliotēka	"Noturīgais tango – augam kopā ar bibliotēku"	1	5
15.	26.08.2020.	LNB	LNB	Konference „Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram”.	1	3
16.	03.,04.09.	Rēzekne – Jelgava – Kursīšu pag. – Liepāja – Rēzekne	Rēzeknes pilsētas CB	Rēzeknes pilsētas un reģiona bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens: Jelgavas pilsētas bibliotēka; Jelgavas bērnu bibliotēka "Zinītis"; Kursīšu pagasta bibliotēka; Liepājas Zinātniskā bibliotēka; Liepājas bērnu bibliotēka "Vecliepājas rūķis"; bibliotēka "Libris"	1	8
17.	04.09.2020.	Bārbele, Kurmene, Skaistkalne (Bauskas novads)	UNESCO LNK, Latvijas Stāstnieku asociācija	9. Zemgales Stāstnieku festivāls "Gāj podus Rundāle"	1	8
18.	15.09.2020. 22.09.2020	Rēzeknes pilsētas CB	Rēzeknes pilsētas CB	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs	1	8
19.	17.09.2020.	Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēka	Liepājas CZB Reģionālais mācību centrs	Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas Reģionālais mācību centra profesionālās pilnveides seminārs bibliotekāriem. Lektore-filoloģe, literatūras eksperte, grāmatu redaktore Anita Helviga un latviešu dzejniece, grāmatu redaktore, bērnu literatūras autore un izdevēja Inese Zandere.	1	4
20.	18.09.2020.	Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēka	Liepājas CZB Reģionālais mācību centrs	Profesionālās pilnveides seminārs "Kiberhigiēna". Lektors- Egils Stūrmanis. Tēmas: apdraudējumi interneta vidē, tehnoloģiju riski, cilvēku uzvedības riski, IT drošības pamatprincipi, atbildības jomas Latvijas kibertelpā, kopsavilkums. Diskusija par drošāka interneta lietošanas pamatprincipiem.	1	2

21.	19.08.2020.	Vircavas Tautas nams, Jelgavas novads	Zemgales reģionālās nodaļas un Jelgavas pilsētas bibliotēka	“Noturīgais tango – augam kopā ar bibliotēku”	1	5
22.	22.09.2020	Tiešsaistē	Latvijas Tālmācības profesionālais centrs	Arhīvu pārvaldība. Arhīvu darba organizācija un dokumentu arhivēšana.	1	4
23.	25.09.2020.	Liepājas Neredzīgo biedrības	Liepājas Neredzīgo biedrība	Liepājas Neredzīgo biedrības projekta “Iespēju laiks- vērtīgai attīstībai un izaugsmei” rīkote mācību kursi “Emocionālā kompetence saskarsmē ar cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem”. Lektors – Māris Ceirulis Liepājas Neredzīgo biedrības valdes priekšsēdētājs.	1	6
24.	09.10.2020.	Tiešsaiste, platformā “Microsoft Teams”	LNB, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, Latvijas Bibliotekāru biedrība	Latgales reģionālais seminārs “Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši”. Saite uz semināra prezentācijām: https://lnb.lv/lv/latgales-regionala-seminara-bibliotekas-un-sabiedribas-ilgtspejiga-attistiba-mes-buvejam-so-pasauli	5	4
25.	20.10.2020.	Liepājas Neredzīgo biedrība	Liepājas Neredzīgo biedrība	Liepājas Neredzīgo biedrības projekta “Iespēju laiks- vērtīgai attīstībai un izaugsmei” rīkote mācību kursi Liepājas bibliotēku darbiniekiem “Emocionālā kompetence saskarsmē ar cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem”. Lektors – Māris Ceirulis Liepājas Neredzīgo biedrības valdes priekšsēdētājs.	1	8
26.	22.10.2020.	Tiešsaistes platforma.	Igaunijas bibliotekāru biedrība	CoBal tiešsaistes konferencē. “The Impact of Libraries in the Society”.	3	6
27.	23.10.2020.	Tiešsaiste, platformā “Microsoft Teams”	Latvijas Nacionālā bibliotēka UNESCO Latvijas Nacionālā komisija Latvijas Bibliotekāru biedrība	Vidzemes reģionālais seminārs “Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši”. Saite uz semināra prezentācijām https://www.lnb.lv/lv/vidzemes-regionala-seminara-bibliotekas-un-sabiedribas-ilgtspejiga-attistiba-mes-buvejam-so-pasauli .	1	4

28.	5.,6.11.2020	Tiešsaiste	Valsts kanceleja, "Sabiedrība par atklātību – Delna", Alianse pret korupciju Latvijā	Konference "Trauksmes celšana: nākamais līmenis" Rezultāti Trauksmes celšanas likuma pirmajā darbības gadā	1	3
29.	20.11.2020	Tiešsaiste, platformā "Zoom"	Projekts notiek pēc EP deputātes D.Melbārdes iniciatīvas un sadarbībā ar LNB	Tiešsaistes seminārs bibliotekāriem par mediju lietošanu un kultūras mantojumu "Ceļazīmes mediju lietošanā"	3	2
30.	24.11.2020.	Madona (Zoom)	LBB Jauniešu sekcija	4CanGurus – Starptautiskā Baltijas jauno speciālistu konference • "56.852878,56210218" (Madonas bibliotēka) • Medijpratība bibliotēku aspektā • Mainīgā bibliotēku ainava Igaunijā: iespējas un izaicinājumi • Lietuvas bibliotēku aktivitātes, problemātika un veiksmes stāsti Latvijas, Igaunijas un Lietuvas Bibliotekāru biedrības aktivitātes	2	
31.	22.10.2020.-11.12.2020	Tiešsaiste, platformā "Microsoft Teams"	KM, LNB, Datorzinību centrs	KM atbalstītie semināri bibliotēku un muzeju speciālistu digitālo prasmju attīstībai "Tiešsaistes pasākumu organizēšana un virtuālo izstāžu veidošana".	3	48
32.	22.10.2020.-11.12.2020	Tiešsaiste, platformā "Microsoft Teams"	KM, LNB, Datorzinību centrs	"Komunikācijas un sadarbības rīki digitālajā vidē un digitālais un sociālo mediju mārketingš" 1) Komunikācija un etiķete tīmeklī. 2) Kiberdrošība. 3) Kvalitatīva fotogrāfija. 4) Attēlu apstrāde. 5) Efektīva darbība sociālajos medijos. 6) Digitālās prasmes, tehnoloģiju tendences. 7) Tehnoloģiju tendences. 8) Reklāmattēlu izveide. 9) Digitālā mārketinga stratēģija. 10) Digitālo attēlu ieguve, autortiesības un kvalitāte.	1	48

33.	26.11.2020.	Tiešsaiste	VARAM	“Digitālā piekļūstamība”	1	2
34.	10.12.2020.	Tiešsaiste	UNESCO LNK, Latvijas Stāstnieku asociācija	V Latvijas stāstnieku konference “Augt - tas nozīmē dzīvot: mēs starp dabisko, mantoto un citādo”	1	6

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas publicitāte 2020. gads

LNERB Rīga

Preses izdevumos

1. **Bite** Gunta. Grāmatu apskats un diskusija : [par pasākumiem LNERB februārī] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.2 (2020, 3.febr.), 1.lpp.
2. **Bite** Gunta. Atsākas klātienas pasākumi : [par LNERB pasākumiem jūlijā] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.7 (2020, 6.jūl.), 1.lpp.
3. **Bite** Gunta. Bibliotēka krīzes situācijā : [par LNERB darbu valsts noteiktās ārkārtējās situācijas laikā] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.4 (2020, 6.apr.), 1.lpp.
4. **Bite** Gunta. Bibliotēkas pievienotā vērtība : [par pasākumu atskatu februārī LNERB] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.3 (2020, 2.marts.), 1.-2.lpp.
5. **Bite** Gunta. Iedvesmojošās kafijas pauzes : [par LNERB diviem attālinātiem raidījumiem "Kafijas pauze"] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.9 (2020, 7.sept.), 1.lpp.
6. **Bite** Gunta. Ko nesīs jaunais gads? : [par LNERB darbu un aktivitātēm bibliotēkā] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.1 (2020, 6.janv.), 1.lpp.
7. **Bite** Gunta. Kultūras elpa augustā : [par LNERB aktivitātēm augustā] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.8 (2020, 3.aug.), 1.-2.lpp.
8. **Bite** Gunta. Neatskārstā bibliotēku nozīme : [par attālinātām LNERB pakalpojumu iespējām] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.5 (2020, 4.maijs), 1.lpp.
9. **Bite** Gunta. Nepazaudēt cilvēku : [par LNERB plānotajiem klātienes pasākumiem] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.6 (2020, 1.jūn.), 1.lpp.
10. **Bite** Gunta. Reprodukcijas dzirnakmeņi : [par sadarbības līgumu slēgšanu ar izdevniecībām uz grāmatu reproducēšanu] / Gunta Bite // Bazūne, Nr.11/12 (2020, 7.dec.), 1.-2.lpp.
11. **Bite** Gunta. Rudens ienāk bibliotēkā : [par izstādēm oktobrī LNERB] / Gunta Bite /// Bazūne, Nr.10 (2020, 5.okt.), 1.lpp.
12. **Circāne** Vija. Paliec mājās un raksti dzeju : [par dzejoļu konkursu "Garā pupa" bērniem un jauniešiem] / Vija Circane // Bazūne, Nr.5 (2020, 4.maijs), 2.lpp.
13. **Daudzvārde** Līga. Ieskats lasītāju apkalpošanas nodaļā : [par LNERB iekšējiem darbiem valsts noteiktās ārkārtējās situācijas laikā] / Līga Daudzvārde // Bazūne, Nr.4 (2020, 6.apr.), 1.-2.lpp.
14. **Digitālā** bibliotēka : [par LNERB mājaslapas sadaļu "Digitālā bibliotēka" un tās saturu] // Bazūne, Nr.11/12 (2020, 7.dec.), 2.-3.lpp.
15. **Fuksis** Edijs. Dzīve neapstājas : [par LNERB Braila raksta nodaļas redaktora darbu attālinātā režīmā] / Edijs Fuksis // Bazūne, Nr.6 (2020, 1.jūn.), 1.-3.lpp.
16. **Galiņa** Santa. Krāšņa personība ar krāšņām izpausmēm : [tekstā minēta LNERB] Santa Galiņa // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.11 (2020), 7.-10.lpp.
17. **Irša** Sigita. Gaidāmi divi iedvesmojoši stāsti : [par LNERB pasākumiem augustā] / Sigita Irša // Bazūne, Nr.8 (2020, 3.aug.), 2.-3.lpp.
18. **Irša** Sigita. Ziedošās pasaules aicinājums : [par D.Izatovas gleznu izstādi LNERB] / Sigita Irša // Bazūne, Nr.11/12 (2020, 7.dec.), 4.lpp.

19. **Isajeva** Dzintra. Atceroties Reju Čārlzu : [LNerB LAN vec.bibliotekāres raksts par tifloloģijas tēmu] / Dzintra Isajeva // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.9 (2020), 17.-18.lpp.
20. **Jēkabsone** Ieva. Digitālais laikmets : [par LNerB digitālā satura piedāvājumu ārkārtējās situācijas laikā] / Ieva Jēkabsone // Bazūne, Nr.5 (2020, 4.maijs), 2.lpp.
21. **Jēkabsone** Ieva. Lasītākās grāmatas 2019.gadā : [par TOP 3 lasītākajām grāmatām LNerB] / Ieva Jēkabsone // Bazūne, Nr.2 (2020, 3.febr.), 1.-2.lpp.
22. **Kusiņa-Šulce** Linda. Iepirkums lasītāju gaumes veidošanai : [rakstā minēta arī LNerB] / Linda Kusiņa-Šulce // Latvijas Avīze Pielikums "Kultūrziņas", - ISSN 2255-9078 ; Nr. 213 (2020, 4. nov.), 4. lpp.
23. **Lai** nezūd lasītprīeks! : [rakstā minēta arī LNerB] // Salaspils Vēstis, Nr.11 (2020, 27.nov.), 10.lpp.
24. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.2 (2020), 26.-27.lpp.
25. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.3 (2020), 25.-26. lpp.
26. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.4 (2020), 27.lpp.
27. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.5 (2020), 26.lpp.
28. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.6 (2020), 26.lpp.
29. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.8 (2020), 22.-24.lpp.
30. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.9 (2020), 25.-27.lpp.
31. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.10 (2020), 25.-27.lpp.
32. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.11 (2020), 25.-27.lpp.
33. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.12 (2020), 24.-26.lpp.
34. **Latvijas** Neredzīgo bibliotēka. LNerB grāmatu jaunumi / Latvijas Neredzīgo bibliotēka // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.1 (2020), 27.lpp.
35. **Orupe** Aisma. Latvijas Neredzīgo bibliotēka paplašina lasītāju loku : [par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas un tās septiņu filiāļu darbību un sniegtajiem pakalpojumiem] / Aisma Orupe ; tekstā stāsta bibliotēkas direktore Andra Jākobsone // Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai. – ISSN 1407-3463. - Nr.2 (2020, 3./5.janv.), 10.-11.lpp. : ģīm.
36. **Ozoliņa** Inita. Darbs, hobiji un skatuve : [saruna ar Lauri Kuzņecovu par savu izglītošanās ceļu, darbu un mākslinieciskajām aktivitātēm, tekstā minēta arī LNerB] / Inita Ozoliņa // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.5 (2020), 10-13.lpp.
37. **Rīgas** Strazdumuižas vidusskola. Programmas "Lasi un vērtē" pasākums "Bērnu žūrija 2020" : [par "Bērnu žūrijas" pasākumu ko vadīja LNerB bibliotēkas darbinieces] / Rīgas Strazdumuižas vidusskola // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.10 (2020), 9-10.lpp.

38. **Skuja** Uģis. Durvis uz pielāgotās informācijas pasauli vērtas plašāk : [par LNERB iestāšanos Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas izveidotajā Pieejamu grāmatu konsorciņā un tā sniegtajām iespējām] / Uģis Skuja // Bazūne, Nr.4 (2020, 6.apr.), 2.-3.lpp.
39. **Sproģe** Valda. Janvāra notikumi bibliotēkā : [par pasākumiem un izstādēm janvārī] / Valda Sproģe // Bazūne, Nr.1 (2020, 6.janv.), 1.-3.lpp.

Elektroniskās publikācijas

40. **Aizkraukles** reģiona bibliotēkas saņems jaunas grāmatas [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Aizkraukles-Domes-Vestis/2020/11/14/aizkraukles-regiona-bibliotekas-sanems-jaunas-gramatas](http://news.lv/Aizkraukles-Domes-Vestis/2020/11/14/aizkraukles-regiona-bibliotekas-sanems-jaunas-gramatas). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
41. **Apinis** J. Kūku bibliotēkā jauna iespēja – audiogrāmatas [Elektroniskais resurss] : [par sadarbību ar LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Briva_Daugava/2020/06/19/kuku-biblioteka-jauna-iespeja-audiogramatas](http://news.lv/Briva_Daugava/2020/06/19/kuku-biblioteka-jauna-iespeja-audiogramatas). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
42. **Circāne** Vija. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbs ārkārtējā situācijā [Elektroniskais resurss] : [par LNERB un tās filiāļu bezkontakta piedāvājumu]. – Tiešsaistes pakalpojums. – b.v : Kultūras informācijas sistēmu centrs, Latvijas Nacionālā Bibliotēka 2019. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: https://www.biblioteka.lv/latvijas-neredzigo-bibliotekas-darbs-arkartas-situacija/](https://www.biblioteka.lv/latvijas-neredzigo-bibliotekas-darbs-arkartas-situacija/). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janvārī.
43. **Grants** Raimonds. Notiks VI pasaules diktāts latviešu valodā [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Briva_Daugava/2020/10/13/notiks-vi-pasaules-diktats-latviesu-valoda](http://news.lv/Briva_Daugava/2020/10/13/notiks-vi-pasaules-diktats-latviesu-valoda). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
44. **Grīnvalde-Iruka** Agita. Atbalstot izdevējus, pērk grāmatas bibliotēkām [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Staburags/2020/11/06/atbalstot-izdevējus-perk-gramatas-bibliotekam](http://news.lv/Staburags/2020/11/06/atbalstot-izdevējus-perk-gramatas-bibliotekam). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
45. **Kārklīņa** Diāna. Valodas izaicinājums [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Diena/2020/10/20/valodas-izaicinajums](http://news.lv/Diena/2020/10/20/valodas-izaicinajums). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
46. **Kīne** Kristīne. Aktualitātes Valmieras bibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par sadarbību ar LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2020/06/26/aktualitates-valmieras-biblioteka](http://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2020/06/26/aktualitates-valmieras-biblioteka). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.

47. **LETA.** Nacionālais teātris sāk piedāvāt klausīties audiogrāmatas [Elektroniskais resurss] : [par Nacionālā teātra audiogrāmatu plauktu, tekstā minēta arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – b.v. : nra.lv, 2021. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://nra.lv/izklaide/p-s-kultura/teatris/316795-nacionalais-teatris-sak-piedavat-klausities-audiogramatas.htm](https://nra.lv/izklaide/p-s-kultura/teatris/316795-nacionalais-teatris-sak-piedavat-klausities-audiogramatas.htm). – Resurss aprakstīts 2021.g. 7.janv.
48. **LETA.** Notikumi [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Staburags/2020/08/11/notikumi](http://news.lv/Staburags/2020/08/11/notikumi). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
49. **Lutere** Daiga, Andersone Liene. Eņģeļiem brīvdienu nav [Elektroniskais resurss] : [rakstā minētā arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Kurzemes-Vards/2020/12/23/engeliem-brivdienu-nav](http://news.lv/Kurzemes-Vards/2020/12/23/engeliem-brivdienu-nav). – Resurss aprakstīts 2020. gada 23.dec.
50. **Mans** gadsimts Braila rakstā [Elektroniskais resurss] : [par M.Kostaņeckas grāmatas reproducēšanu Braila rakstā LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Diena/2020/08/11/mans-gadsimts-braila-raksta](http://news.lv/Diena/2020/08/11/mans-gadsimts-braila-raksta). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
51. **Raita** Santa. “Neatkarīgā” iesaka: TOP10 notikumi kultūrā no 13.līdz 19.jūnijam [Elektroniskais resurss] : [rakstā minētā arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Neatkariga_Rita_Avize_Latvijai/2020/06/13/neatkariga-iesaka-top10-notikumi-kultura-no-13-lidz-19-junijam](http://news.lv/Neatkariga_Rita_Avize_Latvijai/2020/06/13/neatkariga-iesaka-top10-notikumi-kultura-no-13-lidz-19-junijam). – Resurss aprakstīts 2021. gada 7.janv.
52. **Riekstiņa** Ginta. Valmieras integrētā bibliotēka svin trīspadsmito dzimšanas dienu [Elektroniskais resurss] : [par sadarbību ar LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Liesma/2020/11/27/valmieras-integreta-biblioteka-svin-trispadsmito-dzimsanas-dienu](http://news.lv/Liesma/2020/11/27/valmieras-integreta-biblioteka-svin-trispadsmito-dzimsanas-dienu). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
53. **Riekstiņa** Ginta. Valmieras integrētā bibliotēka atsāk darbību [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta sadarbība ar LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Liesma/2020/05/22/valmieras-integreta-biblioteka-atsak-darbibu](http://news.lv/Liesma/2020/05/22/valmieras-integreta-biblioteka-atsak-darbibu). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
54. **Rozenberga** Māra. Neredzīgā māksliniece Anita Šaliņa: Adīšana ir mana apsēstība [Elektroniskais resurss] : [par mākslinieces adījumu izstādi “Dzijas spēles” LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – b.v. : Latvijas Sabiedriskie Mediji, 2021. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://www.lsm.lv/raksts/kultura/tautas-maksa/neredziga-maksliniece-anita-salina-adisana-ir-mana-apsestiba.a366579/](https://www.lsm.lv/raksts/kultura/tautas-maksa/neredziga-maksliniece-anita-salina-adisana-ir-mana-apsestiba.a366579/). – Resurss aprakstīts 2021.g 7.janv.
55. **Sauriešu** bibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta arī LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Tevzemite/2020/03/06/sauriesu-biblioteka](http://news.lv/Tevzemite/2020/03/06/sauriesu-biblioteka). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.

56. **Ulbrokas** bibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par sadarbību ar LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Tevzemite/2020/11/06/ulbrokas-biblioteka](http://news.lv/Tevzemite/2020/11/06/ulbrokas-biblioteka). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.
57. **Veckalne** Aiga. Kultūras un audiovizuālās informācijas pieejamība cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem Latvijā un pasaulē [Elektroniskais resurss] : [tekstā minēta LNERB]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : AS Delfi, 2021. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: https://www.delfi.lv/vina/personiba-un-brivais-laiks/aktuali/kulturas-un-audiovizualas-informacijas-pieejamiba-cilvekiem-ar-dazadiem-traucējumiem-latvija-un-pasaule.d?id=52735503](https://www.delfi.lv/vina/personiba-un-brivais-laiks/aktuali/kulturas-un-audiovizualas-informacijas-pieejamiba-cilvekiem-ar-dazadiem-traucējumiem-latvija-un-pasaule.d?id=52735503). – Resurss aprakstīts 2021.gada 7.janv.

Radio

58. **Priekšā** lasīšanas sociālā nozīme un tradīcijas : [radio raidījumā par priekšā lasīšanu runā arī LNERB Metodikas nodaļas vadītāja Vija Circāne; sagat. Mariona Baltkalne] // Latvijas Radio 1. – Raidījums “Zināmais nezināmajā” (2020, 16.dec.) . – Radio sižets pieejams arī portālā “LSM.LV” (2020, 16.dec.). – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/zinamais-nezinamaja/petnieks-lielaka-problema-sabiedriba-ir-visparigs-politiskais-ci.a137887/](https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/zinamais-nezinamaja/petnieks-lielaka-problema-sabiedriba-ir-visparigs-politiskais-ci.a137887/). – Resurss aprakstīts 2020.gada 16.dec.

Balvu filiālbibliotēka Preses izdevumos

59. **Laicāne** Ilona. Janvāris Balvu filiālbibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par tematiskajām izstādēm filiālbibliotēkā: “Klusie vēstures veidotāji”, “Ar grāmatu apkārt pasaulei”, “Mana ģimene un citi zvēri”, “UNESCO nedēļa”]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : LNERB, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL https://neredzigobiblioteka.lv/janvaris-balvu-filialbiblioteka/](https://neredzigobiblioteka.lv/janvaris-balvu-filialbiblioteka/). - Resurss aprakstīts 2020.gada. 2. janv.
60. **Laicāne** Ilona. Februāris Balvu filiālbibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par izstādēm filiālbibliotēkā: “**Gatavo ar prieku**”, “**Vēsturisko romānu meistars**”]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : LNERB, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://neredzigobiblioteka.lv/janvaris-balvu-filiale/](https://neredzigobiblioteka.lv/janvaris-balvu-filiale/). - Resurss aprakstīts 2020.gada 3. febr.
61. **Laicāne** Ilona. Marts Balvu filiālbibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par tematiskajām izstādēm filiālbibliotēkā: “**Pa zemi mīlestība staigā**”, “**Es nemāku viens šajā pasaulē būt**”, “**UNESCO nedēļa**”]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : LNERB, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://neredzigobiblioteka.lv/marts-balvu-filialbiblioteka/](https://neredzigobiblioteka.lv/marts-balvu-filialbiblioteka/). - Resurss aprakstīts 2020.gada 2. martā
62. **Laicāne** Ilona. Jūnijs Balvu filiālbibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par tematiskajām izstādēm filiālbibliotēkā: “**Uz pludmali ar jauno detektīvu**”, “**Pļavas zāles dziednieciskais spēks**”]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : LNERB, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://neredzigobiblioteka.lv/junijs-balvu-filialbiblioteka-2/](https://neredzigobiblioteka.lv/junijs-balvu-filialbiblioteka-2/). - Resurss aprakstīts 2020.gada 4. jūn.
63. **Laicāne** Ilona. Jūlijs Balvu filiālbibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par tematiskajām izstādēm filiālbibliotēkā: “**Tāda ir dzīve**”, “**Ar grāmatu apkārt pasaulei**”, “**UNESCO nedēļa**”]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : LNERB, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses.

- Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://neredzigobiblioteka.lv/julij-balvu-filialbiblioteka/](https://neredzigobiblioteka.lv/julij-balvu-filialbiblioteka/). - Resurss aprakstīts 2020.gada 3.jūl.
64. **Laicāne** Ilona. Augusts Balvu filiālbibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par izstādēm filiālbibliotēkā: “Karavīrs ar ieroci un spalvu”, “Labi vārdi var būt īsi un viegli izrunājami, bet to atbalss ir patiesi bezgalīga”, “UNESCO nedēļa”]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : LNERB, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://neredzigobiblioteka.lv/augusts-balvu-filialbiblioteka-2/](https://neredzigobiblioteka.lv/augusts-balvu-filialbiblioteka-2/). - Resurss aprakstīts 2020.gada 4.aug.
65. **Laicāne** Ilona. Novembris Balvu filiālbibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par tematiskajām izstādēm filiālbibliotēkā: “Sastindzis mirklis”, “UNESCO nedēļa”, “Tā ir mana Latvija”]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : LNERB, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://neredzigobiblioteka.lv/novembris-balvu-filialbiblioteka/](https://neredzigobiblioteka.lv/novembris-balvu-filialbiblioteka/). - Resurss aprakstīts 2020.gada 3.nov.
66. **Laicāne** Ilona. Decembris Balvu filiālbibliotēkā [Elektroniskais resurss] : [par tematiskajām izstādēm filiālbibliotēkā: “Saules atspulgi”, “UNESCO nedēļa”, “Kad svecīšu liesmas Adventa vainagā mirdz”]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : LNERB, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://neredzigobiblioteka.lv/decembris-balvu-filialbiblioteka/](https://neredzigobiblioteka.lv/decembris-balvu-filialbiblioteka/). - Resurss aprakstīts 2020.gada 4.dec.

Cēsu filiālbibliotēka Elektroniskās publikācijas

67. **Rence** Ingrida. Novada ļaudis – mūsu bagātība [Elektroniskais resurss] : [tekstā minētā LNERB Cēsu filiālbibliotēka]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: https://news.lv/Priekulu-Novada-Vestis/2020/01/08/novada-laudis-musu-bagatiba](https://news.lv/Priekulu-Novada-Vestis/2020/01/08/novada-laudis-musu-bagatiba). – Resurss aprakstīts 2021.gada 4.febr.
68. **Rožentāle** Iveta. Neredzīgo organizācija dara pati un ir gandarīta par atbalstu [Elektroniskais resurss] : [tekstā minētā LNERB Cēsu filiālbibliotēka]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: https://news.lv/Druva/2020/12/04/neredzigo-organizacija-dara-pati-un-gandarita-par-atbalstu](https://news.lv/Druva/2020/12/04/neredzigo-organizacija-dara-pati-un-gandarita-par-atbalstu). – Resurss aprakstīts 2021.gada 4.febr.
69. **Vaives** pagasta svētki [Elektroniskais resurss] : [svētku programma, tekstā minēti arī Cēsu Neredzīgās bibliotēkas amatieru atbalsta grupas]. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Cēsis] : Cēsu Tūrisma Informācijas centrs, 2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: https://turisms.cesis.lv/vaives-pagasta-svetki/](https://turisms.cesis.lv/vaives-pagasta-svetki/). – Resurss aprakstīts 2021.gada 4.febr.

Daugavpils filiālbibliotēka Preses izdevumos

70. **Jegorova** Irēna. Čiekuru ielas svētkos priecēs gaisotne un koncerti : [minēta LNERB Daugavpils filiālbibliotēka kā viens no Čiekuru ielas svētku organizatoriem] / Irēna Jegorova // Latgales Laiks. – ISSN 1407-9216. – Nr.69 (2020, 15.sept.), 2.lpp.
71. **Šlapaka** Jana. Diabēts – sadzīvot, lai dzīvotu : [par LNERB Daugavpils filiālbibliotēkas izstādi “Diabēts. Dzīvot. Sadzīvot”] / Jana Šlapaka // Bazūne. – Nr. 11/12 (2020, nov.–dec.), 4.–5.lpp.

72. **Šlapaka** Jana. Durvis atkal plaši vaļā : [par LNerB Daugavpils filiālbibliotēkas darba atsākšanu pēc telpu remontdarbiem] / Jana Šlapaka // Bazūne. – Nr.7 (2020, jūl.), 2.lpp.
73. **Астратова** Наталья. Глаза не видят, а руки делают : [упоминается Даугавпилсский филиал Латвийской библиотеки для незрячих] / Наталья Астратова // Миллион. – ISSN 1691-0230. – № 42 (22 окт. 2020), с. 7.

Elektroniskās publikācijas

74. **Jegorova** Irēna. Čiekuru ielas svētkos priecēs gaisotne un koncerti [elektroniskais resurss] : [minēta LNerB Daugavpils filiālbibliotēka kā viens no Čiekuru ielas svētku organizatoriem]. – Tiešsaistes pakalpojums. – [B.v.] : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : http://news.lv/Latgales_Laiks/2020/09/15/ciekuru-ielas-svetkos-pieces-gaisotne-un-koncerti](http://news.lv/Latgales_Laiks/2020/09/15/ciekuru-ielas-svetkos-pieces-gaisotne-un-koncerti). – Resurss aprakstīts 2020. gada 16. sept.
75. **Jonāne** Egita Terēze. Fotostāsts: Daugavpils neredzīgo bibliotēka strādā jaunā ietērpā [elektroniskais resurss] : [par LNerB Daugavpils filiālbibliotēkas pakalpojumiem un pārvērtībām telpu remontdarbu rezultātā]. – Tiešsaistes pakalpojums. – [B.v.] : Facebook, 2020. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://www.facebook.com/lobslv/posts/4169624759776278](https://www.facebook.com/lobslv/posts/4169624759776278). – Resurss aprakstīts 2020. gada 3. jūl.
76. **Вессель** Людмила. В Даугавпилсе — праздник на улице шишек #ГородD [elektroniskais resurss] : [minēta LNerB Daugavpils filiālbibliotēka]. – Tiešsaistes pakalpojums. – [B.v.] : LSM.LV, 2020. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://rus.lsm.lv/statja/kultura/kultura/v-daugavpils--prazdnik-na-ulice-shishek-gorodd.a374954/](https://rus.lsm.lv/statja/kultura/kultura/v-daugavpils--prazdnik-na-ulice-shishek-gorodd.a374954/). – Resurss aprakstīts 2020. gada 21. sept.
77. **Орлова** Катрина. В посёлке Общества слепых дружно отметили праздник улицы Чиекуры. Видео [elektroniskais resurss] : [tekstā minēta LNerB Daugavpils filiālbibliotēka, videosīžetā par filiālbibliotēkas piedāvātajām aktivitātēm Čiekuru ielas svētku ietvaros stāsta bibliotēkas vadītāja Jana Šlapaka]. – Tiešsaistes pakalpojums. – [B.v.] : Chayka.lv, 2020. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : https://chayka.lv/2020/09/22/prazdnik-ulitsy-chiekuru-video/?cn-reloaded=1](https://chayka.lv/2020/09/22/prazdnik-ulitsy-chiekuru-video/?cn-reloaded=1). – Resurss aprakstīts 2020. gada 24. sept.

Jelgavas filiālbibliotēka Elektroniskās publikācijas

78. **9. Zemgales stāstnieku festivāls viesojas Bārbelē**: [Elektronisks resurss] : [video ar LNerB Jelgavas filiālbibliotēkas vadītājas dalību 9. Zemgales stāstnieku festivālā, kura tēma “Dievs ir vislielākais stāstnieks” 4. septembrī, 2020.g.]. - Tiešsaistes pakalpojums no tīmekļa lappuses. —Pieejas veids: <https://www.youtube.com/watch?v=tk0ex-wnPyk>. – Resurss aprakstīts 2020. gada 4. nov.
79. **Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**: [Elektronisks resurss] : [rakstā par LNerB Jelgavas filiālbibliotēkas sadarbību ar P. Bendrupa pamatskolu lasīšanas veicināšanas projektā]. - Tiešsaistes pakalpojums no tīmekļa lappuses. —Pieejas veids: <https://pbp.jelgava.lv/bernu-jauniesu-un-vecaku-zurija/>. - Resurss aprakstīts 2020. gada okt.
80. **Jelgavas pilsētas bibliotēkas Dzejas dienā pulcē dzejas mīļotājus**: [Elektronisks resurss] : [rakstā par LNerB Jelgavas filiālbibliotēkas vadītājas dalību Jelgavas pilsētas bibliotēkas Dzejas dienā “Drupatas no Dieva galda”]. - Tiešsaistes pakalpojums no tīmekļa lappuses. —Pieejas veids:

<http://www.jelgavasbiblioteka.lv/piedavajam/jaunumi/jelgavas-pilsetas-bibliotekas-dzejas-diena-pulce-dzejas-milotajus-1180/>. - Resurss aprakstīts 2020. gada 9. sept.

81. **UNESCO LNK tīklam “Stāstu bibliotēkas” piepulcējušās četras jaunpienācējas:** [Elektronisks resurss] : [rakstā par LNERB Jelgavas filiālbibliotēkas apstiprināšanu UNESCO LNK tīklā “Stāstu bibliotēkas”]. - Tiešsaistes pakalpojums no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : <https://unesco.lv/lv/zinasanu-sabiedriba/unesco-lnk-tiklam-stastu-bibliotekas-piepulcejusas-cetras-jaunpienacejas/>. - Resurss aprakstīts 2020. gada 20. martā.

Liepājas filiālbibliotēka

Preses izdevumos

82. **Atpūtas** brīžiem : [par Liepājas filiālbibliotēkas lasītāja Gunāra Gūžas oriģinālmīklām] // // Bazūne. - Nr.1 (2020), 4.lpp.
83. **Atpūtas** brīžiem : [par Liepājas filiālbibliotēkas lasītāja Gunāra Gūžas oriģinālmīklām] // // Bazūne. - Nr.2 (2020), 4.lpp.
84. **Atpūtas** brīžiem : [par Liepājas filiālbibliotēkas lasītāja Gunāra Gūžas oriģinālmīklām] // // Bazūne. - Nr.3 (2020), 3.-4.lpp.
85. **Atpūtas** brīžiem : [par Liepājas filiālbibliotēkas lasītāja Gunāra Gūžas oriģinālmīklām] // // Bazūne. - Nr.8 (2020), 4.lpp.
86. **Atpūtas** brīžiem : [par Liepājas filiālbibliotēkas lasītāja Gunāra Gūžas oriģinālmīklām] // // Bazūne. - Nr.9 (2020), 4.lpp.
87. **Kuplēna** Agnese. Baltais spieķis – daudziem neredzams : [rakstā minēta LNERB Liepājas filiālbibliotēka] / Agnese Kuplēna // Kurzemes Vārds. - ISSN 1407-8902. – Nr.200 (2020), 1.-3.lpp. Tas pats: Tiešsaistes pakalpojums. – b.v. : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. — Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL : http://news.lv/Kurzemes-Vards/2020/10/16/baltais-spiekis-daudziem-neredzams](http://news.lv/Kurzemes-Vards/2020/10/16/baltais-spiekis-daudziem-neredzams). - Resurss aprakstīts 2020. gada 16.okt.
88. **Liepājas** Neredzīgo biedrība. Cilvēks savā vietā. Intervija ar Ilzi Kārklīņu : [par LNERB Liepājas filiālbibliotēkas vadītāju Ilzi Kārklīņu] // Gaisma Tumsā. – Nr.2 (2020), 12.-14.lpp.
89. **Liepājas** Neredzīgo biedrība. Svinīgi aizvadītas Baltā spieķa dienas svinības [rakstā minēta LNERB Liepājas filiālbibliotēka] // Gaisma Tumsā. – Nr.5 (2020), 9.lpp.

Elektroniskās publikācijas

90. **Aicinām** apmeklēt filcēšanas nodarbībās radīto darbu izstādi [Elektroniskais resurss] : [par izstādi LNERB Liepājas filiālbibliotēkā]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Liepāja : Liepājas Neredzīgo biedrība, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.redzigaismu.lv/lat/jaunumi/aicinam-apmeklet-filcesanas-nodarbibas-radito-darbu-izstadi/](http://www.redzigaismu.lv/lat/jaunumi/aicinam-apmeklet-filcesanas-nodarbibas-radito-darbu-izstadi/). - Resurss aprakstīts 2020. gada 12.nov.
91. **Dzintare** Kristīne. Var izmantot Liepājas Neredzīgo biedrības iespējas [Elektroniskais resurss] : [rakstā minēti LNERB Liepājas filiālbibliotēkas sniegtie pakalpojumi]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT 1997-2020. – Nosaukums no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://news.lv/Kurzemnieks/2020/02/14/var-izmantot-liepajas-neredzigo-biedribas-iespejas](http://news.lv/Kurzemnieks/2020/02/14/var-izmantot-liepajas-neredzigo-biedribas-iespejas). – Resurss aprakstīts 2021.gada 20.janv.
92. **Iespēja** aplūkot glazūru rotaļas keramikas pulciņa 7. izlaiduma izstādē [Elektroniskais resurss] : [par izstādi LNERB Liepājas filiālbibliotēkā]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Liepāja : Liepājas Neredzīgo biedrība, 2020. - Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids

: tīmeklis [www.URL: http://www.redzigaismu.lv/lat/jaunumi/iespeja-aplukt-glazuru-rotalas-keramikas-pulcina-7-izlaiduma-izstade/#prettyPhoto](http://www.redzigaismu.lv/lat/jaunumi/iespeja-aplukt-glazuru-rotalas-keramikas-pulcina-7-izlaiduma-izstade/#prettyPhoto). - Resurss aprakstīts 2020. gada 23.nov.

93. **Izvēlies** audiogrāmatu, ja parasto nevari izlasīt! [Elektroniskais resurss] : [rakstā minēta LNERB Liepājas filiālbibliotēka]. – Tiešsaites pakalpojums. – Liepāja : Liepājas Centrālās zinātniskā bibliotēka, 2020. Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.liepajasczb.lv/lv/page-14409:3/open-news:492695](http://www.liepajasczb.lv/lv/page-14409:3/open-news:492695). - Resurss aprakstīts 2020. gada 28.sept.
94. **Jaunums!** Izvēlies audiogrāmatu, ja parasto nevari izlasīt! [Elektroniskais resurss] : [rakstā minēta LNERB Liepājas filiālbibliotēka]. – Tiešsaites pakalpojums. – Liepāja : Liepājas Centrālās zinātniskā bibliotēka, 2020. Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.liepajasczb.lv/lv/page-14409:10/open-news:487880](http://www.liepajasczb.lv/lv/page-14409:10/open-news:487880). - Resurss aprakstīts 2020. gada 2.martā.
95. **Profesionālās** pilnveides seminārs bibliotekāriem [Elektroniskais resurss] : [rakstā minēta LNERB Liepājas filiālbibliotēka]. – Tiešsaites pakalpojums. – Liepāja : Liepājas Centrālās zinātniskā bibliotēka, 2020. Nos. no tīmekļa lappuses. — Pieejas veids : tīmeklis [www.URL: http://www.liepajasczb.lv/lv/bibliotekaariem-3013/page-14619:1/open-news:487324](http://www.liepajasczb.lv/lv/bibliotekaariem-3013/page-14619:1/open-news:487324). - Resurss aprakstīts 2020. gada 4.febr.

Rēzeknes filiālbibliotēka Preses izdevumos

96. **Bite** Gunta. Kultūras elpa augustā : [rakstā minētas augusta izstādes Rēzeknes filiālbibliotēkā] / Gunta Bite // Bazūne. - Nr.8 (2020), 1.-2.lpp.
97. **Gļauda** Arvīds. Viens no mums : [par pasākumu Rēzeknes filiālbibliotēkā] / Arvīds Gļauda // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.19 (2020, 6.marts), 10.lpp.
98. **Jēkabsons** Ieva. Digitālais laikmets : [rakstā minēti attālinātie pakalpojumi Rēzeknes filiālbibliotēkā] / Gunta Bite // Bazūne. - Nr.8 (2020), 1.-2.lpp.
99. **Linužs** Rūdolfs. Vīna nu vīnpadsmīt : [rakstā minēta Neredzīgo bibliotēka Rēzeknē un tās darbinieces] // Tāvu zemes kalendārs 2020. – ISSN 1407-2068. – Nr.30 (81) (2019), 212.-215.lpp.
100. **LNB** 2019.gada darbības pārskats (2.daļa) : [rakstā minēta Rēzeknes filiālbibliotēka] // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr.4 (2020), 3.-9.lpp.
101. **Mežals** Žanis. Veltījums Neredzīgo bibliotēkai : [autora sacerēts dzejolis] / Žanis Mežals // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.86 (2020, 6.nov.), 3.lpp.
102. **Zeltiņa** Ināra. Lasiet grāmatas klausoties! : [par Rēzeknes filiālbibliotēkas pakalpojumiem] / Ināra Zeltiņa // Rēzeknes Vēstis. – ISSN 1407-9488. – Nr.86 (2020, 6.nov.), 3.lpp.
103. **Зелтиня** Инара. Слушайте книги! : [о библиотечарских услугах Резекненской филиалбиблиотеки] / Инара Зелтиня // Резекненские Вести. – ISSN 1407-9488. – Nr.85 (2020, 03.ноябрь), 12.стр.

Ventspils filiālbibliotēkas Preses izdevumos

104. **Šepetauska** Santa. Ventspils filiālbibliotēkā viesojas rakstniece un Rolanda Baloža-Ūdra asistente Sanda Īvniece : [atskats uz 11.februārī notikušo pasākumu "mazliet nopietni, mazliet pa jokam", kas notika Ventspils filiālbibliotēkā] / Santa Šepetauska // Rosme. – ISSN 0201-811X. – Nr. 2 (2020, febr.), 24.-25.lpp.

***Kultūras ministra N. Puntuļa vizīte bibliotēkā Rīgā.
2020. gada 11. jūnijā
Foto: Beāte Vītola***

***Lasi kopā ar suni. 2020. gada 14. februārī
Bibliotēkā Rīgā ciemojās bērni no PII "Laiques Lācis".
Foto: Ieva Jēkabsone***

***"Kafijas pauze" ar rakstnieku Dzintaru Tilaku.
2020. gada 19. februārī
Pasākuma ierakstu var noskatīties bibliotēkas YouTube kanālā.
Foto: Ieva Jēkabsone***

“Kafijas pauze” ar rakstnieci Marinu Kosteņecku.

2020. gada 13. augustā

Pasākuma ierakstu var noskatīties bibliotēkas YouTube kanālā.

Foto: Ieva Jēkabsone

“Kafijas pauze” ar Krišjāņa Barona muzeja vadītāju Rūtu Kārklīņu. 2020. gada 27. augustā

Pasākuma ierakstu var noskatīties bibliotēkas YouTube kanālā.

Foto: Ieva Jēkabsone

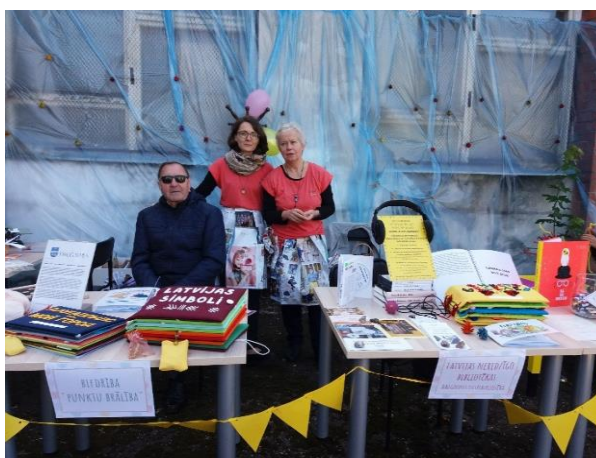
Tikšanās ar rokdarbnieci Anitu Šaliņu bibliotēkā Rīgā.

2020. gada 14. oktobrī

Foto: Ieva Jēkabsone

“Stāstu bibliotēka” Jelgavā. 2020. gada 30. janvārī

*Bibliotēku popularizējoša ekspozīcija Čiekuru ielas svētkas
Daugavpilī. 2020. gada 19. septembrī*
Foto: Biruta Culinska

Pirmais bibliotēkas rīkotais tiešsaistes pasākums Daugavpilī
Foto: Skaidrīte Daukšte

**Tematisks brīvdabas pasākums - stāstu stāstīšanas pēcpusdiena
"Kaimiņu stāstiņi" Liepājā**
Foto: M.Kronberga

Pasākums no cikla "Viens no mums" Rēzeknē

Rēzeknes filiālbibliotēkas Lasītāju klubiņa dibināšanas pasākums

*Pasākums “Mazliet nopietni, mazliet pa jokam” Ventspilī.
2020. gada 11. februārī*

*Ventspils bibliotēkā viesojās stāstniece Ārija Klēvere.
2020. gada 6. marts*